

รายงาน

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์

นอกภาคการเกษตร

ประจำปี 2563

Cooperative
Auditing
Department

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงพาณิชย์และสหกรณ์

รายงาน

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ นอกภาคการเกษตร

ประจำปี 2563

Cooperative
Department
Auditing

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Cooperative Auditing
Department

บทสรุป

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ปี 2563 ได้ใช้ข้อมูลของสหกรณ์ประเภท (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ และเครดิตยูเนียน) ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้ว ประมวลผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จำนวนทั้งสิ้น 2,841 แห่ง ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 2,841 สหกรณ์ ประกอบด้วยสหกรณ์ร้านค้า 108 สหกรณ์ สหกรณ์บริการ 820 สหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ 1,374 สหกรณ์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน 539 สหกรณ์ โดยมีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 5.28 ล้านคน ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 3,030,263.48 ล้านบาท ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 47.58 จากเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 36.80 เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 12.17 เงินรับฝากสหกรณ์อื่นร้อยละ 2.27 และหนี้สินอื่นร้อยละ 1.18 การใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมถึง ร้อยละ 72.47 สหกรณ์ออมทรัพย์มีลูกหนี้เงินกู้ยืมมากที่สุด ร้อยละ 72.83 ดำเนินธุรกิจสหกรณ์มี 6 ด้าน คือการรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การแปรรูปผลิตผล และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจรวม 1,784,888.45 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 1.90 พบว่า ดำเนินธุรกิจด้านการให้สินเชื่อสูงสุด ร้อยละ 62.96 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีการให้เงินกู้ยืมมากที่สุด ร้อยละ 63.63 ของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น

ผลการดำเนินงาน ปี 2563 พบว่า ดำเนินงานมีผลกำไรมากกว่าขาดทุน โดยมีกำไรสุทธิจำนวน 97,349.39 ล้านบาท และขาดทุนสุทธิ 1,424.57 ล้านบาท ส่งผลให้ในภาพรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้น จำนวน 95,924.82 ล้านบาท กำไรสุทธิประจำปีส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.33 ของกำไรสุทธิทั้งสิ้น มาจากสหกรณ์ออมทรัพย์

ฐานะการเงิน มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 3,030,263.48 ล้านบาท พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ ร้อยละ 73.23 โดยเป็นลูกหนี้ระยะยาวสูงถึง ร้อยละ 73.23 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 87.98 ของลูกหนี้ทั้งสิ้น มีหนี้สินรวม 1,588,617.89 ล้านบาท พบว่า หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากร้อยละ 74.53 ของหนี้สินทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกมากที่สุด สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากมากที่สุด ร้อยละ 72.62 ของหนี้สินทั้งสิ้น ทุนของสหกรณ์ 1,441,645.59 ล้านบาท พบว่า ร้อยละ 39.93 เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินทุนเรือนหุ้นของสมาชิกที่สุดร้อยละ 97.02 ของทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน พบว่า สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตราเพียง 0.48 เมื่อพิจารณาสินทรัพย์และหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ พบว่า สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่มีอายุหนี้มากกว่า 1 ปีขึ้นไป และหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้และคุ้มครองหนี้ไม่ได้ เนื่องจากทุนของสหกรณ์มีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ คือ มีอัตราหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ 1.10 เท่า ความสามารถในการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีเพียง 0.06 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นลูกหนี้ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไปจำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์เพียง ร้อยละ 3.24 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละ 6.87 ส่วนความสามารถในการทำกำไร พบว่า มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 53.50 เนื่องจากมีอัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ร้อยละ 47.28

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภารกิจตามกฎหมายที่สำคัญประการหนึ่งคือ จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีหน้าที่ให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ให้ทราบความเคลื่อนไหวทางการบริหารผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในแต่ละรอบปี ตลอดจนสรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้เจริญก้าวหน้า

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประจำปี 2563 โดยนำเสนอเป็นแต่ละประเภทสหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน รวบรวมข้อมูลทางการเงินจากงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ด้วยระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประมวลผลข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์นอกภาคการเกษตร เล่มนี้ จะอำนวยประโยชน์ด้านข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น รวมทั้งการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง แก่ส่วนราชการและบุคคลทั่วไป

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มิถุนายน 2564

สารบัญ

	หน้า
บทสรุป	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. ขอบเขตของการรายงาน	1
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
5. นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 วิธีดำเนินการ	9
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน	9
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน	15
♦ สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	15
1. จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์	15
2. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน	16
3. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	18
4. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	24
5. ฐานะการเงินของสหกรณ์	27
6. ประสิทธิภาพการบริหารงาน	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
◆ สหกรณ์ร้านค้า	33
1. จำนวนสหกรณ์	35
2. จำนวนสมาชิก	37
3. การถือหุ้นของสมาชิก	38
4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	39
5. ฐานะการเงินของสหกรณ์	43
6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	54
7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน	56
8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์	59
◆ สหกรณ์บริการ	69
1. จำนวนสหกรณ์	71
2. จำนวนสมาชิก	72
3. การถือหุ้นของสมาชิก	73
4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	74
5. ฐานะการเงินของสหกรณ์	77
6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	83
7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน	85
8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์	87
◆ สหกรณ์ออมทรัพย์	98
1. จำนวนสหกรณ์	100
2. จำนวนสมาชิก	102
3. การถือหุ้นของสมาชิก	103
4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	104
5. ฐานะการเงินของสหกรณ์	107

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	118
7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน	121
8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์	123
❖ สหกรณ์เครดิตยูเนียน	133
1. จำนวนสหกรณ์	136
2. จำนวนสมาชิก	138
3. การถือหุ้นของสมาชิก	139
4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	140
5. ฐานะการเงินของสหกรณ์	143
6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	150
7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน	152
8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์	156
ภาคผนวก	165
ตารางสถิติและข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร	

Cooperative Auditing Department

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
ประจำปี 2563

บทที่

บทนำ

1

1. หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภารกิจสำคัญในการสอบบัญชี พัฒนาและวางระบบบัญชีให้สอดคล้องกับธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้ด้านการบริหารการเงินและการบัญชี ส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ เกษตรกรและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีและเผยแพร่สารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพ การตรวจสอบบัญชีและระบบการบริหารจัดการด้วยวิสัยทัศน์ “พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง โปร่งใส ก้าวไกลด้วยไอที นำบัญชีสู่เกษตรกร”

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประจำปี 2563 จึงเป็นข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาให้การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมตลอดจนสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ธุรกิจของสหกรณ์สามารถคงอยู่ได้ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับ หน่วยธุรกิจอื่นๆ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรปี 2563 ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง เปรียบเทียบ และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและพัฒนาสหกรณ์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ขอบเขตของการรายงาน

รายงานเล่มนี้ใช้ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร เป็นแต่ละประเภทสหกรณ์ ประกอบด้วย สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน (ไม่รวมชุมนุม สหกรณ์) ที่ดำเนินธุรกิจ ไม่ดำเนินธุรกิจ และหยุดดำเนินธุรกิจ ซึ่งผ่านการแสดงความเห็นต่องบการเงิน จากผู้สอบบัญชีสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว ในรอบปี 2563 โดยประมวลผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ในรอบปี 2563 เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินการบัญชีสหกรณ์สำหรับการศึกษา สืบค้น ค้นคว้า อ้างอิงให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ในการให้ความช่วยเหลือแนะนำส่งเสริมและพัฒนาให้สหกรณ์มีความมั่นคงยิ่งขึ้น
3. เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระบบงานสหกรณ์แก่บุคคลทั่วไป

5. นิยามศัพท์

ส่วนหนึ่งของรายงานสถิติการเงินฉบับนี้ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ และเครดิตยูเนียน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีผู้ประกอบอาชีพแตกต่างกันตามสภาพท้องถิ่นและลักษณะการประกอบอาชีพรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้ว และหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

มูลค่าธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ได้ดำเนินงานแต่ละด้าน ตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต การแปรรูปผลผลิต และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

การให้สินเชื่อ หมายถึง ธุรกิจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ให้เงินกู้หรือให้สินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายที่จำเป็น ซึ่งได้แก่ เงินกู้ระยะสั้นที่มีกำหนดชำระคืนภายในเวลาไม่เกิน 2 เดือน ยกเว้น ในกรณีพิเศษสามารถชำระคืนไม่เกิน 18 เดือน เงินกู้ระยะปานกลางที่มีกำหนดให้ชำระคืนภายในเวลา 3 ปี เว้นแต่กรณีพิเศษอาจจะผ่อนผันชำระคืนภายใน 5 ปี นับจากวันเบิกรับสินเชื่อและเงินกู้ระยะยาว ซึ่งมีกำหนดชำระคืนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง ธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาหรือจัดซื้อสินค้าการเกษตรและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

การรวบรวมผลผลิต หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ทำการรวบรวมผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกลำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อจำหน่ายต่อให้ได้ราคาดี รักษาผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกและเป็นกลไกในการต่อรองราคาเจรจาทางธุรกิจ ทั้งนี้ธุรกิจรวบรวมผลผลิตยังหมายรวมถึงการขายผลผลิตที่ได้จากการแปรรูปอีกด้วย

การแปรรูป หมายถึง การที่สมาชิกเก็บรวบรวมผลผลิตแล้วนำไปจัดทำให้เกิดมีราคาเพิ่มขึ้น นั่นคือการแปรรูปให้เกิดมูลค่าของผลผลิต เพื่อจะได้นำไปจำหน่ายให้ได้ราคาที่ดีขึ้น เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร การวางแผนเพาะปลูก ตลอดจนการบริการและบำรุงที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิก

ขาย/บริการ หมายถึง รายได้ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร และการผลิตสินค้าและธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 5 ธุรกิจรวมกัน

ต้นทุนขาย/บริการ หมายถึง ต้นทุนของสินค้าหรือบริการทั้ง 5 ธุรกิจรวมกัน โดยให้นำยอดจากงบต้นทุนขาย/บริการ แสดงเป็นยอดรวม

กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น หมายถึง ผลต่างระหว่างขาย/บริการและต้นทุนขาย/บริการ

รายได้เฉพาะธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใด โดยเฉพาะแต่ไม่ใช่รายได้หลักจากธุรกิจนั้นๆ เช่น รายได้ค่าปรับลูกหนี้ หนี้สูญรับคืน เป็นต้น รวมถึงรายได้อื่นที่สามารถแบ่งได้ชัดว่าเป็นของธุรกิจนั้นๆ โดยให้แสดงรายได้เฉพาะธุรกิจเป็นยอดรวม

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใด โดยเฉพาะ เช่น ค่าใช้จ่ายในการขาย หนี้สงสัยจะสูญ ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ ที่นำมาใช้ในธุรกิจนั้นๆ โดยเฉพาะ รวมถึงค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สามารถแบ่งได้ชัดว่าเป็นของธุรกิจนั้นๆ โดยให้แสดงค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเป็นยอดรวม

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ ให้นำกำไรขั้นต้นหรือขาดทุนขั้นต้นบวกด้วยรายได้เฉพาะธุรกิจแล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเพื่อแสดงถึงกำไรหรือขาดทุน

รายได้อื่น หมายถึง รายได้อื่นๆ ที่ไม่ใช่รายได้จากธุรกิจของสหกรณ์และรายได้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นของธุรกิจใด เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผลตอบแทนจากเงินลงทุน กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการ เป็นส่วนรวม เช่น เงินเดือนและค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่ารับรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า เป็นต้น

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง ผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานในรอบปีทางบัญชี ที่คำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ผลลัพธ์แสดงเป็นกำไร หรือขาดทุนสุทธิ

สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนที่อยู่ในความควบคุมของสหกรณ์ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตที่อาจได้มาจากการซื้อหรือสร้างขึ้นเอง เช่าซื้อ รัับบริจาค โดยสหกรณ์จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากกระแสเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมทั้งต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือประกอบด้วย

1. สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ถือไว้เพื่อขายหรือนำมาใช้ในการดำเนินงานตามปกติและคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น ภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ทั้งนี้ ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์สั้นกว่า 1 ปี ให้ถือระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการ ประกอบด้วย

1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร

เงินสด หมายถึง ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ที่สหกรณ์มีอยู่รวมทั้งเช็คที่ยังไม่ได้ นำฝาก เช็คเดินทาง ดราฟท์ของธนาคาร ตัวแลกเงินไปรษณีย์และธนาคัตินี้ไม่รวมดวงตราไปรษณีย์ อากาศตมปีเช็คลงวันที่ล่วงหน้าใบยืมและเอกสารทางการเงินได้แก่ตัวเงินพันธบัตรรัฐบาลใบหุ้นกู้ ใบหุ้นทุน ฯลฯ

เงินฝากธนาคาร หมายถึง เงินฝากธนาคารทุกประเภท รวมทั้งบัตรเงินฝาก สลากออมสิน สลากทวีสิน หรือสลากแบบอื่นๆ ที่ออกโดยธนาคารและสถาบันการเงิน

1.2 เงินฝากสหกรณ์อื่น หมายถึง เงินที่สหกรณ์ฝากไว้ที่ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น หากมีเงินฝากชุมนุมสหกรณ์เพียงแห่งเดียวให้ระบุชื่อรายการเป็น “เงินฝากชุมนุมสหกรณ์” แทนชื่อ รายการ “เงินฝากสหกรณ์อื่น”

1.3 เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้แต่ยังไม่อาจ จำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่าเป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด หรือยังไม่ได้ รับหลักฐานการชำระหนี้

1.4 เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้ไม่เกิน 1 ปี โดย จะขายเมื่อมีความต้องการเงินสด และส่วนของเงินลงทุนระยะยาวที่จะครบกำหนดไถ่ถอนภายในรอบ หนึ่งปีบัญชีถัดไป การจัดประเภทของเงินลงทุนและการตีราคา ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

1.5 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น – สุทธิ หมายถึง เงินให้สหกรณ์อื่นและให้สมาชิกกู้ยืม ทุกประเภทโดยมีสัญญาการกู้ยืมเป็นหลักฐานซึ่งยังคงค้างชำระต่อสหกรณ์

1.6 ลูกหนี้ระยะสั้น – สุทธิ หมายถึง สิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นในรูป เงินสด สินค้า หรือบริการ ที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนภายในหนึ่งรอบปีบัญชีถัดไป และลูกหนี้ ที่ถึงกำหนดชำระแล้วแต่ยังไม่ได้รับชำระคืนรวมกันทุกประเภท ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ ประกอบด้วย

ลูกหนี้ประเภทต่างๆ ได้แก่ ตัวเงินรับ ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้ขายผ่านบัญชี ลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระ ลูกหนี้ค่าบริการ

1.7 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม – สุทธิ หมายถึง ดอกเบี้ยจากเงินให้สมาชิกหรือ สหกรณ์อื่นกู้ทุกประเภทที่ลูกหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

1.8 สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจ โดยปกติกรณีเป็นสหกรณ์ที่มีการดำเนินงานด้านแปรรูป สินค้าคงเหลือให้รวมถึงสินค้าที่อยู่ระหว่าง กระบวนการผลิตและวัตถุดิบที่มีไว้เพื่อการผลิต ทั้งนี้ สินค้าคงเหลือไม่รวมถึงสินค้าที่รับฝากขาย วัสดุที่มีไว้ในโรงงานและในสำนักงาน สินค้าที่ลงบัญชีขายแล้วแต่ผู้ซื้อยังไม่ได้รับสินค้า ตลอดจน สินค้าที่สั่งซื้อและผู้ขายส่งสินค้ามาให้แล้วแต่ยังไม่ได้ลงบัญชีซื้อในงวดนั้น

1.9 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น หมายถึง

- วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของส่วนน้อยที่ใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูป อาจเป็นส่วนผสมหรือส่วนประกอบหรือไม่ก็ได้ เช่น เคมีภัณฑ์ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ฯลฯ รวมทั้ง ของที่ซื้อหรือได้มาเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งจะใช้หมดไปในระยะเวลาสั้น เช่น เครื่องเขียนแบบพิมพ์วัสดุสำนักงาน

- ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เช่น ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ เช่น ค่าปรับค้างรับ ค่าเช่าค้างรับ ค่านายหน้าค้างรับ เป็นต้น

- เงินชำระหนี้เกินรอเรียกคืนหรือเจ้าหน้าที่ยอดเดบิต
- เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนคลาดเคลื่อน
- สินทรัพย์รอการขายหมายถึงสินทรัพย์ที่ตกเป็นของสหกรณ์เนื่องจากการได้รับชำระหนี้หรือจากการที่สหกรณ์ได้ซื้อสินทรัพย์ที่จำนองไว้กับสหกรณ์จากการขายทอดตลาด โดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นที่ไม่อาจแสดงไว้ในรายการที่ 1.1 ถึง 1.8 ได้

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีตัวตน รวมถึงสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สินทรัพย์ทางการเงิน และสินทรัพย์ดำเนินงานที่มีระยะยาวโดยลักษณะ ซึ่งปกติ นับระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย

2.1 เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้เป็นระยะเวลานานเกินกว่า 1 ปีรวมทั้งเงินลงทุนที่ไม่มีกำหนดอายุไถ่ถอนและเป็นเงินลงทุนที่สามารถลงทุนได้ตามกฎหมายสหกรณ์หรือตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) กำหนด

2.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาว หมายถึง เงินให้สหกรณ์อื่นและให้สมาชิกกู้ยืมทุกประเภท ที่มีกำหนดชำระคืนเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในงบดุล

2.3 ลูกหนี้ระยะยาว – สุทธิ หมายถึง ลูกหนี้ที่มีอายุการเป็นหนี้หรือสิทธิในการเรียกร้องยังไม่ครบกำหนดเรียกคืนในรอบปีบัญชีถัดไป

2.4 มูลค่าพันธัฐ์ – สุทธิ หมายถึง มูลค่าพันธัฐ์ที่มีได้มีไว้เพื่อขายโดยตรงแต่มีไว้เพื่อใช้ทำพันธัฐ์หรือให้ผลผลิตซึ่งมีอายุการใช้ประโยชน์เกินกว่า 1 ปี

2.5 ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่สหกรณ์ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน ซึ่งคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี รวมถึงสิ่งที่มีไว้เพื่อใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมสินทรัพย์ดังกล่าวทั้งนี้ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีได้มีไว้เพื่อขาย

2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่ไม่อาจแลเห็นและจับต้องไม่ได้ มีลักษณะเป็นสิทธิต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด การแสดงรายการให้แสดงด้วยยอดสุทธิหลังจากหักค่าตัดจ่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ สิทธิการเช่าสิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดินอาคารอุปกรณ์และอื่นๆ สิทธิบัตรสัมปทาน และสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ

2.7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หมายถึง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนนอกเหนือจากรายการ 2.1 ถึง 2.6 ได้แก่

ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์เป็นระยะเวลานานเกินกว่า 1 งวดบัญชี เช่น ค่าปรับปรุงค่าตกแต่งค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้เงินจำนวนมาก เป็นต้น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เช่น ที่ดินที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานในปีปัจจุบัน และไม่มีจุดประสงค์ที่จะรอจำหน่ายที่ดินที่ถือไว้เพื่อขยายงาน เงินมัดจำ เงินประกัน เงินทรองจ่ายดำเนินคดีในส่วนที่ระยะเวลาดำเนินคดีเกินกว่า 1 ปี เป็นต้น

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินหรือภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายชำระด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนหรือด้วยการก่อหนี้ระยะสั้นอื่นแทน หนี้สินบางชนิดควรจัดประเภทไว้เป็นหนี้สินหมุนเวียนแม้ว่าจะครบกำหนดเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินก็ตาม เช่น เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายต่างๆ เนื่องจากถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ประกอบด้วย

1. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์เป็นหนี้ธนาคารเกิดจากการสั่งจ่ายเงินเกินกว่าจำนวนที่ฝากไว้โดยทำสัญญาเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารไว้เป็นหลักฐานเงินกู้ยืมระยะสั้น หมายถึง หนี้สินระยะสั้นที่เกิดจากการกู้ยืมโดยทำสัญญากู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน

2. เจ้าหนี้การค้า หมายถึง ภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการที่สหกรณ์ได้รับตามปกติ

3. ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี หมายถึง ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่พ้นกำหนดการชำระแล้วแต่ยังไม่มีชำระ

4. เงินรับฝาก หมายถึง เงินที่สหกรณ์รับฝากไว้จากสมาชิกและสหกรณ์อื่นทั้งประเภทออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ ประจำ และเงินรับฝากประเภทอื่น

5. ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย หมายถึง เงินที่สหกรณ์จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี เพื่อจ่ายเป็นค่าบำรุงให้กับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกำหนด แต่สหกรณ์ยังไม่ได้ชำระให้แก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

6. หนี้สินหมุนเวียนอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า เงินยืมตรงเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย เงินรอจ่ายคืน หรือลูกหนี้ยอดเครดิต

หนี้สินไม่หมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ประกอบด้วย

1. เงินกู้ยืมระยะยาว หมายถึง หนี้สินระยะยาวที่เกิดจากการกู้ยืมโดยทำสัญญากู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน หักด้วยส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

2. เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ หมายถึง ภาระผูกพันที่สหกรณ์ต้องชำระค่าสินทรัพย์โดยการผ่อนชำระเป็นงวดๆ

3. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น หมายถึง หนี้สินที่ไม่อาจแสดงไว้ในรายการหนี้สินหมุนเวียนได้ ได้แก่ สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ เงินประกันความเสียหาย เจ้าหน้าที่เงินประกันการก่อสร้างเงินรับบริจาค ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใดการหนึ่งโดยเฉพาะเงินทุนหรือกองทุนต่างๆ ที่เกิดจากการตัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี

ทุนเรือนหุ้น หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระมูลค่าแล้วโดยให้แยกแสดงเป็น 2 รายการ คือ หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว และหุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า กรณีสหกรณ์มีเฉพาะหุ้นปกติซึ่งชำระเต็มมูลค่าแล้วให้แสดงรายการเป็นหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว และตัดรายการอื่นที่ไม่มีออก

ทุนสำรอง หมายถึง ส่วนทุนของสหกรณ์ที่ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับรวมทั้งได้จากเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาคโดยมิได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าให้ใช้เพื่อการใด เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ ที่ได้จัดสรรเพื่อจัดให้มีสินทรัพย์ และได้มีการจัดหาสินทรัพย์แล้ว เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ คงเหลือเมื่อสิ้นสุดวัตถุประสงค์ของทุนแล้ว ทั้งนี้ ทุนสำรองจะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุนหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิมในกรณีที่สหกรณ์ประสบผลขาดทุนให้แสดงทุนสำรองหักด้วยขาดทุนสุทธิ

ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ หมายถึง ส่วนทุนของสหกรณ์ที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีตามข้อบังคับ เพื่อตอบแทนแก่สมาชิก กรรมการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ ได้แก่ ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ทุนเพื่อขยายงาน ทุนเพื่อให้การสงเคราะห์ ทุนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการ รวมถึงเงินทุนหรือเงินกองทุนต่างๆ ที่เกิดจากการตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี และจากการจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีรวมกัน

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมรวมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนเกินทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ตั้งบัญชีพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน

ขาดทุนจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมรวมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนต่ำกว่าทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ตั้งบัญชีพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ต้องการตีราคาเพิ่มขึ้นให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์นี้ให้โอนไปยังบัญชีทุนสำรองตามส่วนที่ถือเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว เมื่อมีการใช้สินทรัพย์นั้น โดยจำนวนของส่วนเกินทุนที่ถือเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว คำนวณจากผลต่างระหว่างค่าเสื่อมราคา ที่คำนวณจากราคาตามบัญชีที่ตีใหม่กับค่าเสื่อมราคา ที่คำนวณจากราคาทุนเดิมและกรณีที่มีการจำหน่ายหรือเลิกใช้สินทรัพย์ที่มีการตีราคาใหม่ให้โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ดังกล่าวตามจำนวนที่เหลืออยู่ไปยังบัญชีทุนสำรอง

ขาดทุนสะสม หมายถึง ผลของขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นกว่าทุนสำรอง

กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรสุทธิที่นำไปหักขาดทุนสะสมแล้วซึ่งเป็นผลลัพธ์จากกำไรสุทธิสูงกว่าขาดทุนสะสม

ที่มา นิยามศัพท์ : สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี

บทที่

วิธีดำเนินการ

2

ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประจำปี 2563 ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยศึกษาจากข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ การดำเนินธุรกิจ โครงสร้างทางการเงิน ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน วิเคราะห์มุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) และข้อเสนอแนะ

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร เป็นการรวบรวมโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแล้วของสหกรณ์ภาคการเกษตร โดยนำเสนอภาพรวมและการจำแนกเป็นรายประเภทสหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทั่วประเทศ มีสถานะดำเนินธุรกิจ ไม่ดำเนินธุรกิจ และหยุดดำเนินธุรกิจ ด้วยระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ประกอบด้วย

2.2.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ในงบการเงินเมื่อเวลาผ่านไป โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (Moving - based Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาอัตราการเปลี่ยนแปลง ของขยายตัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของธุรกิจและอื่นๆ

$$\text{อัตราการเติบโตของปีที่ต้องการ} = \frac{(Y_t - Y_{t-1})}{Y_{t-1}} \times 100$$

Y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

Y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.2.2 การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของปีเดียวกัน โดยกำหนดมูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือเป็นฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่ากับ 100 แล้วดูรายการอื่นจะมีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่าไร

2.2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินด้วย CAMELS Analysis

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะของอัตราส่วน (Ratio Analysis) ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้เป็นตัววัดในแต่ละมิติ มีดังนี้

มุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS Analysis

มิติที่ 1 C – Capital Strength	:	ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
มิติที่ 2 A – Asset Quality	:	คุณภาพของสินทรัพย์
มิติที่ 3 M – Management Ability	:	ขีดความสามารถในการบริหาร
มิติที่ 4 E – Earning Sufficiency	:	การทำกำไร
มิติที่ 5 L – Liquidity	:	สภาพคล่อง
มิติที่ 6 S – Sensitivity	:	ผลกระทบของธุรกิจ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$
อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราหนี้ค้างชำระ (%)	$\frac{\text{หนี้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality) (ต่อ)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$
อัตราการเติบโตสินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	$\frac{(\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}) \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$
อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{(\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (%)	$\frac{(\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)	$\frac{(\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}) \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$
กำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินรับฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}$

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$

2.2.4 การวิเคราะห์การเผื่อระวังและเตือนภัยทางการเงิน (CFSAWS:ss)

เป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เป็นค่าอ้างอิงในการเปรียบเทียบ (Benchmark) ของสหกรณ์ทั้ง 3 อัตราส่วน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพทางการเงินของสหกรณ์ด้วยโปรแกรมระบบเผื่อระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CFSAWS:ss) โดยการเทียบเคียงอัตราส่วนสำคัญและเชื่อมโยงกับระบบ CAMELS โดยมีหลักการเทียบเคียงดังนี้

การเลือกอัตราส่วนเทียบเคียงหลัก

อัตราส่วนที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ผลกระทบที่จะมีต่อมิติของ CAMELS
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	การทำกำไร สภาพคล่องทางการเงิน ความเข้มแข็งของเงินทุน
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	คุณภาพสินทรัพย์ สภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	ความเข้มแข็งของเงินทุน

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั้ง 3 อัตราส่วน มีความสำคัญต่อการเปรียบเทียบและให้ความสนใจในเบื้องต้น เพื่อการอ้างอิงเทียบเคียงสู่การปรับปรุงพัฒนาการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็ง และมีเสถียรภาพทางการเงิน

อัตราส่วนสำคัญ (Key Ratio)	วัตถุประสงค์ของการเทียบเคียง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้มีความสัมพันธ์กับรายได้ที่อาจจะผันผวนตามภาวะธุรกิจ
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	เพื่อพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเร่งรัดลูกหนี้ให้สามารถชำระหนี้ได้ภายในกำหนดเวลา แสดงถึงคุณภาพสินทรัพย์และสภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เพื่อพัฒนาทุนสำรองให้มั่นคง สามารถเป็นเกราะป้องกันรองรับผลกระทบที่เกิดจากภาวะธุรกิจและการเงิน ที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงิน

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน

ทั้ง 3 อัตราส่วน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร

ประเภท	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ร้านค้า	น้อยกว่า 50.00	50.00 - 70.00	มากกว่า 70.00
บริการ	น้อยกว่า 50.00	50.00 - 70.00	มากกว่า 70.00
ออมทรัพย์	น้อยกว่า 25.00	25.00 - 35.00	มากกว่า 35.00
เครดิตยูเนียน	น้อยกว่า 40.00	40.00 - 60.00	มากกว่า 60.00

2. อัตราลูกหนี้ชำระได้ตามกำหนด

ประเภท	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ร้านค้า	มากกว่า 95.00	85.00 - 95.00	น้อยกว่า 85.00
บริการ	มากกว่า 90.00	60.00 - 90.00	น้อยกว่า 60.00
ออมทรัพย์	มากกว่า 95.00	85.00 - 95.00	น้อยกว่า 85.00
เครดิตยูเนียน	มากกว่า 90.00	60.00 - 90.00	น้อยกว่า 60.00

3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

ประเภท	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ร้านค้า	มากกว่า 0.25	0.15 - 0.25	น้อยกว่า 0.15
บริการ	มากกว่า 0.25	0.15 - 0.25	น้อยกว่า 0.15
ออมทรัพย์	มากกว่า 0.10	0.04 - 0.10	น้อยกว่า 0.04
เครดิตยูเนียน	มากกว่า 0.11	0.05 - 0.11	น้อยกว่า 0.05

ผลการเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานการเงิน แสดงด้วยสัญญาณภาพสัญลักษณ์ไฟ 3 สี ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
สีเหลือง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
สีแดง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ประเมินผลการเทียบเคียงในการวิเคราะห์ โดยจัดระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงินของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 4 ระดับ คือ

สีเขียว	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
สีเหลือง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
สีส้ม	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
สีแดง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

บทที่

3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์นอกภาคการเกษตรในรอบปี 2563 ได้แก่ ข้อมูลของสหกรณ์ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ และเครดิตยูเนียน ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่อการเงินแล้ว ประมวลผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ทั้งสิ้น 2,841 สหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลสหกรณ์ร้านค้า 108 สหกรณ์ สหกรณ์บริการ 820 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ 1,374 แห่ง และสหกรณ์เครดิตยูเนียน 539 แห่ง ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1. จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์นอกภาคการเกษตรปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,841 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 0.18 มีจำนวนสมาชิกรวม 5,283,832 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 51,660 คน หรือร้อยละ 0.99 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดร้อยละ 63.77 ของสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตรทั้งสิ้น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	108	820	1,374	539	2,841	2,836
	(3.80)	(28.87)	(48.36)	(18.97)	(100.00)	(100.00)
จำนวนสมาชิก(คน)	664,586	443,785	3,369,707	805,754	5,283,832	5,232,172
	(12.58)	(8.40)	(63.77)	(15.25)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

2. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

2.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

ปี 2563 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีเงินทุนดำเนินงาน 3,030,263.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.69 พบว่า ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากการก่อหนี้ของสหกรณ์ ร้อยละ 52.42 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าทุนดำเนินงานมาจากทุนของสหกรณ์เอง ร้อยละ 73.60 ส่วนสหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน แหล่งเงินทุนมาจากการก่อหนี้ของสหกรณ์ ร้อยละ 60.17 , 51.99 และร้อยละ 72.65 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกของสหกรณ์ ร้อยละ 36.80 แยกรายประเภทคิดเป็น ร้อยละ 30.43 , 36.92 และ 34.88 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แหล่งเงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนี่ยน	รวม	รวม
เงินรับฝากจากสมาชิก	53.17	7,162.90	1,087,581.16	20,322.46	1,115,119.69	1,019,309.79
	(2.05)	(30.43)	(36.92)	(34.88)	(36.80)	(35.21)
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	242.96	4,298.14	360,133.13	4,117.10	368,791.33	430,540.45
	(9.38)	(18.26)	(12.23)	(7.07)	(12.17)	(14.87)
เงินรับฝากสหกรณ์อื่น	10.77	1,019.37	66,119.15	1,712.94	68,862.23	57,599.47
	(0.42)	(4.33)	(2.24)	(2.94)	(2.27)	(1.99)
หนี้สินอื่นๆ	376.78	1,684.41	17,614.02	16,169.43	35,844.64	35,436.76
	(14.55)	(7.15)	(0.60)	(27.76)	(1.18)	(1.23)
ทุนของสหกรณ์	1,906.10	9,375.15	1,414,429.27	15,935.07	1,441,645.59	1,351,734.21
	(73.60)	(39.83)	(48.01)	(27.35)	(47.58)	(46.70)
รวม	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

2.2 แหล่งใช้ไปของเงินทุน

ภาพรวมแหล่งการใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่นำเงินทุนไปให้สมาชิกกู้ยืมร้อยละ 72.47 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 49.38 สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน เงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของลูกหนี้เงินกู้ยืม ร้อยละ 56.03, 72.83 และ 64.16 ตามลำดับ ซึ่งลูกหนี้เงินกู้ยืมส่วนใหญ่มีระยะเวลาเรียกคืนเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/ สหกรณ์	1,278.81	3,327.09	283,844.84	9,640.63	298,091.37	238,522.80
	(49.38)	(14.13)	(9.64)	(16.55)	(9.84)	(8.24)
เงินลงทุนระยะสั้น/ยาว	69.99	390.04	481,487.62	3,131.41	485,079.06	440,043.05
	(2.70)	(1.66)	(16.34)	(5.38)	(16.01)	(15.20)
ลูกหนี้เงินกู้ยืม	2.92	13,188.72	2,145,341.49	37,380.60	2,195,913.73	2,166,953.17
	(0.11)	(56.03)	(72.83)	(64.16)	(72.47)	(74.86)
ลูกหนี้การค้า/อื่นๆ	329.15	2,479.45	18,089.04	2,110.06	23,007.70	20,393.47
	(12.71)	(10.53)	(0.61)	(3.62)	(0.76)	(0.71)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	520.97	2,030.91	5,615.42	3,501.49	11,668.79	11,106.44
	(20.12)	(8.63)	(0.19)	(6.01)	(0.38)	(0.38)
สินค้าคงเหลือ/อื่นๆ	387.94	2,123.76	11,498.32	2,492.81	16,502.83	17,601.75
	(14.98)	(9.02)	(0.39)	(4.28)	(0.54)	(0.61)
รวม	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ในรอบปี 2563 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรดำเนินธุรกิจให้บริการ 6 ด้าน คือ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจให้สินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจแปรรูปผลิตผล และธุรกิจให้บริการและการส่งเสริมฯ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,784,888.45 ล้านบาท ลดลงจาก ปี 2562 ร้อยละ 1.90 พบว่า การดำเนินธุรกิจให้บริการด้านสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 62.96 และดำเนินงานด้านการแปรรูปผลิตผลต่ำสุด เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าดำเนินธุรกิจด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสูงสุด ร้อยละ 98.74 สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ดำเนินธุรกิจด้านให้สินเชื่อสูงสุด ร้อยละ 35.57 , 63.63 และ 54.33 (ตารางที่ 4) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 การดำเนินธุรกิจสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
การรับฝากเงิน	6.37	4,108.90	626,394.40	16,518.56	647,028.23	635,642.91
	(0.15)	(20.39)	(36.37)	(42.98)	(36.25)	(34.94)
การให้สินเชื่อ	3.20	7,166.48	1,095,694.23	20,881.57	1,123,745.48	1,169,046.57
	(0.07)	(35.57)	(63.63)	(54.33)	(62.96)	(64.25)
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,167.13	1,636.22	-	649.40	6,452.75	7,330.39
	(98.74)	(8.12)		(1.69)	(0.36)	(0.40)
การรวบรวมผลิตผล	2.98	6,424.80	-	360.40	6,788.18	6,348.55
	(0.07)	(31.89)		(0.94)	(0.38)	(0.35)
การแปรรูปผลิตผล	21.91	43.90	-	13.95	79.76	99.33
	(0.52)	(0.22)		(0.04)	(0.01)	(0.01)
การให้บริการและส่งเสริม การเกษตร	18.86	768.09	-	7.10	794.05	905.02
	(0.45)	(3.81)		(0.02)	(0.04)	(0.05)
รวม	4,220.45	20,148.39	1,722,088.63	38,430.98	1,784,888.45	1,819,372.77
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

รายละเอียดของธุรกิจแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านการรับฝากเงิน พบว่า มูลค่าการรับฝากเงินมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.79 ส่วนใหญ่เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิก ร้อยละ 92.08 รับฝากเงินจากสหกรณ์/อื่นๆ ร้อยละ 7.92 ตามลำดับ เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ทุกประเภทส่วนใหญ่เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิก ร้อยละ 61.38, 89.84, 92.06 และร้อยละ 93.65 จากเงินรับฝากทั้งสิ้นของสหกรณ์แต่ละประเภท ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ธุรกิจการรับฝากเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
รับฝากเงินจากสมาชิก	3.91	3,691.33	576,647.27	15,468.90	595,811.41	583,267.97
	(61.38)	(89.84)	(92.06)	(93.65)	(92.08)	(91.76)
รับฝากเงินจากสหกรณ์/ อื่นๆ	2.46	417.57	49,747.13	1,049.66	51,216.82	52,374.94
	(38.62)	(10.16)	(7.94)	(6.35)	(7.92)	(8.24)
รวม	6.37	4,108.90	626,394.40	16,518.56	647,028.23	635,642.91
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้สินเชื่อ พบว่า มูลค่าการให้สินเชื่อมีอัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 3.88 โดยภาพรวมการให้สินเชื่อของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการให้สมาชิกกู้ยืม ร้อยละ 92.92 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าให้สหกรณ์อื่นๆกู้ยืมทั้งสิ้น ส่วนประเภทที่เหลือส่วนใหญ่ให้สมาชิกกู้ยืม ร้อยละ 98.63 , 92.76 และร้อยละ 99.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ธุรกิจการให้สินเชื่อของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ให้สหกรณ์อื่นกู้	3.20	97.94	79,289.69	156.15	79,546.98	111,627.82
	(100)	(1.37)	(7.24)	(0.75)	(7.08)	(9.55)
ให้สมาชิกกู้	-	7,068.54	1,016,404.54	20,725.42	1,044,198.50	1,057,418.75
		(98.63)	(92.76)	(99.25)	(92.92)	(90.45)
รวม	3.20	7,166.48	1,095,694.23	20,881.57	1,123,745.48	1,169,046.57
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่า มีอัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 11.97 โดยภาพรวมด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นสินค้าทั่วไป ประเภทสินค้าอุปโภคบริโภคและอื่นๆ ร้อยละ 66.77 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ จำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภคสูงสุดร้อยละ 83.42 และ 42.91 ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสูงสุดร้อยละ 67.21 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สินค้าประเภทการเกษตร	17.01	14.67	-	65.05	96.73	133.81
	(0.41)	(0.89)		(10.02)	(1.50)	(1.83)
ปุ๋ย	3.97	4.38	-	36.46	44.81	78.17
	(0.10)	(0.27)		(5.61)	(0.69)	(1.07)
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	-	1.51	-	0.77	2.28	1.94
		(0.09)		(0.12)	(0.04)	(0.03)
เคมีการเกษตร/ยาปราบศัตรูพืช	0.62	0.58	-	6.06	7.26	3.43
	(0.01)	(0.04)		(0.93)	(0.11)	(0.05)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
อาหารสัตว์	-	0.38 (0.02)	-	16.22 (2.50)	16.60 (0.26)	20.45 (0.28)
ข่าวสาร	-	0.03 (0.00)	-	-	0.03 (0.00)	22.98 (0.31)
พันธุ์พืช	0.97 (0.02)	1.86 (0.11)	-	3.09 (0.48)	5.92 (0.09)	3.23 (0.04)
อื่นๆ	11.45 (0.28)	5.93 (0.36)	-	2.45 (0.38)	19.83 (0.31)	3.61 (0.05)
สินค้าประเภทน้ำมัน	251.04 (6.02)	568.51 (34.75)	-	436.48 (67.21)	256.03 (19.47)	1,620.71 (22.11)
น้ำมันเชื้อเพลิง	249.72 (5.99)	565.44 (34.56)	-	435.47 (67.06)	1,250.63 (19.38)	1,613.13 (22.01)
น้ำมันหล่อลื่น	1.32 (0.03)	3.07 (0.19)	-	1.01 (0.15)	5.40 (0.09)	7.58 (0.10)
สินค้าทั่วไป	3,476.11 (83.42)	702.10 (42.91)	-	130.47 (20.09)	4,308.68 (66.77)	4,626.94 (63.12)
สินค้าอุปโภคบริโภคและอื่นๆ	3,476.11 (83.42)	702.10 (42.91)	-	130.47 (20.09)	4,308.68 (66.77)	4,626.94 (63.12)
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ/ฝากขาย	339.38 (8.14)	345.87 (21.14)	-	17.40 (2.68)	702.65 (10.89)	876.91 (11.96)
ยานพาหนะ	74.92 (1.80)	166.21 (10.16)	-	-	241.13 (3.74)	205.16 (2.80)
เครื่องใช้ไฟฟ้า/คอมพิวเตอร์	96.04 (2.30)	6.06 (0.37)	-	-	102.10 (1.58)	31.14 (0.42)
ที่ดิน/บ้าน/ อื่นๆ	168.42 (4.04)	173.60 (10.61)	-	17.40 (2.68)	359.42 (5.57)	640.61 (8.74)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สินค้าผ่านบัญชี	83.59 (2.01)	5.07 (0.31)	-	-	88.66 (1.37)	72.02 (0.98)
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	31.61 (0.76)	-	-	-	31.61 (0.49)	21.94 (0.30)
อื่นๆ	51.98 (1.25)	5.07 (0.31)	-	-	57.05 (0.88)	50.08 (0.68)
รวม	4,167.13 (100)	1,636.22 (100)	-	649.40 (100)	6,452.75 (100)	7,330.39 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการรวบรวมผลผลิต พบว่า สหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีอัตราการรวบรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.92 ส่วนใหญ่รวบรวมเป็นยางพาราสูงสุด ร้อยละ 99.31 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ข้าวเปลือก	-	-	-	17.20 (4.77)	17.20 (0.25)	90.35 (1.42)
ยางพารา	-	6,413.74 (99.83)	-	327.59 (90.90)	6,741.33 (99.31)	5,918.93 (93.23)
มันสำปะหลัง	2.98 (100)	-	-	-	2.98 (0.04)	5.40 (0.09)
อื่นๆ	-	11.06 (0.17)	-	15.61 (4.33)	26.67 (0.40)	333.87 (5.26)
รวม	2.98 (100)	6,424.80 (100)	-	360.40 (100)	6,788.18 (100)	6,348.55 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการรวบรวมสินค้าเพื่อแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ พบว่า ในรอบปี 2563 สหกรณ์นอภาคการเกษตร มีการรวบรวมสินค้าเพื่อแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 79.76 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 19.70 ของมูลค่ารวบรวมเพื่อแปรรูปผลิตผลทั้งสิ้น โดยสหกรณ์นอภาคการเกษตรมีการรวบรวมผลิตภัณฑ์อื่นสูงสุด ร้อยละ 41.17 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์เครดิตยูเนียน รวบรวมผลิตผลการเกษตรเพื่อนำมาแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์สูงสุด คือร้อยละ 60.93 และ 61.86 ส่วนสหกรณ์บริการรวบรวมผลิตผลด้านปศุสัตว์สูงสุด ร้อยละ 51.07 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การรวบรวมสินค้าเพื่อแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์นอภาคการเกษตร

จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
การแปรรูปผลิตผลการเกษตร	13.35 (60.93)	2.52 (5.74)	-	8.63 (61.86)	24.50 (30.72)	22.43 (22.58)
ปศุสัตว์	-	22.42 (51.07)	-	-	22.42 (28.11)	67.56 (68.02)
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	8.56 (39.07)	18.96 (43.19)	-	5.32 (38.14)	32.84 (41.17)	9.34 (9.40)
รวม	21.91 (100)	43.90 (100)	-	13.95 (100)	79.76 (100)	99.33 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่า มีอัตราการลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 12.26 โดยภาพรวมประเภทการให้บริการและส่งเสริมแก่สมาชิกของสหกรณ์นอภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการให้บริการอื่นๆ ร้อยละ 99.77 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
รถบรรทุก	-	-	-	1.83 (25.77)	1.83 (0.23)	37.54 (4.15)
อื่น ๆ	18.86 (100.00)	768.09 (100)	-	5.27 (74.23)	792.22 (99.77)	867.48 (95.85)
รวม	18.86 (100)	768.09 (100)	-	7.10 (100)	794.05 (100)	905.02 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ในรอบปี 2563 ผลการดำเนินงานสหกรณ์นอกภาคการเกษตร อันประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ปรากฏผล การดำเนินงานซึ่งมีทั้งกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ สรุปได้ ดังนี้

รายได้

รายได้ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.51 รายได้ส่วนใหญ่ มาจากธุรกิจการให้สินเชื่อถึง ร้อยละ 90.75 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้า มีรายได้ส่วนใหญ่จากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 93.23 สหกรณ์บริการมีรายได้ส่วนใหญ่ จากธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 61.38 ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีรายได้ สูงสุดจากธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 99.29 และร้อยละ 64.88 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 รายได้รวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายได้	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	0.06 (0.00)	1,126.04 (10.76)	160,537.00 (99.29)	3,458.14 (64.88)	165,121.24 (90.75)	159,118.74 (89.64)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำหน่าย	4,167.13 (93.23)	1,636.22 (15.63)	-	649.40 (12.18)	6,452.75 (3.55)	7,301.44 (4.11)
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	3.26 (0.07)	6,424.79 (61.38)	-	384.50 (7.21)	6,812.55 (3.74)	6,356.26 (3.58)
ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล	27.36 (0.61)	90.61 (0.87)	-	16.52 (0.31)	134.49 (0.07)	174.27 (0.10)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	18.86 (0.42)	768.09 (7.33)	-	7.10 (0.13)	794.05 (0.44)	905.02 (0.51)
รายได้เฉพาะธุรกิจ	8.66 (0.19)	178.94 (1.71)	-	143.05 (2.69)	330.65 (0.18)	389.19 (0.22)
รายได้อื่น	244.57 (5.48)	242.89 (2.32)	1,154.47 (0.71)	671.25 (12.60)	2,313.18 (1.27)	3,264.13 (1.84)
รวม	4,469.90 (100)	10,467.508 (100)	161,691.47 (100)	5,329.96 (100)	181,958.91 (100)	177,509.05 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 47.28 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 0.78 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 28.48 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้ามีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 84.43 และสหกรณ์บริการมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 61.37 ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์มีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 31.40 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 25.62 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	-	365.23 (3.49)	50,766.87 (31.40)	689.17 (12.93)	51,821.27 (28.48)	50,793.15 (28.61)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำหน่าย	3,774.11 (84.43)	1,425.82 (13.62)	-	602.52 (11.30)	5,802.45 (3.19)	6,593.32 (3.71)
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	2.98 (0.07)	6,424.45 (61.37)	-	377.70 (7.09)	6,805.13 (3.74)	6,347.16 (3.58)
ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล	21.68 (0.49)	75.63 (0.72)	-	16.11 (0.30)	113.42 (0.06)	129.61 (0.07)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	11.26 (0.25)	475.50 (4.54)	-	0.81 (0.02)	487.57 (0.27)	517.62 (0.29)
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	57.30 (1.28)	368.14 (3.52)	-	422.07 (7.92)	847.51 (0.47)	1,149.70 (0.65)
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	395.90 (8.86)	835.33 (7.99)	17,560.00 (10.86)	1,365.51 (25.62)	20,156.74 (11.07)	19,836.15 (11.18)
รวม	4,263.23 (95.38)	9,970.10 (95.25)	68,326.87 (42.26)	3,473.89 (65.18)	86,034.09 (47.28)	85,366.71 (48.09)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีกำไรมากกว่าขาดทุน ในรอบปี 2563 มีกำไรสุทธิ จำนวน 95,924.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.72 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.11 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสูงสุดร้อยละ 57.74 หรือร้อยละ 97.33 ของยอดกำไรสุทธิ ทั้งหมด (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปีของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำแนกตามประเภทสหกรณ์
หน่วย : ล้านบาท

รายได้	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
กำไร (ขาดทุน)	206.67 (4.62)	497.48 (4.75)	93,364.60 (57.74)	1,856.07 (34.82)	95,924.82 (52.72)	92,142.35 (51.91)
กำไรสุทธิประจำปี	220.36	649.29	94,475.42	2,004.32	97,349.39	93,132.55
ขาดทุนสุทธิประจำปี	(13.69)	(151.81)	(1,110.82)	(148.25)	(1,424.57)	(990.20)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

5. ฐานะการเงินของสหกรณ์

ฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

สินทรัพย์ในรอบปี 2563 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 3,030.263.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.68 สินทรัพย์ทั้งสิ้น ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 สินทรัพย์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายได้	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,858.96 (71.78)	9,125.93 (38.77)	641,581.45 (21.78)	26,242.02 (45.04)	678,808.36 (22.40)	592,536.86 (20.47)
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	774.25	2,603.48	90,840.91	5,502.37	99,721.01	78,071.59
เงินฝากสหกรณ์อื่น	504.56	723.61	193,003.93	4,138.26	198,370.36	160,451.21
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	0.00	0.42	35.32	0.22	35.96	43.73
เงินลงทุนระยะสั้น	12.70	248.48	98,589.48	1,122.34	99,973.00	72,544.03
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นสุทธิ	2.09	3,173.95	234,805.98	11,439.52	249,421.54	247,726.18
ลูกหนี้อื่นระยะสั้นสุทธิ	268.69	1,020.71	14,252.99	1,732.97	17,275.36	18,381.19
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	0.01	116.39	1,381.71	770.44	2,268.55	2,239.40
สินค้าคงเหลือสุทธิ	274.68	574.15	-	174.08	1,022.91	1,053.53
อื่นๆ	21.98	664.74	8,671.13	1,361.82	10,719.67	12,026.00

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายได้	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	730.82 (28.22)	14,414.04 (61.23)	2,304,295.28 (78.22)	32,014.98 (54.96)	2,351,455.12 (77.60)	2,302,083.82 (79.53)
เงินลงทุนระยะยาว	57.29	141.56	382,898.14	2,009.07	385,106.06	367,499.02
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาวสุทธิ	0.83	10,014.77	1,910,535.51	25,941.08	1,946,492.19	1,919,226.99
ลูกหนี้อื่นระยะยาวสุทธิ	60.46	1,458.74	3,836.05	377.09	5,732.34	2,012.28
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	520.97	2,030.91	5,615.42	3,501.49	11,668.79	11,106.44
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	74.58	624.84	656.67	43.17	1,399.26	1,445.89
สินทรัพย์อื่น	16.69	143.22	753.49	143.08	1,056.48	793.20
รวม	2,589.78 (100)	23,539.97 (100)	2,945,876.73 (100)	58,257.00 (100)	3,030,263.48 (100)	2,894,620.68 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 14 พบว่า สินทรัพย์รวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว ร้อยละ 64.24 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 71.78 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น สหกรณ์บริการสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 61.23, 78.22 และ 54.96 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภทสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว ร้อยละ 42.54 , 64.85 และ 44.53 ของสินทรัพย์แต่ละประเภททั้งสิ้น

หนี้สิน หนี้สินรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น 1,588,617.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.96 หนี้สินทั้งสิ้น ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินไม่หมุนเวียน มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 หนี้สินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
หนี้สินหมุนเวียน	468.03 (18.07)	10,455.91 (44.42)	1,373,492.76 (46.62)	27,185.73 (46.67)	1,411,602.43 (46.58)	1,360,748.78 (47.01)
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร/เงินกู้ยืม	32.54	661.17	162,671.29	869.51	164,180.51	207,054.46
เจ้าหนี้การค้า	154.00	67.68	-	6.09	227.77	206.85
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระ	12.19	787.85	48,256.66	759.03	49,815.73	60,337.93
เงินรับฝาก	63.94	8,182.27	1,153,700.31	22,035.40	1,183,981.92	1,076,909.26
อื่นๆ	205.36	756.94	8,918.50	3,515.70	13,396.50	16,240.28
หนี้สินไม่หมุนเวียน	215.65 (8.33)	3,708.91 (15.75)	157,954.70 (5.37)	15,136.20 (25.98)	177,015.46 (5.84)	182,137.69 (6.29)
เงินกู้ยืมระยะยาว	44.23	2,733.37	149,255.76	2,481.80	154,515.16	162,869.62
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	-	45.08	3.42	0.67	49.17	71.59
อื่นๆ	171.42	930.46	8,695.52	12,653.73	22,451.13	19,196.48
รวม	683.68 (26.40)	14,164.82 (60.17)	1,531,447.46 (51.99)	42,321.93 (72.65)	1,588,617.89 (52.42)	1,542,886.47 (53.30)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 15 พบว่า หนี้สินรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 46.58 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า ทุกประเภทสหกรณ์ ตั้งแต่สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีหนี้สินรวมส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 18.07, 44.42, 46.62 และร้อยละ 46.67 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ทุนของสหกรณ์ ในรอบปี 2563 สหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 1,441,645.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.65 มีรายละเอียดของทุนดังนี้ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ทุนเรือนหุ้น	310.03 (11.97)	6,575.96 (27.94)	1,173,968.87 (39.85)	29,197.70 (50.12)	1,210,052.56 (39.93)	1,139,506.50 (39.37)
ทุนสำรอง	771.22 (29.78)	1,650.50 (7.01)	120,935.84 (4.10)	2,162.93 (3.71)	125,520.49 (4.14)	116,254.84 (4.02)
ทุนสะสมและอื่นๆ	824.85 (31.85)	1,148.69 (4.88)	119,524.56 (4.06)	(15,425.56) (26.48)	106,072.54 (3.50)	95,972.87 (3.31)
รวมทุนของสหกรณ์	1,906.10 (73.60)	9,375.15 (39.83)	1,414,429.27 (48.01)	15,935.07 (27.35)	1,441,645.59 (47.57)	1,351,734.21 (46.70)
รวมหนี้สินและทุน	2,589.78 (100)	23,539.97 (100)	2,945,876.73 (100)	58,257.00 (100)	3,030,263.48 (100)	2,894,620.68 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 16 พบว่า ทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 39.93 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า ทุนของสหกรณ์ร้านค้า เป็นทุนสำรอง ร้อยละ 29.78 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์ เครดิตยูเนียน ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นร้อยละ 27.94, 39.85 และร้อยละ 50.12 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ตามลำดับ

6. ประสิทธิภาพการบริหารงาน

การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ในรอบปี 2563 ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัดดังนี้ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 อัตราส่วนทางการเงินวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประสิทธิภาพการบริหารงาน	ประเภทสหกรณ์				ปี 2563	ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สภาพคล่องทางการเงิน (เท่า)	3.97	0.87	0.47	0.97	0.48	0.44
ความสามารถในการก่อหนี้ (เท่า)	0.36	1.51	1.08	2.66	1.10	1.14
ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (รอบ)	1.64	0.44	0.06	0.08	0.06	0.06
ความสามารถในการทำกำไร :-						
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	8.04	2.19	3.24	3.26	3.24	3.29
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	11.01	5.45	6.81	12.43	6.87	7.08
อัตรากำไรสุทธิ (%)	4.90	4.95	58.16	41.10	53.50	53.00

จากตารางที่ 17 ประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรโดยใช้
อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัดแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ด้านปรากฏผลดังนี้

สภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่องทางการเงินพิจารณาเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ
หนี้สินหมุนเวียน พบว่า มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องด้วยสหกรณ์มีสัดส่วนของ
สินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในอัตรา 0.48 เท่า โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก
ร้อยละ 83.88 ของหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้า
มีสภาพคล่องสูงสุดในอัตรา 3.97 เท่า รองลงมาเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนอัตรา 0.97 เท่า สหกรณ์
บริการอัตรา 0.87 เท่า และสหกรณ์ออมทรัพย์อัตรา 0.47 เท่า ตามลำดับ

ความสามารถในการก่อหนี้

ความสามารถในการก่อหนี้ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พิจารณาเปรียบเทียบ
อัตราส่วนระหว่างหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ พบว่า มีอัตราส่วนของหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของ
สหกรณ์เท่ากับ 1.10 เท่า แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้และคุ้มครองหนี้ไม่ได้ เนื่องจาก
มีทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอต่อหนี้ เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีอัตราของ
หนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ต่ำสุด 0.36 เท่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราส่วน 1.08 เท่า สหกรณ์
บริการมี 1.51 เท่า ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีอัตราส่วนของหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ค่อนข้างสูง
ซึ่งเจ้าหนี้จะมีความเสี่ยงสูงถึง 2.66 เท่า

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พบว่า มีอัตราการใช้
สินทรัพย์เท่ากับ 0.06 รอบ เท่ากับปี 2562 แสดงว่าการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ไม่ถึง
หนึ่งรอบ นั่นเป็นเพราะสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะยาว ที่มีระยะเวลาชำระคืนนานเกินกว่า
1 ปีขึ้นไป เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้ามีอัตราการใช้สินทรัพย์สูงสุด
1.64 รอบ รองลงมาสหกรณ์บริการ 0.44 รอบ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีอัตราการใช้สินทรัพย์
0.08 รอบ และสหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราการใช้สินทรัพย์ 0.06 รอบ

ความสามารถในการทำกำไร

ความสามารถในการทำกำไร พบว่า สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีความสามารถในการ
ทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 53.50 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ออมทรัพย์
มีความสามารถในการทำกำไรสูงสุด ร้อยละ 58.16 รองลงมาสหกรณ์เครดิตยูเนียน ร้อยละ 41.10
สหกรณ์บริการร้อยละ 4.95 และสหกรณ์ร้านค้า ร้อยละ 4.90 ตามลำดับ มีอัตราผลตอบแทนต่อ

สินทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า ร้อยละ 8.04 สหกรณ์เครดิตยูเนียน ร้อยละ 3.26 สหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 3.24 และสหกรณ์บริการร้อยละ 2.19 ตามลำดับ สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อการใช้เงินทุน ปรากฏว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีผลตอบแทนสูงสุด ร้อยละ 12.43 รองลงมาเป็นสหกรณ์ร้านค้า มีผลตอบแทน ร้อยละ 11.01 สหกรณ์ออมทรัพย์มีผลตอบแทน ร้อยละ 6.81 และสหกรณ์บริการ มีผลตอบแทนร้อยละ 5.45 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ปี 2563 สามารถสะท้อนภาพการบริหารงานของระบบสหกรณ์ที่น่าสังเกตในหลายประเด็น เพื่อเพิ่มความระมัดระวังตลอดจนเพื่อดำเนินการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ จึงขอเสนอแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ควรกำหนดนโยบายการติดตามเร่งรัดหนี้สินให้เข้มงวดและต่อเนื่อง รวมถึงระมัดระวังในการให้เครดิต โดยให้มีเอกสารประกอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตลอดจนการแบ่งกลุ่มและจำแนกอายุของลูกค้า ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียกเก็บหนี้ และการเร่งรัดติดตามหนี้อย่างสัมฤทธิ์ผล และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดลูกหนี้ NPL เนื่องจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมของสมาชิกค่อนข้างมาก

2. สหกรณ์ต้องกระจายการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกๆ ด้านอย่างครบวงจร และเหมาะสมสมดุลกัน เพื่อกระจายความเสี่ยงและเกิดประโยชน์ต่อมวลสมาชิกอย่างแท้จริงด้วย เนื่องจากการบริหารงานที่ผ่านมาจะเน้นอยู่ 2 ธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจการให้สินเชื่อ ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะการให้สินเชื่อ นานกว่า 1 ปีขึ้นไป และธุรกิจการรับฝากเงิน ซึ่งส่วนใหญ่รับฝากประเภทออมทรัพย์ที่มีระยะฝากสั้น (1 ปี) ค่อนข้างมาก อันเป็นภาระผูกพันทางการเงินแก่สหกรณ์

3. สหกรณ์ต้องมีระบบการควบคุมภายในเพื่อตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายของสหกรณ์ ให้เหมาะสมสมดุลกับรายได้ของสหกรณ์อย่างใกล้ชิดเข้มงวด

4. ควรพิจารณาเงินทุนที่ได้มาให้เหมาะสมกับแหล่งที่จะใช้เงินทุน เช่น เงินทุนได้มาในระยะสั้น ควรใช้เพื่อการลงทุนในระยะสั้น และถ้าเงินทุนนั้นได้มาในระยะยาว ควรใช้ลงทุนในระยะยาวให้สอดคล้องสมดุลกัน เพื่อป้องกันความเสี่ยงกับสหกรณ์ เนื่องจากหนี้สินของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้ในระยะสั้น (1 ปี) แล้วนำไปให้กู้ยืมในระยะเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป

สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ร้านค้า

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ร้านค้า ประจำปี 2563 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ที่รวบรวมข้อมูลได้จากการเงินของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแล้ว โดยระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ของสหกรณ์ร้านค้าทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ร้านค้า) ประกอบด้วย สหกรณ์ร้านค้าตำรวจ, สหกรณ์ร้านค้าทหาร, สหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล, สหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการ, สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ, สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏ, สหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา, สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย, สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา, สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการกับข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และ ร้อยละ (Percentage) ของค่ารวมวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) ข้อมูลที่นำเสนอเป็นการเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ สามารถนำไปประกอบใน การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพรวมของสหกรณ์ร้านค้า การรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 มีจำนวนสหกรณ์ร้านค้า (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ร้านค้า) 108 แห่ง มี สมาชิกทั้งสิ้น 664,586 คน สหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยมีผลกำไรสุทธิ จำนวน 82 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.93 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น มูลค่าสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 2,589.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.51

การดำเนินธุรกิจในรอบปี 2563 มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 4,220.45 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 387.13 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 8.40 โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 98.74 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าปี 2563 มีรายได้รวมทั้งสิ้น 4,469.92 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 4,263.25 ล้านบาท ก่อให้เกิดผลกำไรสุทธิ จำนวน 206.67 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 4.62 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 85.32 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.31 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,589.78 ล้านบาท

ประกอบด้วย ทุนของสหกรณ์ 1,906.10 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 73.60 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น
หนี้สินอื่น ร้อยละ 14.55 เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 9.38 เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 2.05
และเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น คิดเป็นร้อยละ 0.42 แหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน เป็นเงินสดและ
เงินฝากธนาคาร ร้อยละ 29.90 รองลงมาเป็นเงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 19.48

สหกรณ์ร้านค้าควรให้ความสำคัญการบริหารจัดการด้านค่าใช้จ่าย โดยควบคุมค่าใช้จ่าย
ดำเนินงานที่ไม่จำเป็นให้ลดลง เพื่อขยายทุนสำรองของสหกรณ์ให้อยู่ในระดับดีอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน
ควรพิจารณาบริหารจัดการด้านสินทรัพย์ให้ก่อเกิดประโยชน์คุ้มค่าในการสร้างรายได้ส่งผลตอบแทน
กลับคืนสู่สมาชิกให้มากยิ่งขึ้นโดยอยู่ในระดับต้องวิเคราะห์และติดตามทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ร้านค้า ประจำปี 2563
เป็นรายงานสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในภาพรวมของสหกรณ์ร้านค้า (ไม่รวมชุมนุม
สหกรณ์ร้านค้า) ที่ดำเนินธุรกิจไม่ดำเนินธุรกิจ และหยุดดำเนินธุรกิจ โดยรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จากงบการเงินของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแล้ว โดยระบบสารสนเทศ
ทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีดังนี้

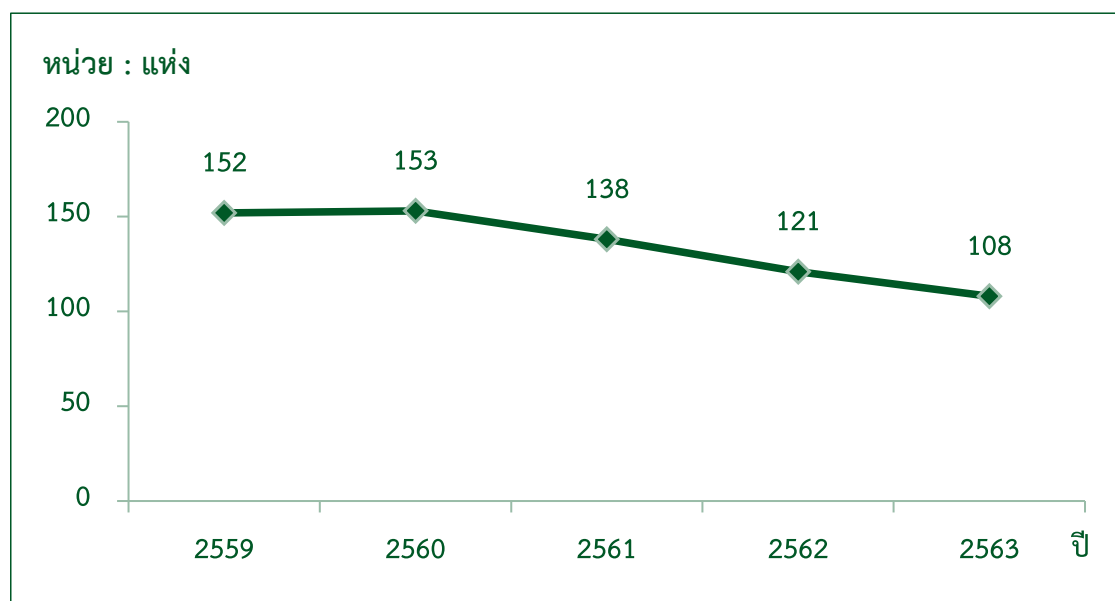
1. จำนวนสหกรณ์

สหกรณ์ร้านค้ามีจำนวนทั้งสิ้น 108 แห่ง ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 10.74 โดยสหกรณ์
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีจำนวนสหกรณ์สูงสุดคิดเป็น ร้อยละ 31.48 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น
แต่มีจำนวนสหกรณ์ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 8.11 ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา
สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ร้านค้าตำรวจมีจำนวนคงที่ ส่วนสหกรณ์ประเภทย่อยอื่นๆ
มีจำนวนลดลง

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามรูปประเภทย่อยของสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	จำนวนสหกรณ์					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ
สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	34	31.48	37	30.58	(3)	(8.11)
สหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	20	18.52	23	19.01	(3)	(13.04)
สหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล	17	15.74	18	14.88	(1)	(5.56)
สหกรณ์ร้านค้าทหาร	13	12.04	15	12.40	(2)	(13.33)
สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	6	5.55	8	6.61	(2)	(25.00)
สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย	6	5.55	7	5.78	(1)	(14.29)
สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	5	4.63	5	4.13	-	-
สหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการ	3	2.78	4	3.30	(1)	(25.00)
สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	3	2.78	3	2.48	-	-
สหกรณ์ร้านค้าตำรวจ	1	0.93	1	0.83	-	-
รวมทั้งสิ้น	108	100	121	100	(13)	(10.74)

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ร้านค้าในรอบ 5 ปี (2559 - 2563)

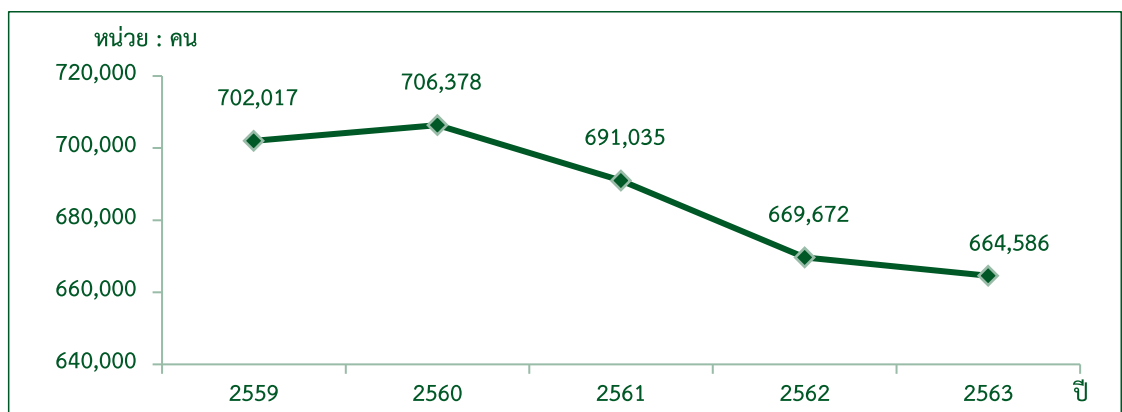
2. จำนวนสมาชิก

สหกรณ์ร้านค้ามีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 664,586 คน ลดลงจากปีก่อน 5,086 คน หรือลดลงร้อยละ 0.76 โดยสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้าอาหาร มีสมาชิกลดลงมากที่สุด 4,574 คน หรือลดลงร้อยละ 9.78 ส่วนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ มีจำนวนลดลงเช่นกัน ยกเว้น สหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา สหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ร้านค้าตำรวจที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	จำนวนสมาชิก					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	270,528	40.71	273,618	40.86	(3,090)	(1.13)
สหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	11,668	1.76	11,551	1.72	117	1.01
สหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล	22,688	3.41	22,354	3.34	334	1.49
สหกรณ์ร้านค้าอาหาร	42,213	6.35	46,787	6.99	(4,574)	(9.78)
สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	6,692	1.01	7,406	1.11	(714)	(9.64)
สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย	253,574	38.15	250,791	37.45	2,783	1.11
สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	1,909	0.29	1,915	0.29	(6)	(0.31)
สหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการ	3,867	0.58	3,894	0.58	(27)	(0.69)
สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	48,546	7.30	48,517	7.24	29	0.06
สหกรณ์ร้านค้าตำรวจ	2,901	0.44	2,839	0.42	62	2.18
รวมทั้งสิ้น	664,586	100	669,672	100	(5,086)	(0.76)

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้าในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

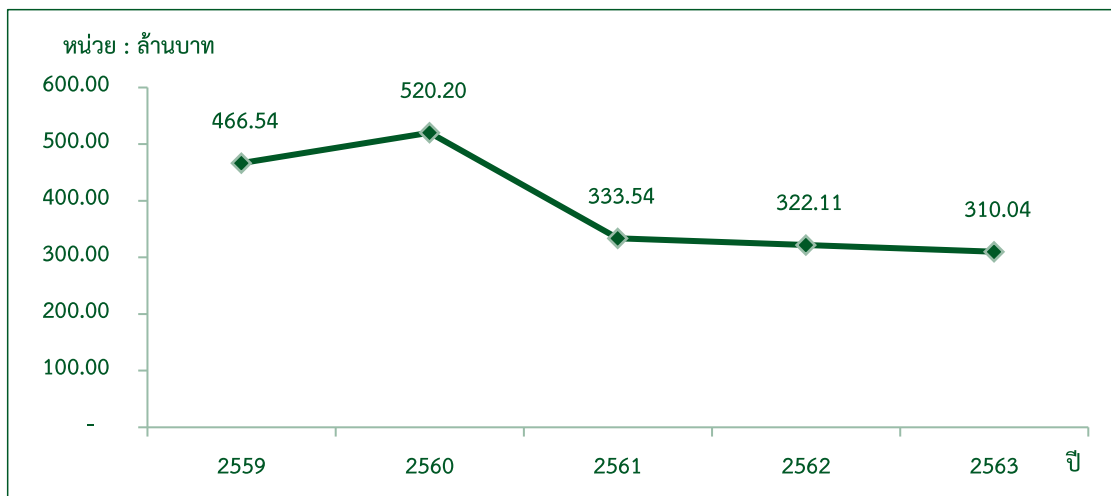
3. การถือหุ้นของสมาชิก

ในปี 2563 สมาชิกของสหกรณ์ร้านค้ามีเงินสะสมค่าหุ้นทั้งสิ้น 310.03 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 12.08 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 3.75 โดยสหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีเงินสะสมค่าหุ้นสูงสุดมูลค่า 125.24 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 40.40 ของเงินสะสมค่าหุ้นทั้งสิ้น รองลงมาเป็นสหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล และสหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 19.43 และ 12.83 ตามลำดับ ซึ่งสหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษาที่มีเงินสะสมค่าหุ้นเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 6.63 ในขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏมีการสะสมค่าหุ้นลดลงมากที่สุด ร้อยละ 29.53

ตารางที่ 3 แสดงการถือหุ้นสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562-2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ทุนเรือนหุ้น					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	125.24	40.40	130.29	40.45	(5.05)	(3.88)
สหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	6.97	2.25	7.32	2.27	(0.35)	(4.78)
สหกรณ์ร้านค้าโรงพยาบาล	60.22	19.43	58.76	18.24	1.46	2.48
สหกรณ์ร้านค้าทหาร	26.63	8.59	28.05	8.71	(1.42)	(5.06)
สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	6.80	2.19	9.65	3.00	(2.85)	(29.53)
สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย	28.81	9.29	31.57	9.80	(2.76)	(8.74)
สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	6.27	2.02	5.88	1.83	0.39	6.63
สหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการ	4.63	1.49	4.78	1.48	(0.15)	(3.14)
สหกรณ์ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	39.78	12.83	41.14	12.77	(1.36)	(3.31)
สหกรณ์ร้านค้าตำรวจ	4.68	1.51	4.67	1.45	0.01	0.21
รวมทั้งสิ้น	310.03	100	322.11	100	(12.08)	(3.75)

ภาพที่ 3 แสดงทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ร้านค้าในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 มีการดำเนินธุรกิจรวม 6 ด้าน มูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 4,220.45 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 387.13 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 8.40 โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มูลค่าสูงสุด ร้อยละ 98.74 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น รองลงมาเป็นธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 0.52 ซึ่งใกล้เคียงกับธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร และธุรกิจรับฝากเงิน ร้อยละ 0.15 ส่วนที่เหลือเป็นธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรวบรวมผลผลิต ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 0.07

รายละเอียดการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้า

4.1 ธุรกิจสินเชื่อ

สหกรณ์ร้านค้าให้เงินกู้ระหว่างปี จำนวน 3.20 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 0.07 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 5.46 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 63.05 มีรายละเอียดการให้เงินกู้ ดังนี้

1) การให้เงินกู้แก่สมาชิก

ในระหว่างปีไม่มีการให้เงินกู้แก่สมาชิก คงเหลือลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก 1.32 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 42.11

2) การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

ระหว่างปีให้เงินสหกรณ์อื่นกู้จำนวน 3.20 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 100.00 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 5.00 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 60.98 คงเหลือลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น 1.60 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 75.23

4.2 ธุรกิจรับฝากเงิน

การรับฝากเงินเป็นแหล่งที่สามารถระดมเงินทุนโดยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมเงิน โดยการสะสมและฝากเงินไว้กับสหกรณ์เพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งสหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยของเงินที่ฝากไว้ตามอัตราและเงื่อนไขของประเภทเงินฝาก การระดมเงินฝากของสหกรณ์ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนไว้หมุนเวียนในกิจการ ซึ่งจัดเป็นหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์โดยมีดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจ่ายให้กับสมาชิก ถือเป็นแหล่งเงินทุนที่ต้นทุนต่ำกว่าแหล่งอื่น

สหกรณ์ร้านค้ามีเงินรับฝากระหว่างปี จำนวน 6.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.15 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 11.72 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 64.79 ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินรับฝากประจำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินฝากจากสมาชิก จำนวน 3.91 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 61.38 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น

สหกรณ์ร้านค้ามีเงินรับฝากคงเหลือจำนวน 63.94 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 14.70 ประกอบด้วย เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 83.16 และเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น/อื่นๆ ร้อยละ 16.84 ของเงินรับฝากคงเหลือทั้งสิ้น มีรายละเอียดการรับฝากเงิน ดังนี้

1) รับฝากเงินจากสมาชิก

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสมาชิกจำนวน 3.91 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.38 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 9.63 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 71.12 โดยมีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ 53.17 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 7.34 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 12.13

2) รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นและแหล่งอื่นๆ

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น จำนวน 2.46 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.62 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 2.06 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 45.58 โดยมีเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นและแหล่งอื่นๆ คงเหลือ 10.77 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 3.68 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 25.47

4.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นธุรกิจที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิกหรือเกษตรกรสามารถซื้อสินค้าที่จะนำมาเป็นต้นทุนในการผลิต ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาที่เหมาะสม ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ จากพ่อค้าในด้านราคาและคุณภาพ อีกทั้งสมาชิกจะได้เงินเฉลี่ยคืนจากธุรกิจหากสหกรณ์มีผลกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี ตามส่วนที่สมาชิกได้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

ในระหว่างปีสหกรณ์ร้านค้าได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 4,167.13 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 98.74 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 377.63 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 8.31 โดยจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์เป็นทั้งเงินสดและให้สินเชื่อ

สินค้าที่จำหน่ายได้มากที่สุด คือ สินค้าทั่วไป มูลค่า 3,476.11 ล้านบาท รองลงมาเป็น สินค้าประเภทน้ำมัน มูลค่า 251.04 ล้านบาท และสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ มูลค่า 235.80 ล้านบาท

4.4 ธุรกิจรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

ผลิตผลของสมาชิกที่ได้เก็บเกี่ยวแล้ว หากนำไปจำหน่ายให้พ่อค้า สมาชิกอาจถูกกดราคา ถูกเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด ดังนั้น สหกรณ์จึงเป็นแหล่งที่สามารถจะรวบรวมผลิตผลของสมาชิก เพื่อเป็นผู้จัดการขายผลิตผลแทนสมาชิกแต่ผู้เดียว อันจะทำให้ได้ราคาดีและเหมาะสม เนื่องจากสหกรณ์มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้าได้มากกว่าตัวของสมาชิกจะนำไปจำหน่ายเองโดยลำพัง

ระหว่างปีสหกรณ์ร้านค้าได้รวบรวมผลิตผลทั้งสิ้น 2.98 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 0.07 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 0.15 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 4.79 โดยผลิตผลที่รวบรวมได้ในปีนี้มีเพียงชนิดเดียว คือมันสำปะหลัง

4.5 ธุรกิจแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

การแปรรูปผลิตผล เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก เกิดจากการที่สมาชิกเก็บรวบรวมผลิตผลแล้วนำไปแปรรูปให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นของผลผลิต เพื่อจะได้นำไปจำหน่ายให้ได้ราคาที่ดีขึ้น

ระหว่างปีสหกรณ์ร้านค้าได้มีการแปรรูปผลิตผลทั้งสิ้น 21.91 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 0.52 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5.14 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.65 โดยผลิตผลที่นำมาแปรรูปให้ได้มูลค่ามากที่สุด ได้แก่ ผลิตผลข้าวเปลือก 13.35 ล้านบาท รองลงมาเป็น ผลิตผลอื่นๆ 8.56 ล้านบาท

4.6 ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

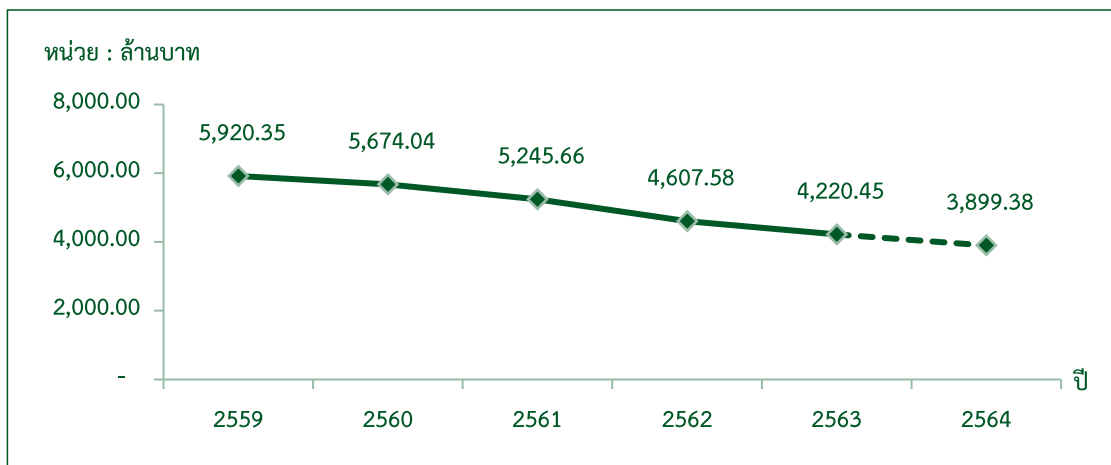
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก โดยให้บริการต่างๆ ซึ่งมีค่าบริการในราคาพอสมควรระหว่างปี สหกรณ์ร้านค้าให้บริการและส่งเสริมการเกษตรแก่สมาชิก 18.86 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 0.45 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2.69 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.64

ตารางที่ 4 มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกประเภทธุรกิจและประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ประเภทธุรกิจ (ล้านบาท)								เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563							มูลค่าธุรกิจ รวม ปี 2562	
	สินเชื่อ	เงินรับฝาก	จัดหา สินค้า	รวบรวม ผลิตผล	แปรรูป ผลิตผล	บริการและ ส่งเสริม	รวมมูลค่า ธุรกิจ		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	-	6.37	2,607.17	-	0.43	10.12	2,624.09	2,921.92	(10.19)
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	-	0.24	99.36	-	0.02	0.39	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	3.20	-	99.85	-	-	4.17	107.22	118.56	(9.56)
ร้อยละร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	2.98	-	93.13	-	-	3.89	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	-	-	636.39	-	7.94	1.31	645.64	633.40	1.93
ร้อยละร้านค้าโรงพยาบาล	-	-	98.57	-	1.23	0.20	100		
สหกรณ์ร้านค้าทหาร	-	-	149.51	2.98	13.34	0.72	166.55	194.24	(14.26)
ร้อยละสหกรณ์ร้านค้าทหาร	-	-	89.77	1.79	8.01	0.43	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	-	67.20	-	0.20	-	67.40	97.54	(30.90)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	-	99.70	-	0.30	-	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	-	153.49	-	-	1.31	154.80	180.90	(14.43)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	-	99.15	-	-	0.85	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	-	-	17.26	-	-	-	17.26	15.67	10.15
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	-	-	100	-	-	-	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	-	-	27.29	-	-	-	27.29	42.47	(35.74)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	-	-	100	-	-	-	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	-	404.07	-	-	-	404.07	397.10	1.76
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	-	100	-	-	-	100		
ร้านค้าตำรวจ	-	-	4.90	-	-	1.23	6.13	5.78	6.06
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	-	-	79.93	-	-	20.07	100		
รวมทั้งสิ้น	3.20	6.37	4,167.13	2.98	21.91	18.86	4,220.45	4,607.58	(8.40)
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	0.07	0.15	98.74	0.07	0.52	0.45	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	8.66	18.09	4,544.76	3.13	16.77	16.17	4,607.58		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	0.19	0.39	98.64	0.07	0.36	0.35	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(5.46)	(11.72)	(377.63)	(0.15)	5.14	2.69	(387.13)		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(63.05)	(64.79)	(8.31)	(4.79)	30.65	16.64	(8.40)		

หากพิจารณารายประเภทย่อยของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจสูงสุด 2,624.09 ล้านบาท โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 99.36 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น และหากวิเคราะห์ตามประเภทธุรกิจ จะเห็นว่า ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา ร้านค้าส่วนราชการ และร้านค้ารัฐวิสาหกิจ มีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสูงสุด ร้อยละ 100.00

ภาพที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้า ในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563) และคาดการณ์ ปี 2564

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563) พบว่า มีมูลค่าธุรกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง และพิจารณาแนวโน้มในปี 2564 คาดว่าจะมีมูลค่าธุรกิจ 3,899.38 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ร้านค้าควรหาแนวทางปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือหาวิธีการบริหารจัดการสินค้าให้ทันสมัย มีคุณภาพมาตรฐาน และตรงความต้องการของสมาชิก เพื่อบริหารจัดการธุรกิจให้เติบโตต่อไปได้

5. ฐานะการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์ร้านค้าทั้งสิ้น 108 แห่ง มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 2,589.78 ล้านบาท หนี้สินรวมทั้งสิ้น 683.68 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์ 1,906.10 ล้านบาท

ตารางที่ 5 ฐานะการเงินของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ปี 2563							รวม ทั้งสิ้น ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ*
	สินทรัพย์			หนี้สิน			ทุนของ สหกรณ์		
	สินทรัพย์ หมุนเวียน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน	รวม สินทรัพย์	หนี้สิน หมุนเวียน	หนี้สิน ไม่หมุนเวียน	รวม หนี้สิน			
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	752.47	574.11	1,326.58	314.54	139.50	454.04	872.54	1,250.14	6.11
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	56.72	43.28	100	23.71	10.52	34.23	65.77		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	88.13	6.33	94.46	4.34	9.21	13.55	80.91	100.58	(6.08)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	93.30	6.70	100	4.59	9.75	14.34	85.66		
ร้านค้าโรงพยาบาล	322.40	36.59	358.99	26.08	29.71	55.79	303.20	343.97	4.37
ร้อยละโรงพยาบาล	89.81	10.19	100	7.26	8.28	15.54	84.46		
ร้านค้าอาหาร	122.22	16.89	139.11	9.86	9.52	19.38	119.73	153.78	(9.54)
ร้อยละร้านค้าอาหาร	87.86	12.14	100	7.09	6.84	13.93	86.07		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	47.67	0.70	48.37	3.43	4.87	8.30	40.07	76.17	(36.50)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	98.55	1.45	100	7.09	10.07	17.16	82.84		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	188.81	11.99	200.80	31.13	11.22	42.35	158.45	206.02	(2.53)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	94.03	5.97	100	15.50	5.59	21.09	78.91		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	16.05	0.98	17.03	3.57	0.73	4.30	12.73	16.04	6.17
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	94.25	5.75	100	20.96	4.29	25.25	74.75		
ร้านค้าส่วนราชการ	39.46	1.14	40.60	1.28	4.14	5.42	35.18	43.82	(7.35)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	97.19	2.81	100	3.15	10.20	13.35	86.65		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	254.72	78.79	333.51	71.55	6.75	78.30	255.21	329.77	1.13
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	76.38	23.62	100	21.45	2.02	23.47	76.53		
ร้านค้าตำรวจ	27.03	3.30	30.33	2.25	-	2.25	28.08	30.89	(1.81)
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	89.12	10.88	100	7.42	-	7.42	92.58		
รวมทั้งสิ้น	1,858.96	730.82	2,589.78	468.03	215.65	683.68	1,906.10	2,551.18	1.51
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	71.78	28.22	100	18.07	8.33	26.40	73.60		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,787.66	763.52	2,551.18	490.27	213.86	704.13	1,847.05		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	70.07	29.93	100	19.22	8.38	27.60	72.40		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	71.30	(32.70)	38.60	(22.24)	1.79	(20.45)	59.05		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	3.99	(4.28)	1.51	(4.54)	0.84	(2.90)	3.20		

หากพิจารณาฐานะการเงินรายประเภทย่อยสหกรณ์ พบว่า ทุนดำเนินงานที่ได้มาของสหกรณ์ร้านค้าทุกประเภทย่อยมีสัดส่วนทุนของสหกรณ์มากกว่าหนี้สิน โดยสหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีมูลค่าทุนของสหกรณ์สูงสุด 872.54 ล้านบาท ขณะที่ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษามีมูลค่าทุนของสหกรณ์ต่ำสุด 12.73 ล้านบาท

5.1 สินทรัพย์

สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 2,589.78 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 1.51 สินทรัพย์ของสหกรณ์อยู่ในรูปของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 1,858.96 และ 730.82 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 71.78 และ 28.22 ตามลำดับ พิจารณาเปรียบเทียบกับ ปี 2562 พบว่า สินทรัพย์หมุนเวียนมีอัตราการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.99 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีอัตราการลดลง ร้อยละ 4.28

1) สินทรัพย์หมุนเวียน สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 1,858.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 71.30 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.99 โดยที่สินทรัพย์หมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 71.78 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

สินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วย

1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคารจำนวน 774.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 179.58 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.20 เงินสดและเงินฝากธนาคาร คิดเป็น ร้อยละ 29.90 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 41.65 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.2 เงินฝากสหกรณ์อื่นจำนวน 504.56 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 25.20 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 4.76 เงินฝากสหกรณ์อื่น คิดเป็นร้อยละ 19.48 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 27.14 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.3 เงินลงทุนระยะสั้น 12.70 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 32.80 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 72.09 เงินลงทุนระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 0.49 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 0.68 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.4 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ 2.09 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 5.30 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 71.72 เงินลงทุนระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 0.08 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 0.11 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.5 ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ 268.69 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 19.74 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 6.84 ลูกหนี้จำนวนดังกล่าว ประกอบด้วย ลูกหนี้การค้า 97.94 ล้านบาท ลูกหนี้สินค้า ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ 149.67 ล้านบาท และลูกหนี้อื่นๆ 21.08 ล้านบาท ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ คิดเป็น ร้อยละ 10.38 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 14.46 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.6 สินค้าคงเหลือ 274.68 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 23.37 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 7.84 สินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 10.61 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 14.78 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.7 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น 21.99 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 1.87 ล้านบาท หรือ ลดลง ร้อยละ 7.84 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น คิดเป็นร้อยละ 0.85 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 1.18 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

ตารางที่ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	สินทรัพย์หมุนเวียน (ล้านบาท)									เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								สินทรัพย์ หมุนเวียน รวม ปี 2562	
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์ อื่น	เงิน ลงทุน ระยะสั้น	เงินให้กู้ยืม ระยะสั้น - สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะสั้น - สุทธิ	สินค้า คงเหลือ	สินทรัพย์ หมุนเวียน อื่น	รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	454.06	76.24	-	0.49	52.25	158.65	10.78	752.47	667.04	12.81
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	60.34	10.13	-	0.07	6.94	21.09	1.43	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	50.94	17.21	-	1.60	7.75	10.06	0.57	88.13	92.68	(4.91)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	57.80	19.53	-	1.82	8.79	11.41	0.65	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	94.87	196.76	-	-	10.34	18.03	2.40	322.40	305.21	5.63
ร้อยละโรงพยาบาล	29.43	61.03	-	-	3.21	5.59	0.74	100		
ร้านค้าอาหาร	29.55	49.56	-	-	32.59	9.78	0.74	122.22	130.76	(6.53)
ร้อยละร้านค้าอาหาร	24.18	40.55	-	-	26.67	8.00	0.60	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	23.02	3.95	-	-	12.99	7.49	0.22	47.67	74.56	(36.06)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	48.29	8.29	-	-	27.25	15.71	0.46	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	72.24	59.74	12.70	-	5.69	36.77	1.67	188.81	189.03	(0.12)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	38.26	31.64	6.73	-	3.01	19.48	0.88	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	1.52	-	-	-	8.77	4.47	1.29	16.05	14.73	8.96
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	9.47	-	-	-	54.64	27.85	8.04	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	7.75	27.43	-	-	2.08	1.46	0.74	39.46	42.44	(7.02)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	19.64	69.51	-	-	5.27	3.70	1.88	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	39.75	52.35	-	-	131.68	27.97	2.97	254.72	245.74	3.65
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	15.60	20.55	-	-	51.70	10.98	1.17	100		
ร้านค้าตำรวจ	0.55	21.32	-	-	4.55	-	0.61	27.03	25.47	6.12
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	2.03	78.88	-	-	16.83	-	2.26	100		
รวมทั้งสิ้น	774.25	504.56	12.70	2.09	268.69	274.68	21.99	1,858.96	1,787.66	3.99
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	41.65	27.14	0.68	0.11	14.46	14.78	1.18	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	594.67	529.76	45.50	7.39	288.43	298.05	23.86	1,787.66		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	33.27	29.63	2.55	0.41	16.13	16.67	1.34	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	179.58	(25.20)	(32.80)	(5.30)	(19.74)	(23.37)	(1.87)	71.30		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	30.20	(4.76)	(72.09)	(71.72)	(6.84)	(7.84)	(7.84)	3.99		

หมายเหตุ : สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ และอื่นๆ

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีสินทรัพย์หมุนเวียนมูลค่าสูงสุด 752.47 ล้านบาท โดยถือไว้เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 60.34 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นสินค้าคงเหลือ ร้อยละ 21.09 ในขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษาที่มีสินทรัพย์หมุนเวียนมูลค่าเพียง 16.05 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ มูลค่าสูงสุด ร้อยละ 54.64 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น รองลงมาเป็น สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 27.85 ถือไว้เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 9.47 และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ร้อยละ 8.04

2) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น 730.82 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 32.70 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 4.28 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คิดเป็น ร้อยละ 28.22 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ส่วนใหญ่อยู่ในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ ร้อยละ 71.29 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น ซึ่งสหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีมูลค่าสูงสุด 574.11 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย

2.1 เงินลงทุนระยะยาวสหกรณ์ร้านค้าในภาพรวมมีเงินลงทุนระยะยาวทั้งสิ้น 57.29 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 8.20 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 12.52 เงินลงทุนระยะยาว คิดเป็น ร้อยละ 7.84 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

2.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ จำนวน 0.82 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 0.53 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 39.26 เงินให้กู้ยืมระยะยาว คิดเป็น ร้อยละ 0.11 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

2.3 ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ สหกรณ์ร้านค้ามีลูกหนี้ระยะยาวทั้งสิ้น 60.47 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 1.37 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 2.22 ลูกหนี้จำนวนดังกล่าวประกอบด้วย ลูกหนี้สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ 48.26 ล้านบาท และลูกหนี้อื่นๆ 12.21 ล้านบาท สหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และสำรองหนี้ค่าตลาดเคลื่อนไหวระยะยาวทุกประเภทจำนวน 1.01 ล้านบาท

2.4 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สหกรณ์ร้านค้ามีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 520.97 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 19.26 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 3.57 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 71.29 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

2.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน 74.58 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 3.36 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 4.31 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน คิดเป็น ร้อยละ 10.21 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

2.6 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นทั้งสิ้น 16.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 0.02 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.12 สินทรัพย์อื่น คิดเป็นร้อยละ 2.28 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

ตารางที่ 7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)								เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563							สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน รวม ปี 2562	
	เงินลงทุน ระยะยาว	เงินให้กู้ยืม ระยะยาว - สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะยาว - สุทธิ	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	สินทรัพย์ ไม่มี ตัวตน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน อื่น	รวม สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	37.27	0.82	0.16	491.43	35.20	9.23	574.11	583.10	(1.54)
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	6.49	0.14	0.03	85.60	6.13	1.61	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	0.37	-	2.19	2.86	0.77	0.14	6.33	7.90	(19.87)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	5.85	-	34.60	45.18	12.16	2.21	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	16.61	-	0.45	6.49	11.08	1.96	36.59	38.76	(5.60)
ร้อยละโรงพยาบาล	45.39	-	1.23	17.74	30.28	5.36	100		
ร้านค้าอาหาร	1.95	-	2.75	10.21	1.89	0.09	16.89	23.02	(26.63)
ร้อยละร้านค้าอาหาร	11.55	-	16.28	60.45	11.19	0.53	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	0.15	-	-	0.50	0.05	-	0.70	1.61	(56.52)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	21.43	-	-	71.43	7.14	-	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	0.22	-	0.12	5.88	2.72	3.05	11.99	16.99	(29.43)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	1.83	-	1.00	49.04	22.69	25.44	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	0.01	-	0.24	0.57	0.14	0.02	0.98	1.31	(25.19)
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	1.02	-	24.49	58.16	14.29	2.04	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	0.20	-	0.10	0.62	-	0.22	1.14	1.38	(17.39)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	17.54	-	8.77	54.39	-	19.30	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	0.30	-	51.37	2.41	22.73	1.98	78.79	84.03	(6.24)
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	0.38	-	65.20	3.06	28.85	2.51	100		
ร้านค้าตำรวจ	0.21	-	3.09	-	-	-	3.30	5.42	(39.11)
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	6.36	-	93.64	-	-	-	100		
รวมทั้งสิ้น	57.29	0.82	60.47	520.97	74.58	16.69	730.82	763.52	(4.28)
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	7.84	0.11	8.27	71.29	10.21	2.28	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	65.49	1.35	61.84	540.23	77.94	16.67	763.52		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	8.58	0.18	8.10	70.75	10.21	2.18	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(8.20)	(0.53)	(1.37)	(19.26)	(3.36)	0.02	(32.70)		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(12.52)	(39.26)	(2.22)	(3.57)	(4.31)	0.12	(4.28)		

หากวิเคราะห์รายประเภทย่อย พบว่าสหกรณ์ร้านค้าเอกชนอื่นๆ มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมูลค่าสูงสุด 574.11 ล้านบาท โดยเป็นที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สูงสุด ร้อยละ 85.60 รองลงมาเป็นเงินลงทุนระยะยาว ร้อยละ 6.49 ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษาที่มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมูลค่าเพียง 0.98 ล้านบาท แต่เป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ สูงสุด ร้อยละ 58.16 รองลงมาเป็นลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ ร้อยละ 24.49

5.2 หนี้สิน

ในรอบปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีหนี้สินทั้งสิ้นจำนวน 683.68 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 26.40 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 20.45 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 2.90 ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียน 468.03 และ 215.65 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 18.07 และ 8.33 ของทุนดำเนินงาน ตามลำดับ พิจารณาเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าหนี้สินหมุนเวียนอัตราลดลง ร้อยละ 4.54 แต่หนี้สินไม่หมุนเวียนมีอัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.84

1) **หนี้สินหมุนเวียน** สหกรณ์ร้านค้ามีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น 468.03 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 22.24 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 4.54 ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น 32.54 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและตัวจ่ายเงิน 154.00 ล้านบาท ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี 12.20 ล้านบาท เงินรับฝาก 63.94 ล้านบาท และหนี้สินหมุนเวียนอื่น 205.35 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 68.46 ของหนี้สินทั้งสิ้น หรือร้อยละ 18.07 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตารางที่ 8 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						หนี้สิน หมุนเวียน รวม ปี 2562	
	เงินเบิกเกิน/ และเงินกู้ยืม ระยะสั้น	เจ้าหนี้ การค้าและ ตัวเงินจ่าย	ส่วนหนี้สิน ถึงกำหนด ชำระ 1 ปี	เงินรับฝาก	หนี้สิน หมุนเวียน อื่น	รวมหนี้สิน หมุนเวียน		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	30.41	86.71	12.00	63.94	121.48	314.54	322.07	(2.34)
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	9.67	27.57	3.81	20.33	38.62	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	-	1.91	-	-	2.43	4.34	5.32	(18.42)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	-	44.01	-	-	55.99	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	0.03	20.43	0.11	-	5.51	26.08	27.42	(4.89)
ร้อยละโรงพยาบาล	0.11	78.34	0.42	-	21.13	100		
ร้านค้าทหาร	-	3.62	0.09	-	6.15	9.86	12.11	(18.58)
ร้อยละร้านค้าทหาร	-	36.72	0.91	-	62.37	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	2.15	-	-	1.28	3.43	10.20	(66.37)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	62.68	-	-	37.32	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	8.26	-	-	22.87	31.13	37.41	(16.79)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	26.53	-	-	73.47	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	2.10	0.70	-	-	0.77	3.57	3.16	12.97
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	58.82	19.61	-	-	21.57	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	-	0.49	-	-	0.79	1.28	1.84	(30.43)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	-	38.28	-	-	61.72	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	29.73	-	-	41.82	71.55	69.42	3.07
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	41.55	-	-	58.45	100		
ร้านค้าตำรวจ	-	-	-	-	2.25	2.25	1.32	70.45
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	-	-	-	-	100	100		
รวมทั้งสิ้น	32.54	154.00	12.20	63.94	205.35	468.03	490.27	(4.54)
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	6.95	32.90	2.61	13.66	43.88	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	49.76	142.07	10.72	74.96	212.76	490.27		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	10.15	28.98	2.19	15.29	43.40	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(17.22)	11.93	1.48	(11.02)	(7.41)	(22.24)		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(34.61)	8.40	13.81	(14.70)	(3.48)	(4.54)		

หมายเหตุ : หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย ค่าบำรุงสินนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย และอื่นๆ

จากตารางข้างต้น พบว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของหนี้สินหมุนเวียนอื่นและเจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย ร้อยละ 43.88 และ 32.90 ของหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนกับปี 2562 พบว่าสหกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษามีอัตราหนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.97 ในขณะที่สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีมูลค่าหนี้สินหมุนเวียนสูงสุด แต่มีอัตราลดลงร้อยละ 2.34

2) หนี้สินไม่หมุนเวียน สหกรณ์ร้านค้ามีหนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 215.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปีก่อน 1.79 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.84 ประกอบด้วย เงินกู้ยืมระยะยาว 44.23 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น 171.42 ล้านบาท หนี้สินไม่หมุนเวียน คิดเป็น ร้อยละ 8.33 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตารางที่ 9 หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	หนี้สินไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)				
	ปี 2563			รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	เงินกู้ยืม ระยะยาว	หนี้สิน ไม่หมุนเวียนอื่น	รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	42.00	97.50	139.50	137.50	1.45
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	30.11	69.89	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	-	9.21	9.21	8.19	12.45
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	-	100	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	1.31	28.40	29.71	27.94	6.34
ร้อยละโรงพยาบาล	4.41	95.59	100		
ร้านค้าอาหาร	0.81	8.71	9.52	10.69	(10.94)
ร้อยละร้านค้าอาหาร	8.51	91.49	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	4.87	4.87	5.25	(7.24)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	-	100	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	11.22	11.22	11.81	(5.00)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	-	100	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	0.11	0.62	0.73	0.76	(3.95)
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	15.07	84.93	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	-	4.14	4.14	3.82	8.38
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	-	100	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	6.75	6.75	6.16	9.58
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	-	100	100		
ร้านค้าตำรวจ	-	-	-	1.74	(100)
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	-	-	-		
รวมทั้งสิ้น	44.23	171.42	215.65	213.86	0.84
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	20.51	79.49	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	44.05	169.81	213.86		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	20.60	79.40	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	0.18	1.61	1.79		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	0.41	0.95	0.84		

หมายเหตุ : หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ และอื่นๆ

จากตารางข้างต้น พบว่าหนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ ร้อยละ 79.49 และเงินกู้ยืมระยะยาว ร้อยละ 20.51 ถ้าหากพิจารณาเปรียบเทียบกับหนี้สินไม่หมุนเวียน กับปี 2562 พบว่า สหกรณ์ร้านค้าตำรวจไม่มีหนี้สินไม่หมุนเวียน

5.3 ทุนของสหกรณ์

ในรอบปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีทุนของสหกรณ์ 1,906.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 59.05 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.20 ทุนของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 73.60 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตารางที่ 10 ทุนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)							
	ปี 2563						รวมทุน ของสหกรณ์ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง	ทุนสะสม ตาม ข้อบังคับ และอื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	รวมทุน ของสหกรณ์		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	125.23	294.69	203.55	123.49	125.58	872.54	790.57	10.37
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	14.35	33.78	23.33	14.15	14.39	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	6.97	43.97	23.77	(0.28)	6.48	80.91	87.07	(7.07)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	8.62	54.34	29.38	(0.35)	8.01	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	60.23	107.97	83.38	-	51.62	303.20	288.61	5.06
ร้อยละโรงพยาบาล	19.86	35.61	27.50	-	17.03	100		
ร้านค้าอาหาร	26.63	56.07	31.60	(4.23)	9.66	119.73	130.98	(8.59)
ร้อยละร้านค้าอาหาร	22.24	46.83	26.39	(3.53)	8.07	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	6.79	18.06	10.95	0.57	3.70	40.07	60.72	(34.01)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	16.95	45.07	27.33	1.42	9.23	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	28.81	91.22	33.91	-	4.51	158.45	156.80	1.05
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	18.18	57.57	21.40	-	2.85	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	6.27	3.70	1.44	-	1.32	12.73	12.12	5.03
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	49.25	29.07	11.31	-	10.37	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	4.63	16.82	14.66	(1.01)	0.08	35.18	38.16	(7.81)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	13.16	47.81	41.67	(2.87)	0.23	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	39.79	125.21	74.14	-	16.07	255.21	254.19	0.40
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	15.59	49.06	29.05	-	6.30	100		
ร้านค้าตำรวจ	4.68	13.51	8.73	-	1.16	28.08	27.83	0.90
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	16.67	48.11	31.09	-	4.13	100		

ตารางที่ 10 ทุนของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563 (ต่อ)

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)							รวมทุน ของสหกรณ์ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								
	ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง	ทุนสะสม ตาม ข้อบังคับ และอื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ประจำปี	รวมทุน ของสหกรณ์			
รวมทั้งสิ้น	310.03	771.22	486.13	118.54	220.18	1,906.10	1,847.05	3.20	
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	16.27	40.46	25.50	6.22	11.55	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	322.11	770.38	490.92	127.16	136.48	1,847.05			
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	17.44	41.71	26.58	6.88	7.39	100			
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(12.08)	0.84	(4.79)	(8.62)	83.70	59.05			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(3.75)	0.11	(0.98)	(6.78)	61.33	3.20			

หากพิจารณาตามมูลค่าทุนของสหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 พบว่าสหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มูลค่าสูงสุด 872.54 ล้านบาท ซึ่งเป็นทุนสำรองสูงสุด ร้อยละ 33.78 ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสำนักงาน ประถมศึกษา มีทุนของสหกรณ์มูลค่าน้อยที่สุด 12.73 ล้านบาท แต่มีทุนเรือนหุ้นสูงสุด ร้อยละ 49.25 ของทุนของสหกรณ์

6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

6.1 รายได้

การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าปี 2563 มีรายได้รวมทั้งสิ้น 4,469.92 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 267.62 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 5.65 ประกอบด้วย รายได้ธุรกิจหลัก 4,216.67 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจ 8.66 ล้านบาท และรายได้อื่นๆ 244.59 ล้านบาท

6.2 ค่าใช้จ่าย

การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 4,263.25 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 352.94 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 7.65 ประกอบด้วย ต้นทุนของธุรกิจหลัก 3,810.03 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 57.30 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ 395.92 ล้านบาท

หากพิจารณาจากค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนจากธุรกิจหลักสหกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนของแต่ละประเภทย่อยจะพบว่า สหกรณ์ร้านค้าเกือบทุกประเภทมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นต่ำกว่ารายได้ทั้งสิ้น ยกเว้นสหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นสูงกว่ารายได้ทั้งสิ้น

6.3 กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า ในปี 2563 มีผลกำไรสุทธิ เป็นเงินจำนวน 206.67 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.62 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 85.32 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.31 ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าสถาบันราชภัฏ สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัย และสหกรณ์ร้านค้าส่วนราชการ มีกำไรสุทธิลดลง

สรุป ผลการดำเนินงานในภาพรวมสหกรณ์ร้านค้าที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 108 แห่ง ปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิ

จำนวน 82 แห่ง เป็นเงินจำนวน 220.36 ล้านบาท

- ขาดทุนสุทธิ

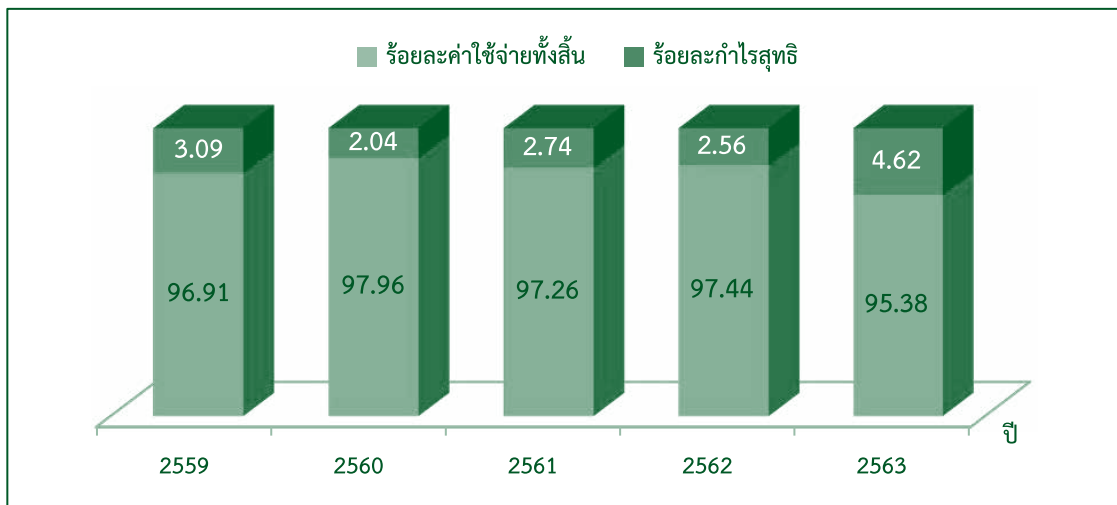
จำนวน 26 แห่ง เป็นเงินจำนวน 13.69 ล้านบาท

ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)										
	ปี 2563									กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ/ เท่า
	รายได้				ค่าใช้จ่าย				กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		
	ธุรกิจหลัก	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่นๆ	รวม รายได้	ต้นทุน	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่นๆ	รวม ค่าใช้จ่าย			
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	2,617.72	0.92	184.76	2,803.40	2,477.91	25.50	180.68	2,684.09	119.31	43.10	176.82
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	93.38	0.03	6.59	100	88.39	0.91	6.44	95.74	4.26		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	104.08	0.51	3.04	107.63	82.43	1.03	18.14	101.60	6.03	4.99	20.84
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	96.70	0.47	2.83	100	76.59	0.96	16.85	94.40	5.60		
ร้านค้าโรงพยาบาล	645.64	0.60	12.44	658.68	528.38	21.76	57.17	607.31	51.37	50.51	1.70
ร้อยละโรงพยาบาล	98.02	0.09	1.89	100	80.22	3.30	8.68	92.20	7.80		
ร้านค้าทหาร	172.29	1.66	6.71	180.66	155.66	1.62	14.67	171.95	8.71	6.57	32.57
ร้อยละร้านค้าทหาร	95.37	0.92	3.71	100	86.16	0.90	8.12	95.18	4.82		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	67.40	-	0.56	67.96	56.64	0.61	8.39	65.64	2.32	4.57	(49.23)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	99.18	-	0.82	100	83.34	0.90	12.35	96.59	3.41		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	154.79	1.93	4.64	161.36	124.60	3.17	31.68	159.45	1.91	(4.59)	(141.61)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	95.93	1.20	2.87	100	77.22	1.97	19.63	98.82	1.18		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	17.26	-	0.29	17.55	13.97	0.12	2.14	16.23	1.32	1.31	0.76
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	98.35	-	1.65	100	79.60	0.69	12.19	92.48	7.52		
ร้านค้าส่วนราชการ	27.29	0.51	1.87	29.67	21.59	(2.36)	11.97	31.20	(1.53)	2.59	(159.07)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	91.98	1.72	6.30	100	72.77	(7.95)	40.34	105.16	(5.16)		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	404.07	2.53	28.45	435.05	345.00	4.80	69.18	418.98	16.07	11.45	40.35
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	92.88	0.58	6.54	100	79.30	1.11	15.90	96.31	3.69		
ร้านค้าตำรวจ	6.13	-	1.83	7.96	3.85	1.05	1.90	6.80	1.16	0.85	36.47
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	77.01	-	22.99	100	48.37	13.19	23.87	85.43	14.57		
รวมทั้งสิ้น	4,216.67	8.66	244.59	4,469.92	3,810.03	57.30	395.92	4,263.25	206.67	121.35	70.31
ร้อยละต่อรายได้ทั้งสิ้น	94.34	0.19	5.47	100	85.24	1.28	8.86	95.38	4.62		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	4,586.36	25.81	125.37	4,737.54	4,167.67	73.65	374.87	4,616.19	121.35		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	96.81	0.54	2.65	100	87.97	1.56	7.91	97.44	2.56		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(369.69)	(17.15)	119.22	(267.62)	(357.64)	(16.35)	21.05	(352.94)	85.32		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(8.06)	(66.45)	95.09	(5.65)	(8.58)	(22.20)	5.62	(7.65)	70.31		

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีรายได้รวมมูลค่าสูงสุด 2,803.40 ล้านบาท และมีผลกำไรสุทธิ ร้อยละ 4.26 ของรายได้ทั้งสิ้น ขณะที่ร้านค้าตำรวจมีรายได้รวมมูลค่า 7.96 ล้านบาท แต่มีผลกำไรสุทธิสูงสุด ร้อยละ 14.57 ของรายได้ทั้งสิ้น

ภาพที่ 5 แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – ปี 2563)

ในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – ปี 2563) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า พบว่า ในปี 2563 มีผลกำไรสุทธิ ร้อยละ 4.62 ซึ่งมากกว่าปี 2562 ถึงแม้ว่าจะเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

7. แหล่งที่มาและใช้ไปของทุนดำเนินงาน

สหกรณ์ร้านค้าที่รวบรวมข้อมูลได้ในรอบปี 2563 มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 2,589.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 38.60 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.51 โดยมีแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน ดังนี้

7.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน

แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,589.78 ล้านบาท ประกอบด้วย ทุนของสหกรณ์ 1,906.10 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 73.60 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เงินรับฝากจากสมาชิก 53.17 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 2.05 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น 10.77 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 0.42 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า 242.96 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 9.38 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น และหนี้สินอื่น 376.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.55 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตารางที่ 12 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์
ปี 2562-2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ร้านค้า	แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						แหล่งที่มา ของทุน ดำเนินงาน รวม ปี 2562	
	ทุนของ สหกรณ์	เงินรับ ฝากจาก สมาชิก	เงินรับฝาก จาก สหกรณ์อื่น	เงินกู้ยืม และ เครดิตการค้า	หนี้สินอื่น	รวมแหล่งที่มา ของทุน ดำเนินงาน		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	872.54	53.17	10.77	171.11	218.99	1,326.58	1,250.14	6.11
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	65.77	4.01	0.81	12.90	16.51	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	80.91	-	-	1.91	11.64	94.46	100.58	(6.08)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	85.66	-	-	2.02	12.32	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	303.20	-	-	21.88	33.91	358.99	343.97	4.37
ร้อยละโรงพยาบาล	84.46	-	-	6.09	9.45	100		
ร้านค้าทหาร	119.73	-	-	4.52	14.86	139.11	153.78	(9.54)
ร้อยละร้านค้าทหาร	86.07	-	-	3.25	10.68	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	40.07	-	-	2.15	6.15	48.37	76.17	(36.50)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	82.84	-	-	4.45	12.71	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	158.45	-	-	8.26	34.09	200.80	206.02	(2.53)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	78.91	-	-	4.11	16.98	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	12.73	-	-	2.91	1.39	17.03	16.04	6.17
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	74.75	-	-	17.09	8.16	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	35.18	-	-	0.49	4.93	40.60	43.82	(7.35)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	86.65	-	-	1.21	12.14	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	255.21	-	-	29.73	48.57	333.51	329.77	1.13
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	76.52	-	-	8.92	14.56	100		
ร้านค้าตำรวจ	28.08	-	-	-	2.25	30.33	30.89	(1.81)
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	92.58	-	-	-	7.42	100		
รวมทั้งสิ้น	1,906.10	53.17	10.77	242.96	376.78	2,589.78	2,551.18	1.51
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	73.60	2.05	0.42	9.38	14.55	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,847.05	60.51	14.45	246.60	382.57	2,551.18		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	72.40	2.37	0.57	9.67	14.99	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	59.05	(7.34)	(3.68)	(3.64)	(5.79)	38.60		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	3.20	(12.13)	(25.47)	(1.48)	(1.51)	1.51		

หากวิเคราะห์รายประเภทย่อยสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์ร้านค้าตำรวจมีทุนของสหกรณ์สูงสุด ร้อยละ 92.58 ของทุนดำเนินงาน ส่วนที่เหลือเป็นหนี้สินอื่น 7.42 ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ มีทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 65.77 รองลงมาเป็นหนี้สินอื่น เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า เงินรับฝากจากสมาชิกและเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 16.51, 12.90, 4.01 และ 0.81 ตามลำดับ

7.2 แหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หากวิเคราะห์รายละเอียดย่อยสภกรณ์ ปี 2563 พบว่าสภกรณ์ร้านค้าส่วนราชการลงทุนอยู่ในรูปเงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝากสภกรณ์อื่นสูงสุด ร้อยละ 86.65 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ในขณะที่สภกรณ์ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา มีเงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากสภกรณ์อื่น และเงินลงทุน ร้อยละ 8.92 และ 0.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของสภกรณ์ร้านค้าจำแนกตามประเภทย่อยสภกรณ์ ปี 2562-2563

ประเภทย่อยสภกรณ์ร้านค้า	แหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)											
	ปี 2563										แหล่งใช้ไป ของทุน ดำเนินงาน รวม ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	เงินสด/เงิน ฝากธนาคาร และเงินฝาก สภกรณ์อื่น	เงิน ลงทุน	เงินให้กู้ ยืมแก่ สมาชิก- สุทธิ	เงินให้กู้ ยืมแก่ สภกรณ์ อื่น-สุทธิ	ลูกหนี้ อื่น- สุทธิ	สินค้า คงเหลือ	ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ ไม่มี ตัวตน	สินทรัพย์ อื่น	รวม		
ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	530.30	37.27	1.32	-	52.41	158.65	491.43	35.20	20.00	1,326.58	1,250.14	6.11
ร้อยละร้านค้าเอกชนและอื่นๆ	39.98	2.81	0.10	-	3.95	11.96	37.04	2.65	1.51	100		
ร้านค้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา	68.15	0.37	-	1.60	9.94	10.06	2.86	0.77	0.71	94.46	100.58	(6.08)
ร้อยละวิทยาลัยอาชีวศึกษา	72.15	0.39	-	1.69	10.52	10.65	3.03	0.82	0.75	100		
ร้านค้าโรงพยาบาล	291.63	16.61	-	-	10.79	18.03	6.49	11.08	4.36	358.99	343.97	4.37
ร้อยละโรงพยาบาล	81.24	4.63	-	-	3.00	5.02	1.81	3.09	1.21	100		
ร้านค้าทหาร	79.11	1.95	-	-	35.35	9.78	10.21	1.89	0.82	139.11	153.78	(9.54)
ร้อยละร้านค้าทหาร	56.87	1.40	-	-	25.41	7.03	7.34	1.36	0.59	100		
ร้านค้าสถาบันราชภัฏ	26.97	0.15	-	-	12.99	7.49	0.50	0.05	0.22	48.37	76.17	(36.50)
ร้อยละร้านค้าสถาบันราชภัฏ	55.76	0.31	-	-	26.86	15.49	1.03	0.10	0.45	100		
ร้านค้ามหาวิทยาลัย	131.98	12.92	-	-	5.81	36.77	5.88	2.72	4.72	200.80	206.02	(2.53)
ร้อยละร้านค้ามหาวิทยาลัย	65.73	6.43	-	-	2.89	18.31	2.93	1.36	2.35	100		
ร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	1.52	0.01	-	-	9.00	4.47	0.57	0.14	1.32	17.03	16.04	6.17
ร้อยละร้านค้าสำนักงานประถมศึกษา	8.92	0.06	-	-	52.85	26.25	3.35	0.82	7.75	100		
ร้านค้าส่วนราชการ	35.18	0.20	-	-	2.18	1.46	0.62	-	0.96	40.60	43.82	(7.35)
ร้อยละร้านค้าส่วนราชการ	86.65	0.49	-	-	5.37	3.60	1.53	-	2.36	100		
ร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	92.10	0.30	-	-	183.05	27.97	2.41	22.73	4.95	333.51	329.77	1.13
ร้อยละร้านค้ารัฐวิสาหกิจ	27.61	0.09	-	-	54.89	8.39	0.72	6.82	1.48	100		
ร้านค้าตำรวจ	21.87	0.21	-	-	7.64	-	-	-	0.61	30.33	30.89	(1.81)
ร้อยละร้านค้าตำรวจ	72.11	0.69	-	-	25.19	-	-	-	2.01	100		
รวมทั้งสิ้น	1,278.81	69.99	1.32	1.60	329.16	274.68	520.97	74.58	38.67	2,589.78	2,551.18	1.51
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	49.38	2.70	0.05	0.06	12.71	10.61	20.12	2.88	1.49	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,124.43	110.99	2.28	6.46	350.27	298.05	540.23	77.94	40.53	2,551.18		
ร้อยละของทั้งสิ้นปี 2562	44.07	4.35	0.09	0.25	13.73	11.68	21.18	3.06	1.59	100		
รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	154.38	(41.00)	(0.96)	(4.86)	(21.11)	(23.37)	(19.26)	(3.36)	(1.86)	38.60		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	13.73	(36.94)	(42.11)	(75.23)	(6.03)	(7.84)	(3.57)	(4.31)	(4.59)	1.51		

8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้าอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้าไม่รวมชุมนุม

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

เงินทุนดำเนินงาน			
2,589,776,923.41 บาท			
ผลตอบแทนต่อส่วนของทุน			
11.013 %			

แหล่งเงินทุน			
* ภายในสหกรณ์	1959272221.07	บาท	75.65 %
- เงินรับฝากสมาชิก	53,171,347.45	บาท	2.05 %
- ทุนของสหกรณ์	1,906,100,873.62	บาท	73.60 %
- อื่นๆ	0.00	บาท	0.00 %
* ภายนอกสหกรณ์	630504702.34	บาท	24.35 %
- เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	242,960,406.03	บาท	9.38 %
- เงินรับฝากสหกรณ์และอื่นๆ	387,544,296.31	บาท	14.96 %
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	0.298	เท่า	

สัดส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนสหกรณ์			
0.359 เท่า			
* หนี้สินทั้งสิ้น	683,676,049.79	บาท	
* ทุนของสหกรณ์	1,906,100,873.62	บาท	
การเติบโตของทุนสหกรณ์	3.197	%	
การเติบโตของหนี้สิน	-2.905	%	

ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวนเงิน 2,589.78 ล้านบาท ทุนดำเนินงานดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 73.60 ส่วนที่เหลือหนี้สิน ร้อยละ 26.40 ประกอบด้วย เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 9.38 เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 2.05 และเงินรับฝากจากสหกรณ์และอื่นๆ ร้อยละ 14.96 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น พบว่าการจัดหาเงินทุนดังกล่าวจะมาจากทั้งการก่อหนี้และจากส่วนของทุน โดยมีอัตราส่วนการเติบโตของหนี้สินลดลง ร้อยละ 2.91 ขณะที่อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.20 และมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 11.01 แสดงให้เห็นว่าส่วนของทุนสหกรณ์ทุก 100 บาท มีความสามารถทำกำไร เท่ากับ 11.01 บาท ซึ่งส่วนของทุนสหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่มาจากทุนสำรอง หากพิจารณาหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนสหกรณ์แล้ว มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน 0.36 เท่า ปีก่อน 0.38 เท่า ซึ่งต่ำกว่าปีก่อน

แสดงว่าในภาพรวมสหกรณ์ร้านค้ามีความสามารถในการชำระหนี้ได้ทั้งจำนวน สร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้ได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ควรดำรงรักษาเงินทุนสำรองให้อยู่ในระดับดีอย่างต่อเนื่อง และพิจารณาความเหมาะสมต่อเนื่องในเรื่องความเพียงพอของเงินทุนในด้านรับภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ และการขยายตัวของธุรกิจอย่างระมัดระวังรอบคอบ เพื่อขยายทุนสำรองสร้างความมั่นคงทางการเงินในปีต่อไป โดยใช้ระดับการวิเคราะห์และติดตามทั่วไป

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สินทรัพย์			
2,589,776,923.41 บาท			
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์			
8.040 %			

การลงทุนในสินทรัพย์			
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สภ.	1,278,815,401.00	บาท	49.38 %
ลูกหนี้	379,886,238.60	บาท	14.67 %
(ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ)	47,807,918.71	บาท	1.85 %
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	520,968,547.60	บาท	20.12 %
หลักทรัพย์/ตราสาร	69,989,530.64	บาท	2.70 %
สินค้าและอื่นๆ	387,925,124.10	บาท	14.98 %
NPL/หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด	0.00	บาท	
หรืออัตราหนี้ค้างชำระ	0.000	%	

อัตราทุนของสินทรัพย์	
1.640 รอบ	
รายได้ธุรกิจหลัก	4,216,673,806.60 บาท
การเติบโตของสินทรัพย์	1.513 %

ด้านคุณภาพสินทรัพย์

ปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 2,589.78 ล้านบาท นำไปลงทุนอยู่ในรูปของเงินสดเงินฝากธนาคารและเงินฝากสหกรณ์อื่น 1,278.82 ล้านบาท ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 520.97 ล้านบาท สินค้าและอื่นๆ 387.93 ล้านบาท ลูกหนี้-สุทธิ 332.08 ล้านบาท และหลักทรัพย์/ตราสาร 69.99 ล้านบาท

ปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีอัตราส่วนด้านคุณภาพสินทรัพย์ ดังนี้

- อัตราการค้างชำระของลูกหนี้ **ไม่มี** แสดงว่าสหกรณ์ร้านค้าสามารถบริหารลูกหนี้ที่อยู่ในเกณฑ์ดีเก็บหนี้ได้ทั้งหมด ตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss

- ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 8.04 แสดงว่าการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ร้านค้าทุก 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน 8.04 บาท ซึ่งอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ คือ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์สามารถบริหารทรัพย์สิน เพื่อก่อให้เกิดกำไรได้มากน้อยเพียงใด และเป็นการตรวจสอบเบื้องต้นว่า สหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าเต็มประสิทธิภาพจริงหรือไม่ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ ยังมีค่ามากเท่าไร ยิ่งแสดงว่า กิจกรรมสามารถใช้สินทรัพย์ได้อย่างคุ้มค่ามากเท่านั้น กล่าวคือ ยิ่งมาก ยิ่งดี

ดังนั้น สหกรณ์ร้านค้าควรมีการบริหารจัดการสินทรัพย์ของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดรายได้สูงสุด ยังต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยใช้ระดับการวิเคราะห์และติดตามทั่วไป

มิติที่ 3 วัดความสามารถในการบริหาร

ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

ในปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีสมาชิกทั้งสิ้น 664,586 คน ดำเนินธุรกิจ มีมูลค่าธุรกิจรวม 4,220.45 ล้านบาท หรือ 351.70 ล้านบาทต่อเดือน ประกอบด้วย ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีมูลค่าธุรกิจมากที่สุดถึง 4,167.13 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 347.26 ล้านบาท) รองลงมาธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูปผลผลิต 24.89 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 2.07 ล้านบาท) และน้อยที่สุดธุรกิจสินเชื่อ (ให้เงินกู้) 3.20 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 0.53 ล้านบาท) มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ลดลง ร้อยละ 8.40

ความสามารถในการทำกำไร			
อัตรากำไรสุทธิ			
4.901 %			

กำไร(ขาดทุน)			
206,670,947.26 บาท			
รายได้	4,469,917,688.00	บาท	100.00 %
รายได้ธุรกิจ	4,216,673,806.60	บาท	94.33 %
รายได้เฉพาะธุรกิจ	8,663,188.40	บาท	0.19 %
รายได้อื่นๆ	244,580,693.00	บาท	5.47 %
ค่าใช้จ่าย	4,263,246,740.70	บาท	95.38 %
ต้นทุนธุรกิจ	3,810,029,104.90	บาท	85.24 %
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	57,296,783.60	บาท	1.28 %
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/อื่นๆ	395,920,852.20	บาท	8.86 %
อัตรากำไรจ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน			
64.295 %			

อัตราเฉลี่ยต่อสมาชิก			
กำไรต่อสมาชิก	310.977	บาท/คน	
เงินออมต่อสมาชิก	546.512	บาท/คน	
หนี้สินต่อสมาชิก	470.411	บาท/คน	
การเติบโตของกำไร/ขาดทุน			
	70.314	%	
การเติบโตของทุนสำรอง			
	0.090	%	
การเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ			
	-0.977	%	

ด้านความสามารถในการทำกำไร

ในปี 2563 สหกรณ์ร้านค้ามีรายได้ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 4,469.92 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวนเงิน 4,263.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.38 ของรายได้ทั้งสิ้น ทำให้มีผลกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 206.67 ล้านบาท โดยมีอัตราส่วนทางการเงินด้านความสามารถในการทำกำไร ดังนี้

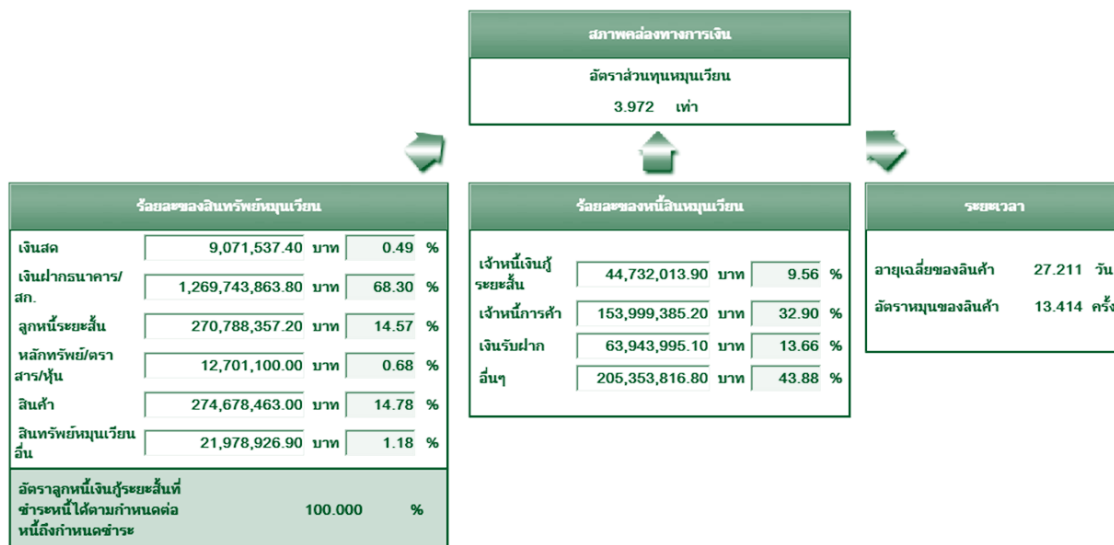
- อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 4.90 แสดงว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าเพื่อให้เกิดกำไรสุทธิจากรายได้ธุรกิจหลักทุก 100 บาท สามารถทำกำไรสุทธิ 4.90 บาท ซึ่งอัตรากำไรสุทธิ เป็นการวัดอัตราส่วนทางการเงินระหว่างผลกำไรสุทธิต่อรายได้ธุรกิจหลักซึ่งเป็นอัตราส่วนที่บอกถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของสหกรณ์ โดยกำไรสุทธิ คือ กำไรที่หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดออกแล้ว หากค่าที่คำนวณได้สูงแสดงว่าความสามารถของการดำเนินงานของสหกรณ์มีคุณภาพมากทำให้สามารถทำกำไรได้ดี หากค่าที่คำนวณได้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์อาจมีปัญหาในการดำเนินงาน ทำให้ไม่ได้กำไรเท่าที่ควร

- อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.31 แสดงว่าปี 2562 สหกรณ์ร้านค้ามีกำไรสุทธิ 100 บาท แต่ปี 2563 สหกรณ์ร้านค้าสามารถทำกำไรได้ 170.31 ซึ่งเพิ่มจากปี 2562 เท่ากับ 70.31 ซึ่งอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิเป็นอัตราการเพิ่ม/ลดของกำไรสุทธิเทียบงวดปัจจุบันกับงวดก่อน

- อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 64.30 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss ส่งผลให้กำไรต่อสมาชิกโดยเฉลี่ย 310.98 บาท ต่อคน เงินออมต่อสมาชิกโดยเฉลี่ย 546.51 บาทต่อคน และหนี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ย 470.41 บาทต่อคน

ดังนั้น สหกรณ์ควรที่จะลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงไป เพิ่มรายได้และผลตอบแทนกลับสู่สมาชิก ในการแก้ปัญหาหนี้สหกรณ์ต้องใช้ระดับการวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากขึ้น

1. มัลติ 5 สภาพคล่อง

ด้านสภาพคล่องทางการเงิน

ปี 2563 สหกรณ์ร้านค้าลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 1,858.96 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 468.03 ล้านบาท เมื่อพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้วจะเห็นว่าส่วนใหญ่ คือ เงินฝากธนาคาร/เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 68.79 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น สหกรณ์ควรพิจารณาทบทวนการเก็บรักษาเงินไว้เท่าที่จำเป็น และนำส่วนที่เหลือนั้นไปดำเนินงานหรือลงทุนในสินทรัพย์เพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มพูนให้แก่สหกรณ์โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีจำนวนมากรองลงมาคือ สินค้าคงเหลือ เป็นร้อยละ 14.78 ของสินทรัพย์หมุนเวียน และลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 14.57 ของสินทรัพย์หมุนเวียน หากพิจารณาอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 100.00 และอัตราการหมุนของสินค้าเท่ากับ 13.41 ครั้ง อายุเฉลี่ยของสินค้าเท่ากับ 27.21 วัน นอกจากนี้อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 3.97 เท่า จะเห็นได้ว่าสหกรณ์สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน อย่างไรก็ตามควรบริหารจัดการลูกหนี้ให้มีการชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญาและการบริหารจัดการสินค้าให้มีประสิทธิภาพเช่นนี้ตลอดไป เพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ ต้องใช้ระดับการวิเคราะห์ติดตามทั่วไป

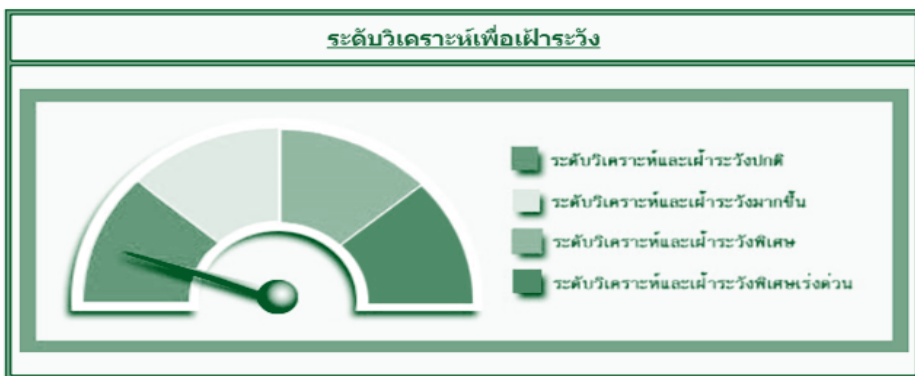

ด้านผลกระทบของธุรกิจ

สหกรณ์ร้านค้ามีปัจจัยเสี่ยงหลายด้านที่มีผลกระทบกับการดำเนินงานและการขยายตัวของธุรกิจ เช่น ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาสินค้า ต้นทุนการผลิต ด้านการตลาด และจากภัยทางธรรมชาติ รวมทั้งห้างสรรพสินค้าและร้านค้าสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมงที่เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งร้านสะดวกซื้อบางแห่งมีบริการการสั่งซื้อสินค้าแบบออนไลน์และบริการส่งถึงบ้าน ซึ่งมีสถานที่ใกล้เคียงกับสหกรณ์สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ในราคาประหยัด และมีคุณภาพใกล้เคียง ซึ่งสหกรณ์ร้านค้า จำเป็นต้องแข่งขันกับปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้สหกรณ์ควรพิจารณาบริหารจัดการธุรกิจให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ สมาชิกมีความเชื่อมั่นและลงทุนทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ต่อไป

ความพร้อมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยง CAMELS

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
		

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังปกติ แต่อย่างไรก็ตามต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน	
C A E L	
วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่อาจมีผลต่อ การทำกำไร	
หมายเหตุ : เครื่องหมาย	หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง

สหกรณ์ร้านค้า (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต้องบการเงินได้ทั้งสิ้น ประจำปี 2563 มีระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในเรื่อง

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “พอใช้”
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “ดี”
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “ดี”

โดยเป็นผลให้ภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “ปกติ” ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ควรวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนา ปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
2. คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
3. ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากขึ้น
4. สภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้า (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต้องบการเงินได้ จำนวน 108 แห่ง จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**ปกติ** จำนวน 50 แห่ง หรือ ร้อยละ 46.30 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**มากขึ้น** จำนวน 50 แห่ง หรือ ร้อยละ 46.30 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนา ปรับปรุงให้มากขึ้น หรือดีกว่าเดิมก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**พิเศษ** จำนวน 8 แห่ง หรือ ร้อยละ 7.40 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุคืออะไร และมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

การเปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้า

มิติ / อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2563	CFSAWS:ss
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.36	“ดี” (มากกว่า 0.25)
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.30	
1.3 อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์	%	3.18	
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	(2.91)	
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	11.01	
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้าหนี้	%	0.00	
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	1.64	
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	8.04	
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	1.51	
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	(8.40)	
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	310.98	“พอใช้” (50.00-70.00)
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	546.51	
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	470.41	
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	64.30	
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	(0.09)	
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ	%	(0.98)	
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	(70.31)	
4.8 อัตรากำไรสุทธิ	%	4.90	
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	3.97	
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	13.41	
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	27.21	
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	100.00	

ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ร้านค้า ปี 2563 ซึ่งสามารถสะท้อนภาพการบริหารงานของสหกรณ์ โดยเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้กับผู้บริหารหรือคณะกรรมการทราบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงิน รวมทั้ง การวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงและติดตามการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และเพิ่มความระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจสร้างความเข้มแข็งมั่นคงทางการเงิน มีดังนี้

1. สหกรณ์ร้านค้าควรพิจารณาหาแนวทางในการลดต้นทุนและลดภาระค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจให้เติบโตส่งผลตอบแทนกลับคืนสู่สมาชิก
2. สหกรณ์ควรมีระบบการควบคุมภายในเพื่อตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายของสหกรณ์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับรายได้ของสหกรณ์อย่างใกล้ชิดเข้มงวด
3. นอกเหนือจากการเข้มงวดในการบริหารจัดการที่เหมาะสม รวมถึงการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอแล้ว สหกรณ์ควรสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมกันทำธุรกิจ เพื่อองค์กรที่เข้มแข็งให้เป็นพลังอำนาจต่อรองของสมาชิก โดยให้ความรู้ความเข้าใจหน้าที่ บทบาท นโยบาย การมีวินัยทางการเงิน รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์แก่สมาชิกทุกคน
4. ควรมีการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างสหกรณ์ในการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย อุปกรณ์การผลิต จัดหาตลาดกลางในการจำหน่ายสินค้า เพื่อเป็นการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ส่งผลกำไรต่อสมาชิก รวมทั้งการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต่อไป
5. แนะนำให้ผู้บริหารของสหกรณ์ร้านค้า ใช้เครื่องมือทางการเงินในการวิเคราะห์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน CFSAWS : ss เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาพิจารณาหาแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงแก้ไขปัญหาล่วงหน้าและไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
6. สหกรณ์ร้านค้ามีอัตราหมุนของสินค้า 13.41 ครั้ง ทำให้อายุเฉลี่ยของสินค้าอยู่ที่ 27.21 วัน สหกรณ์ควรพิจารณาสินค้าที่ค้างอยู่ในคลังสินค้าที่เกินกว่าอายุเฉลี่ยเนื่องจากสินค้าเหล่านี้มีผลต่อต้นทุน สหกรณ์ควรนำเงินไปจัดหาสินค้ามาจำหน่ายที่ซื้อขาย คล่อง

สหกรณ์บริการ

สหกรณ์บริการ

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ ประจำปี 2563 ที่รวบรวมข้อมูลได้จากการเงินของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแล้ว โดยระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของสหกรณ์บริการทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) มีสหกรณ์จำนวน 820 แห่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.99 มีสมาชิกทั้งสิ้น 443,785 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.66 และสมาชิกสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นคงเหลือทั้งสิ้น 6,575.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.96 มูลค่าธุรกิจโดยรวม 20,148.39.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.87 มูลค่าธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 35.57 รองลงมาเป็นธุรกิจรวบรวมผลผลิต ร้อยละ 20.39 ผลการดำเนินงานมีรายได้ทั้งสิ้น 10,467.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.52 มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน 9,970.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.22 ผลกำไรสุทธิ 497.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.75 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงร้อยละ 10.66 ทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 23,455.91 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 39.83 รองลงมาเป็นเงินรับฝาก ร้อยละ 34.88 ของทุนดำเนินงาน สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ ร้อยละ 71.89 รองลงเป็นเงินสดและเงินฝาก ร้อยละ 14.13

ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์บริการ ปี 2563 พบว่า สหกรณ์บริการมีความเสี่ยงสูงในส่วนของเงินทุน เนื่องจากมีหนี้สินทั้งสิ้นสูงกว่าทุนของสหกรณ์ 1.51 เท่า ทำให้มีเงินทุนไม่เพียงพอในการชำระหนี้ได้ทั้งหมด ในส่วนของสภาพคล่อง พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่า 0.87 เท่า แสดงว่าหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 30.43 แต่หนี้ของสหกรณ์บริการเกิดจากเงินทุนภายในสหกรณ์เอง ซึ่งมีมากกว่าเงินทุนจากแหล่งภายนอก ทำให้สหกรณ์ลดความเสี่ยงในการที่ต้องชำระหนี้ลดลง ซึ่งสหกรณ์ควรมีการระดมทุนเพิ่มสูงขึ้น และบริหารสินทรัพย์เพื่อรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสินทรัพย์ของสหกรณ์บริการส่วนใหญ่อยู่ในลูกหนี้ ร้อยละ 71.89 อัตราหนี้ค้างชำระ ร้อยละ 14.25 ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ที่ ร้อยละ 2.13 ส่วนในเรื่องของการทำกำไรสหกรณ์ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีรายได้เพิ่มขึ้นแต่ค่าใช้จ่ายกลับเพิ่มสูงขึ้นทำให้กำไรลดลง

ดังนั้นสหกรณ์บริการควรบริหารหนี้สินกับทรัพย์สินให้สมดุลกัน เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินที่ดี และลดความเสี่ยงของเจ้าหนี้ที่จะไม่ได้เงินคืน เพิ่มเงินทุนสำรองให้เหมาะสมกับกำไรที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้สหกรณ์ รวมถึงสนับสนุนให้สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์เพื่อลดต้นทุนการจ่ายดอกเบี้ยที่สหกรณ์ต้องจ่ายให้กับการไปกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอก รวมถึงลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มรายได้ให้กับสหกรณ์ เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ ประจำปี 2563 ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ได้จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์บริการ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) ที่มีสถานะ ดำเนินธุรกิจไม่ดำเนินธุรกิจ และหยุดดำเนินธุรกิจ โดยรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จากงบการเงินของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแล้ว โดยระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรมีรายละเอียดดังนี้

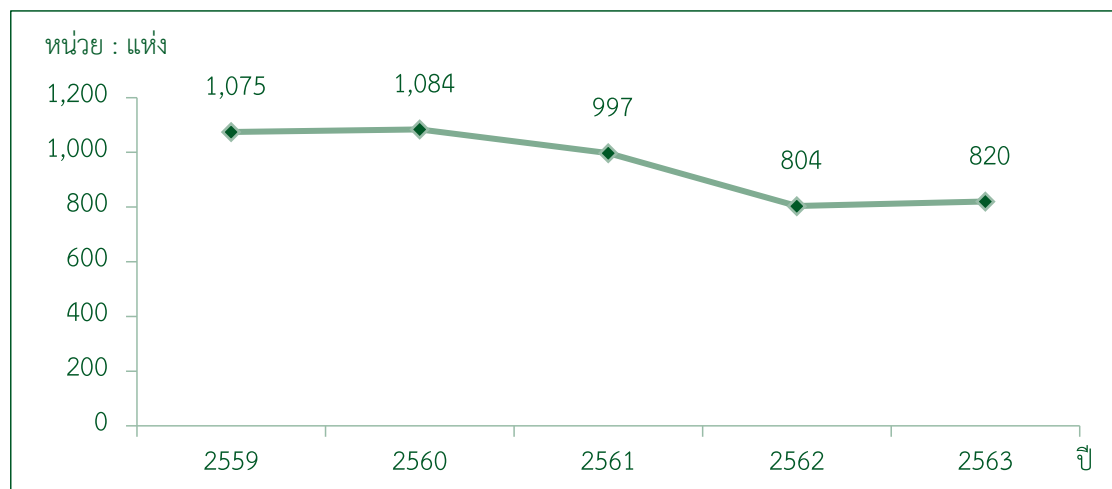
1. จำนวนสหกรณ์

สหกรณ์บริการมีจำนวนทั้งสิ้น 820 แห่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.99 ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์เคหะสถาน และชุมชน ร้อยละ 47.80 รองลงมาเป็นสหกรณ์เดินรถ ร้อยละ 25.98 ซึ่งประเภทย่อยของสหกรณ์ บริการเกือบทุกประเภทมีจำนวนเพิ่มขึ้น ยกเว้นสหกรณ์บริการอื่นที่มีจำนวนลดลง อันเนื่องมาจากการจัดประเภทย่อยของสหกรณ์ตามหมวดหมู่อาชีพและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ และสหกรณ์เคหะสถานและชุมชนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มากก็มาจากที่หน่วยภาครัฐและภาคเอกชนสนับสนุน ให้มีการจัดตั้งบ้านมั่นคง จึงทำให้สหกรณ์เคหะสถานและชุมชนมีจำนวนมากที่สุดและมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นทุกปี

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อยของสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์บริการ	จำนวนสหกรณ์					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ
เคหะสถานและชุมชน	392	47.80	320	39.80	72	22.50
เดินรถ	213	25.98	207	25.75	6	2.90
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	46	5.61	36	4.48	10	27.78
สาธารณูปโภค	11	1.34	10	1.24	1	10.00
บริการอื่น	158	19.27	231	28.73	(73)	(31.60)
รวมทั้งสิ้น	820	100	804	100	16	1.99

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์บริการในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

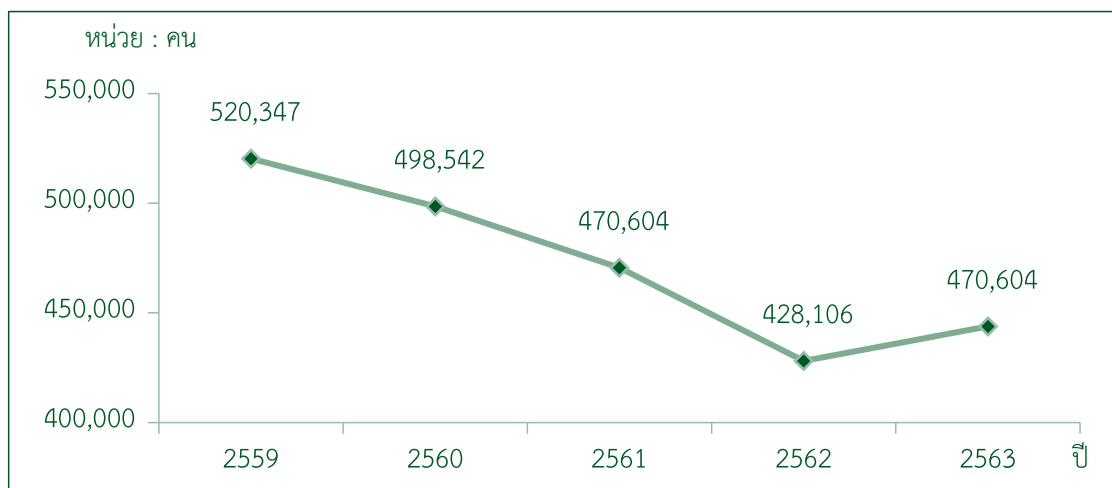
2. จำนวนสมาชิก

สหกรณ์บริการมีสมาชิกทั้งสิ้น 443,785 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.66 โดยสหกรณ์บริการอื่นมีสมาชิกมากที่สุดร้อยละ 59.80 รองลงมาเป็นสหกรณ์เคหะสถานและชุมชน ร้อยละ 18.56 ของสมาชิกสหกรณ์บริการทั้งสิ้น โดยสหกรณ์บริการอื่นมีสมาชิกมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ชุมชนอิสลาม ซึ่งแต่ละแห่งมีสมาชิกจำนวนมาก และสหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือนมีสมาชิกเพิ่มขึ้นมากที่สุดจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสหกรณ์ ส่วนสหกรณ์สาธารณูปโภคและสหกรณ์รถโดยสารมีสมาชิกลดลงเนื่องด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้สมาชิกที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ทั้งสองประเภทลดลง

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์บริการ	จำนวนสมาชิก					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
เคหะสถานและชุมชน	82,361	18.56	69,096	16.14	13,265	19.20
รถโดยสาร	81,317	18.32	88,356	20.64	(7,039)	(7.97)
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	5,965	1.34	4,075	0.95	1,890	46.38
สาธารณูปโภค	8,761	1.97	12,266	2.87	(3,505)	(28.57)
บริการอื่น	265,381	59.80	254,313	59.40	11,068	4.35
รวมทั้งสิ้น	443,785	100	428,106	100	15,679	3.66

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกสหกรณ์บริการในรอบ 5 ปี (ปี 2558 – 2562)

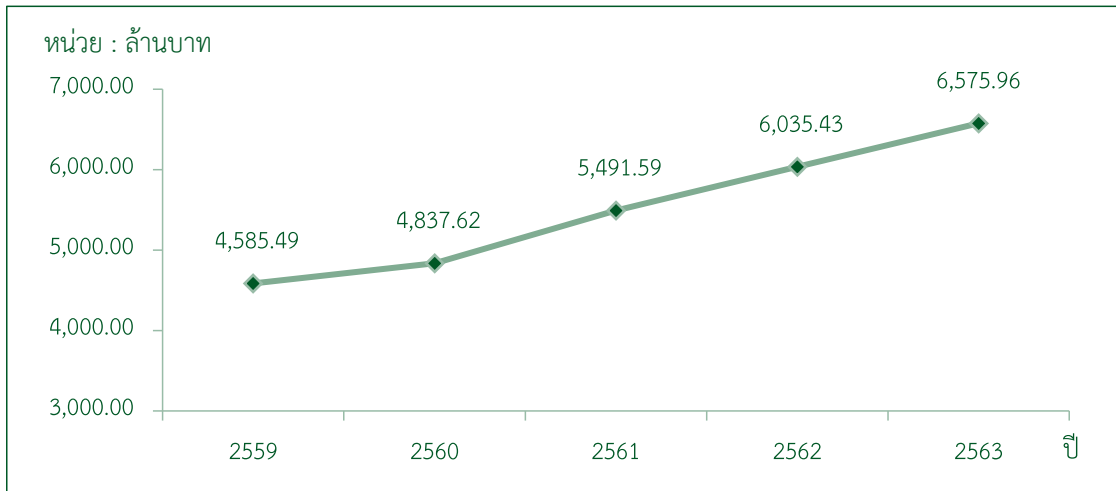
3. การถือหุ้นของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์บริการมีเงินสะสมค่าหุ้น จำนวนเงิน 6,575.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.96 และเพิ่มขึ้นในทุกประเภทสหกรณ์ อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิก โดยสหกรณ์บริการอื่น มีเงินสะสมค่าหุ้นมากที่สุด ร้อยละ 59.15 รองลงมาเป็นสหกรณ์เคหสถานและชุมชน ร้อยละ 32.91 ถึงแม้ว่าทุนเรือนหุ้นโดยรวมของสหกรณ์บริการจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่หากดูเฉลี่ยการถือหุ้นของสมาชิก พบว่าค่าเฉลี่ยต่อคนยังเท่าเดิม

ตารางที่ 3 จำนวนการถือหุ้นของสมาชิกสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์บริการ	ทุนเรือนหุ้น					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เคหสถานและชุมชน	2,164.39	32.91	2,074.90	34.38	89.49	4.31
รถโดยสาร	365.67	5.56	359.03	5.95	6.64	1.85
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	35.35	0.54	29.74	0.49	5.61	18.87
สาธารณูปโภค	120.67	1.84	118.40	1.96	2.27	1.92
บริการอื่นๆ	3,889.88	59.15	3,453.36	57.22	436.52	12.64
รวมทั้งสิ้น	6,575.96	100	6,035.43	100	540.53	8.96

ภาพที่ 3 แสดงการถือหุ้นของสมาชิกในรอบ 5 ปี (ปี 2552 – 2563)

4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์บริการดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิต และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 20,148.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.87 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละธุรกิจ ดังนี้

4.1 ธุรกิจสินเชื่อ เป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามากที่สุดของสหกรณ์บริการ มีมูลค่า 7,166.48 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.57 ของมูลค่าธุรกิจรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.40 และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี การให้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นการให้สมาชิกกู้ถึงร้อยละ 93.63 และเป็นระยะปานกลางถึงร้อยละ 64.82 โดยสมาชิกที่กู้เงินส่วนใหญ่นำไปซื้อ สร้าง ปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง ส่วนการชำระหนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 85.75 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง สหกรณ์ควรมีการติดตามหนี้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินให้กับสหกรณ์

4.2 ธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่าธุรกิจ 4,108.90 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.39 ของมูลค่าธุรกิจรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.75 เป็นธุรกิจที่มีการเติบโตสูงที่สุด การเงินรับฝากส่วนใหญ่มาจากสมาชิก สหกรณ์ ร้อยละ 89.84 ซึ่งร้อยละ 90 เป็นการฝากประเภทออมทรัพย์ โดยธุรกิจนี้สหกรณ์ต้องจ่ายดอกเบี้ยให้กับผู้ฝากเงิน แต่ยังจ่ายน้อยกว่าการกักเงินจากแหล่งภายนอก ดังนั้น สหกรณ์ควรสนับสนุนให้สมาชิกฝากเงินให้กับสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์ ที่ถือว่ามีต้นทุนค่อนข้างต่ำ

4.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีมูลค่าธุรกิจ 1,636.22 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.12 ของมูลค่าธุรกิจรวม ลดลงร้อยละ 14.11 โดยเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าลดลงทุกปี ซึ่งสินค้าที่สหกรณ์จัดหา มาจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นสินค้าทั่วไป สินค้าประเภทน้ำมัน และสินค้าผ่อนชำระ ตามลำดับ

4.4 ธุรกิจรวบรวมผลิตผล เป็นธุรกิจที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่ 2 ของสหกรณ์บริการรองจากธุรกิจสินเชื่อ มีมูลค่า 6,424.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 31.89 ของมูลค่าธุรกิจรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.87 ถึงแม้ว่าในภาพรวมธุรกิจนี้จะมีมูลค่าที่สูง แต่มีสหกรณ์เพียง 6 แห่งที่ดำเนินธุรกิจนี้ และจากสหกรณ์ 6 แห่ง มีเพียง 2 แห่ง ที่มีมูลค่ารวมถึง 99.81 ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นการรวบรวมยางพารา

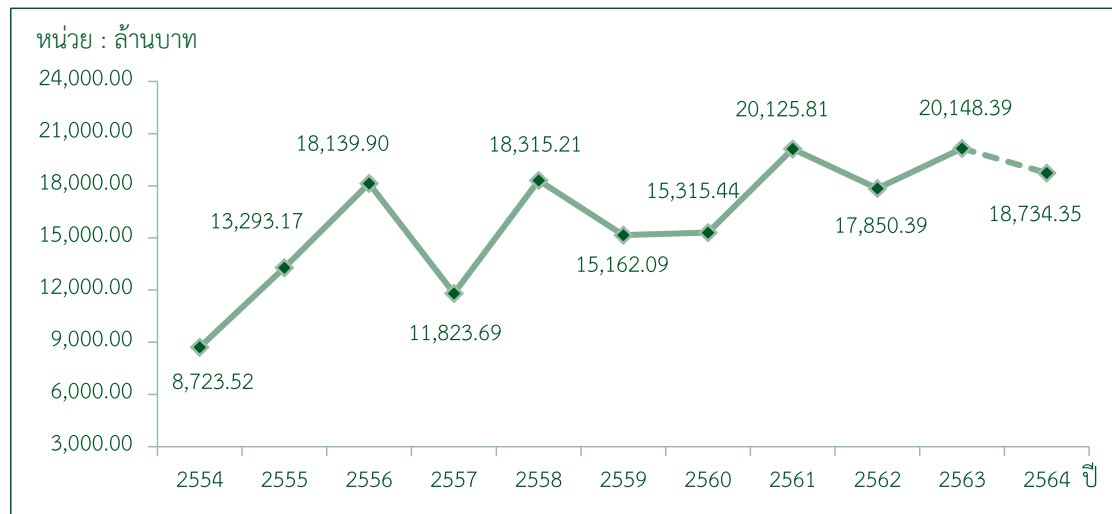
4.5 ธุรกิจแปรรูปผลิตผล เป็นธุรกิจที่มีมูลค่าน้อยที่สุดของสหกรณ์บริการ มีมูลค่า 43.90 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.22 ของมูลค่าธุรกิจรวม ลดลงร้อยละ 39.35 เป็นธุรกิจที่มีมูลค่าลดลงมากที่สุด และลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี

4.6 ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจ 768.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.81 ของมูลค่าธุรกิจรวม ลดลงร้อยละ 12.39 โดยเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี

ตารางที่ 4 มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทธุรกิจและประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	มูลค่าธุรกิจ (ล้านบาท)								
	ปี 2563							รวมมูลค่า ธุรกิจ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	สินเชื่อ	รับฝากเงิน	จัดหา สินค้า	รวบรวม ผลิตผล	แปรรูป ผลิตผล	ให้บริการ และ ส่งเสริมฯ	รวมมูลค่า ธุรกิจ		
เคหสถานและชุมชน	2,451.04	677.52	261.01	0.99		87.90	3,478.46	3,469.26	0.27
ร้อยละ	70.46	19.48	7.50	0.03		2.53	100	100	0.00
รถโดยสาร	642.67	62.07	338.07	0.00	2.31	171.56	1,216.69	1,429.56	(14.89)
ร้อยละ	52.82	5.10	27.79	0.00	0.19	14.10	100	100	0.00
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	60.17	1.81	19.70	11.02		2.17	94.87	69.27	36.96
ร้อยละ	63.43	1.91	20.76	11.61		2.29	100	100	0.00
สาธารณูปโภค	68.10	35.00	0.62			108.10	211.82	223.61	(5.27)
ร้อยละ	32.15	16.53	0.29			51.03	100	100	0.01
บริการอื่น	3,944.48	3,332.50	1,016.82	6,412.79	41.59	398.37	15,146.55	12,658.69	19.65
ร้อยละ	26.04	22.00	6.71	42.34	0.28	2.63	100	100	0.01
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	7,166.48	4,108.90	1,636.22	6,424.80	43.90	768.09	20,148.39	17,850.39	12.87
ร้อยละ	35.57	20.39	8.12	31.89	0.22	3.81	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	5,903.15	3,191.49	1,905.03	5,901.62	72.39	876.71	17,850.39		
ร้อยละ	29.82	16.34	10.84	37.08	0.44	5.48	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	21.40	28.75	(14.11)	8.87	(39.35)	(12.39)	12.87		

ภาพที่ 4 แสดงผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์บริการในรอบ 10 ปี (ปี 2554 - 2563) และคาดการณ์ปี 2564

หากวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจในรอบ 10 ปี (ปี 2554 – 2563) ของสหกรณ์บริการ พบว่าสหกรณ์บริการในภาพรวมมีผลการดำเนินธุรกิจที่มีมูลค่าสูงขึ้นและลดลงสลับกันในแต่ละปี เมื่อพิจารณาจากคาดการณ์ในปี 2564 ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์บริการจะมีมูลค่าลดลงเหลือประมาณ 18,734.35 ล้านบาท หรือลดลงประมาณร้อยละ 7.02 ซึ่งสาเหตุอาจมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำลง สถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ปัญหาการท่องเที่ยวที่ถดถอย ปัญหาการส่งออกที่หดตัวลง ปัญหาอัตราดอกเบี้ย รวมถึงปัญหาเสถียรภาพด้านการเมืองที่ยังยืดเยื้อ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อสหกรณ์แต่ละประเภทของสหกรณ์บริการมากขึ้นแตกต่างกันออกไป ดังนั้นสหกรณ์ต้องมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการเลือกลงทุนในธุรกิจแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สหกรณ์รับมือต่อปัญหาที่เกิดขึ้นหรือให้ได้รับผลกระทบต่อสหกรณ์น้อยที่สุด โดยต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ

5. ฐานะการเงินของสหกรณ์

ปี 2563 สหกรณ์บริการมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 23,539.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 โดยเป็นส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 60.17 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.96 และเป็นส่วนของทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 39.83 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ซึ่งหากพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า สหกรณ์บริการมีหนี้สิน มากกว่าทุนของสหกรณ์ อีกทั้งยังนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 61.23 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ โดยเฉพาะในประเภทสหกรณ์เคหสถานและชุมชน และสหกรณ์สาธารณูปโภค

ตารางที่ 5 ฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์บริการ	ฐานะการเงิน (ล้านบาท)								รวมทั้งสิ้น ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563									
	สินทรัพย์			หนี้สิน			ทุนของ สหกรณ์			
	สินทรัพย์ หมุนเวียน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน	รวม สินทรัพย์	หนี้สิน หมุนเวียน	หนี้สิน ไม่หมุนเวียน	รวมหนี้สิน				
เคหสถานและชุมชน	2,787.33	8,175.22	10,962.55	4,914.17	2,376.62	7,290.79	3,671.76	10,571.82	3.70	
ร้อยละ	25.43	74.57	100	44.83	21.68	66.51	33.49			
รถโดยสาร	1,021.22	1,141.12	2,162.34	922.05	372.47	1,294.52	867.82	2,305.55	(6.21)	
ร้อยละ	47.23	52.77	100	42.64	17.23	59.87	40.13			
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	89.34	26.78	116.12	39.48	16.28	55.76	60.36	100.84	15.15	
ร้อยละ	76.94	23.06	100	34.00	14.02	48.02	51.98			
สาธารณูปโภค	152.37	196.98	349.35	201.21	2.06	203.27	146.08	311.15	12.28	
ร้อยละ	43.62	56.38	100	57.60	0.59	58.19	41.81			
บริการอื่น	5,075.67	4,873.94	9,949.61	4,379.00	941.48	5,320.48	4,629.13	8,697.48	14.40	
ร้อยละ	51.01	48.99	100	44.01	9.46	53.47	46.53			
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	9,125.93	14,414.04	23,539.97	10,455.91	3,708.91	14,164.82	9,375.15	21,986.84	7.06	
ร้อยละ	38.77	61.23	100	44.42	15.75	60.17	39.83			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	8,204.22	13,782.62	21,986.84	9,263.54	3,857.40	13,120.94	8,865.90			
ร้อยละ	37.31	62.69	100	42.13	17.55	59.68	40.32			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	11.23	4.58	7.06	12.87	(3.85)	7.96	5.74			

5.1 สินทรัพย์

สหกรณ์บริการมีทรัพย์สินทั้งสิ้น จำนวน 23,539.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ 38.77 และเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 61.23 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

5.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนมีทั้งสิ้น 9,125.93 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.23 สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสุทธิ ร้อยละ 34.78 เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.39 รองลงมาอยู่เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 28.53 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.87 ซึ่งในภาพรวมจะเห็นว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ที่แปลงเป็นเงินสดได้น้อย สหกรณ์จึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามหนี้เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนมากขึ้น โดยเฉพาะสหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือนที่มีลูกหนี้ระยะสั้นถึงร้อยละ 67.95 ของสินทรัพย์หมุนเวียนมีทั้งสิ้น

ตารางที่ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย	สินทรัพย์หมุนเวียน (ล้านบาท)									
	ปี 2563								รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์ อื่น	เงินลงทุน ระยะสั้น	เงินให้กู้ยืม ระยะสั้น สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะสั้น สุทธิ	สินค้า คงเหลือ	สินทรัพย์ อื่น	รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน		
เคหสถานและชุมชน	915.08	110.63	218	876.51	140.61	234.83	291.67	2,787.33	2,566.05	8.62
ร้อยละ	32.83	3.97	7.82	31.45	5.04	8.43	10.46	100		
รถโดยสาร	302.90	29.66	0.03	463.61	71.40	13.70	139.92	1,021.22	1,097.10	(6.92)
ร้อยละ	29.66	2.91		45.40	6.99	1.34	13.70	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	15.8	4.57		60.71	2.52	3.69	2.05	89.34	73.63	21.34
ร้อยละ	17.69	5.12		67.95	2.82	4.13	2.29	100		
สาธารณูปโภค	52.97	0.22		37.88	43	0.03	18.27	152.37	138.58	9.94
ร้อยละ	34.77	0.14		24.86	28.22	0.02	11.99	100		
บริการอื่น	1,316.73	578.53	30.45	1,735.24	763.18	321.9	329.64	5,075.67	4,328.86	17.25
ร้อยละ	25.94	11.40	0.60	34.19	15.04	6.34	6.49	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	2,603.48	723.61	248.48	3,173.95	1,020.71	574.15	781.55	9,125.93	8,204.22	11.23
ร้อยละ	28.53	7.93	2.72	34.78	11.19	6.29	8.56	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	2,327.31	587.88	273.38	2,739.19	1,035.92	629.12	611.42	8,204.22		
ร้อยละ	28.37	7.17	3.33	33.39	12.63	7.67	7.45	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	11.87	23.09	(9.11)	15.87	(1.47)	(8.74)	27.83	11.23		

5.1.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น 14,414.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.58 สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิ ร้อยละ 69.48 เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.81 รองลงมาเป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ ร้อยละ 14.09 และเป็นสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 7.69 ในภาพรวม นอกจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิที่เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญแล้ว โดยเฉพาะสหกรณ์เคหสถานและชุมชน สหกรณ์รถโดยสาร และสหกรณ์บริการอื่น ที่ต้องบริหารการติดตามหนี้ให้มีประสิทธิภาพ ยังมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิที่ต้องบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ และเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

ตารางที่ 7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์บริการ	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)								เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563							รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ปี 2562	
	เงินลงทุน ระยะยาว สุทธิ	เงินให้กู้ยืม ระยะยาว สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะยาว สุทธิ	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	สินทรัพย์ ไม่มี ตัวตน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน อื่น	รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน		
เคหสถานและชุมชน	35.69	6,810.54	538.21	711.99	10.24	68.55	8,175.22	8,005.77	2.12
ร้อยละ	0.44	83.31	6.58	8.71	0.12	0.84	100		
รถโดยสาร	7.28	608.18	109.75	386.2	6.29	23.42	1,141.12	1,208.45	(5.57)
ร้อยละ	0.64	53.30	9.62	33.84	0.55	2.05	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	0.08	0.69		25.06		0.95	26.78	27.21	(1.58)
ร้อยละ	0.30	2.57		93.58		3.55	100		
สาธารณูปโภค	30.10	67.38		99.47		0.03	196.98	172.57	14.14
ร้อยละ	15.28	34.21		50.50		0.01	100		
บริการอื่น	68.41	2,527.98	810.78	808.19	608.31	50.27	4,873.94	4,368.62	11.57
ร้อยละ	1.40	51.87	16.64	16.58	12.48	1.03	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	141.56	10,014.78	1,458.74	2,030.91	624.84	143.21	14,414.04	13,782.62	4.58
ร้อยละ	0.98	69.48	10.12	14.09	4.34	0.99	100.00		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	132.24	9,464.67	1,495.32	1,885.91	664.09	140.39	13,782.62		
ร้อยละ	0.96	68.67	10.85	13.68	4.82	1.02	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	7.05	5.81	(2.45)	7.69	(5.91)	2.01	4.58		

5.2 หนี้สิน

สหกรณ์มีหนี้สิน 14,164.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 60.17 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.96 โดยเป็นหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 73.82 และหนี้สินไม่หมุนเวียนเพียง ร้อยละ 2.18 ของหนี้สินทั้งสิ้น

5.2.1 หนี้สินหมุนเวียน

หนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น 10,455.91 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.87 ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก ร้อยละ 78.25 ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นเงินรับฝากสมาชิก แม้ว่าหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์จะมีสัดส่วนที่สูงถ้าเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก โอกาสที่จะถอนเงินออกหมดมีค่อนข้างน้อย เว้นแต่สมาชิกขาดความเชื่อมั่นต่อสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ฝากเงิน เพื่อจะได้ไม่เกิดการถอนเงินพร้อมกันและสนับสนุนการฝากเงินเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี

ตารางที่ 8 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)								
	ปี 2563							รวมหนี้สิน หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินเบิกเกิน บัญชีธนาคาร และเงินกู้ ระยะสั้น	เจ้าหนี้ การค้า	ส่วนหนี้สิน ไม่หมุนเวียน กำหนดชำระ 1 ปี	เงิน รับฝาก	ค่าบำรุง สนับสนุน สหกรณ์	หนี้สิน หมุนเวียน อื่นๆ	รวมหนี้สิน หมุนเวียน		
เคหสถานและชุมชน	62.96	24.42	285.46	4,128.53	3.13	409.67	4,914.17	4,794.28	2.50
ร้อยละ	1.28	0.50	5.81	84.01	0.06	8.34	100		
รถโดยสาร	245.71	0.27	345.39	188.69	1.44	140.55	922.05	779.9	18.23
ร้อยละ	26.65	0.03	37.46	20.46	0.16	15.24	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	30.08	0.96	0.83	5.39	0.14	2.08	39.48	33.18	18.99
ร้อยละ	76.19	2.43	2.10	13.65	0.35	5.27	100		
สาธารณูปโภค				190.12	0.03	11.06	201.21	167.03	20.46
ร้อยละ				94.49	0.01	5.50	100		
บริการอื่น	322.42	42.03	156.17	3,669.54	1.49	187.35	4,379.00	3,489.15	25.50
ร้อยละ	7.36	0.96	3.57	83.80	0.03	4.28	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	661.17	67.68	787.85	8,182.27	6.23	750.71	10,455.91	9,263.54	12.87
ร้อยละ	6.32	0.65	7.53	78.25	0.06	7.18	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	668.73	58.78	604	7,219.65	6.11	706.27	9,263.54		
ร้อยละ	7.22	0.63	6.52	77.94	0.07	7.62	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(1.13)	15.14	30.44	13.33	1.96	6.29	12.87		

5.2.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น 3,708.91 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.75 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงร้อยละ 3.85 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิ ร้อยละ 73.70 ลดลงร้อยละ 6.63 หากพิจารณาประเภทย่อยของสภกรณ์ พบว่า สภกรณ์เคหสถานและชุมชนมีหนี้สินไม่หมุนเวียนมากที่สุด จำนวน 2,195.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.92 รองลงมาเป็นสภกรณ์บริการอื่น ร้อยละ 28.31 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

ตารางที่ 9 หนี้สินไม่หมุนเวียนของสภกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสภกรณ์บริการ	หนี้สินไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)					
	ปี 2563				รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินกู้ยืม ระยะยาวสุทธิ	เจ้าหนี้ค่าเช่า ซื้อสินทรัพย์	หนี้สินไม่ หมุนเวียนอื่น	รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน		
เคหสถานและชุมชน	1,918.82	0.90	456.9	2,376.62	2,195.78	8.24
ร้อยละ	80.74	0.04	19.22	100		
รถโดยสาร	118.18	44.18	210.11	372.47	549.19	(32.18)
ร้อยละ	31.73	11.86	56.41	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	3.08		13.2	16.28	12.76	27.59
ร้อยละ	18.92		81.08	100		
สาธารณูปโภค			2.06	2.06	1.59	29.56
ร้อยละ			100	100		
บริการอื่น	693.29		248.19	941.48	1,098.08	(14.26)
ร้อยละ	73.64		26.36	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	2,733.37	45.08	930.46	3,708.91	3,857.40	(3.85)
ร้อยละ	73.70	1.21	25.09	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	2,927.51	70.47	859.42	3,857.40		
ร้อยละ	75.89	1.83	22.28	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(6.63)	(36.03)	8.27	(3.85)		

5.3 ทุนของสหกรณ์

ทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 9,375.15 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.83 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.74 ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 70.14 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.96 รองลงมาเป็นทุนสำรอง ร้อยละ 17.61 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.99 ถึงแม้ว่าในภาพรวมทุนของสหกรณ์ จะเพิ่มขึ้นแต่สหกรณ์บริการส่วนใหญ่ยังมีการขาดทุนสะสมอยู่จำนวนมาก ดังนั้นสหกรณ์บริการต้องเพิ่ม ทุนสำรองและลดการขาดทุนสะสม เพื่อให้สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินเพิ่มขึ้น หากพิจารณา ประเภทย่อยของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์บริการอื่นมีทุนของสหกรณ์มากที่สุด จำนวน 4,629.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.38 รองลงมาเป็นสหกรณ์เคหสถานและชุมชน ร้อยละ 39.16 ของทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น

ตารางที่ 10 ทุนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)							
	ปี 2563						รวมทุนของ สหกรณ์ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง	ทุนสะสม ตามข้อบังคับ และอื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	รวมทุนของ สหกรณ์		
เคหสถานและชุมชน	2,164.39	905.47	372.41	311.29	(81.80)	3,671.76	3,581.76	2.51
ร้อยละ	58.95	24.66	10.14	8.48	(2.23)	100		
รลโดยसार	365.67	314.13	294.47	80.28	(186.73)	867.82	976.46	(11.13)
ร้อยละ	42.14	36.20	33.93	9.25	(21.52)	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	35.35	17.84	8.32	2.42	(3.57)	60.36	54.9	9.95
ร้อยละ	58.57	29.56	13.78	4.01	(5.91)	100		
สาธารณูปโภค	120.67	11.85	5.20	8.33	0.03	146.08	142.53	2.49
ร้อยละ	82.61	8.11	3.56	5.70	0.02	100		
บริการอื่น	3,889.88	401.21	211.06	238.62	(111.64)	4,629.13	4,110.25	12.62
ร้อยละ	84.03	8.67	4.56	5.15	(2.41)	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	6,575.96	1,650.50	891.46	640.94	(383.71)	9,375.15	8,865.90	5.74
ร้อยละ	70.14	17.61	9.51	6.84	(4.09)	100.00		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	6,035.43	1,618.33	871.57	592.91	(252.34)	8,865.90		
ร้อยละ	68.78	18.25	9.83	6.69	(2.85)	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	8.96	1.99	2.28	8.10	52.06	5.74		

6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์บริการมีรายได้จากการดำเนินงาน 10,467.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.52 มีค่าใช้จ่าย 9,970.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.25 ของรายได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.22 ทำให้มีกำไรสุทธิ 497.48 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.66 โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

6.1 รายได้

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ มีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน 10,467.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.52 รายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากธุรกิจหลัก จำนวน 10,045.75 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.97 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.69 รองลงมาเป็นรายได้อื่นๆ ร้อยละ 2.23 ส่วนรายได้เฉพาะธุรกิจน้อยที่สุด ร้อยละ 1.71 ลดลงร้อยละ 18.32

6.2 ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์บริการ มีทั้งสิ้น จำนวน 9,970.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.22 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนธุรกิจขายและบริการ จำนวน 8,766.63 ล้านบาท หรือร้อยละ 83.75 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.45 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 7.98 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.69 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 3.52 เป็นค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ร้อยละ 3.52 ลดลงร้อยละ 24.78

6.3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ผลการดำเนินงานในภาพรวม สหกรณ์บริการมีกำไรสุทธิประจำปี 497.48 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.75 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงร้อยละ 10.66 ซึ่งจะเห็นว่ากำไรที่สหกรณ์ได้เกิดจากธุรกิจหลักเพียงอย่างเดียว แต่ในส่วนของธุรกิจเฉพาะและธุรกิจอื่นสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน ดังนั้นเพื่อให้ได้กำไรที่เพิ่มขึ้นสหกรณ์ควรลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเพิ่มรายได้ให้สูงขึ้นด้วย

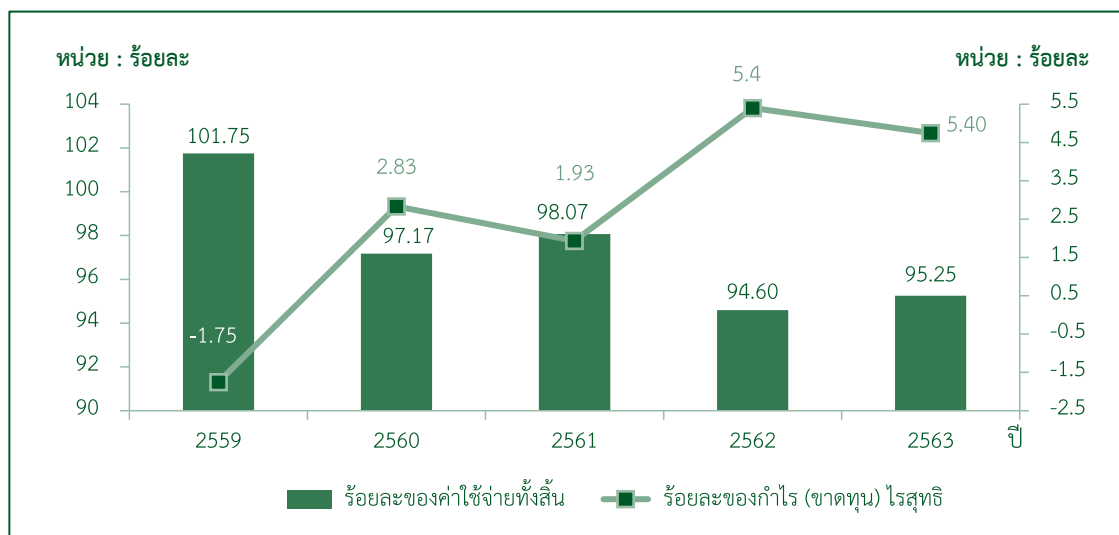
สหกรณ์บริการมีผลการดำเนินงาน ที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 820 แห่ง ปรากฏว่าผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิ	จำนวน 601 แห่ง	เป็นเงินจำนวน 649.28 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี	จำนวน 199 แห่ง	เป็นเงินจำนวน 151.80 ล้านบาท
- ไม่มีผลการดำเนินงาน	จำนวน 20 แห่ง	

ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)										
	ปี 2563								กำไร (ขาดทุน) ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ	
	รายได้			รวม	ค่าใช้จ่าย			รวม			กำไร (ขาดทุน)
	ขาย/ บริการ	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่นๆ		ต้นทุนขาย/ บริการ	เฉพาะ ธุรกิจ	ดำเนินงาน				
เคหสถานและชุมชน	884.47	59.82	52.59	996.88	489.79	78.65	137.28	705.72	291.16	282.83	2.95
ร้อยละ	88.72	6.00	5.28	100.00	49.13	7.89	13.77	70.79	29.21		
รถโดยสาร	630.52	50.51	33.15	714.18	379.23	85.99	261.29	726.51	(12.33)	44.34	(1.28 เท่า)
ร้อยละ	88.29	7.07	4.64	100	53.10	12.04	36.59	101.73	(1.73)		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	38.43	3.11	0.99	42.53	31.21	3.19	7.17	41.57	0.96	2.24	(57.14)
ร้อยละ	90.36	7.31	2.33	100	73.38	7.50	16.86	97.74	2.26		
สาธารณูปโภค	115.74	24.73	1.84	142.31	80.77	38.32	14.97	134.06	8.25	10.75	(23.26)
ร้อยละ	81.33	17.38	1.29	100	56.75	26.93	10.52	94.20	5.80		
บริการอื่น	8,376.59	40.77	154.32	8,571.68	7,785.63	161.99	414.62	8,362.24	209.44	216.7	(3.35)
ร้อยละ	97.72	0.48	1.80	100	90.83	1.89	4.84	97.56	2.44		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	10,045.75	178.94	242.89	10,467.58	8,766.63	368.14	835.33	9,970.10	497.48	556.86	(10.66)
ร้อยละ	95.97	1.71	2.32	100	83.75	3.52	7.98	95.25	4.75		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	9,879.13	219.08	212.3	10,310.51	8,473.86	489.42	790.37	9,753.65	556.86		
ร้อยละ	95.82	2.12	2.06	100	82.19	4.75	7.66	94.60	5.4		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	1.69	(18.32)	14.41	1.52	3.45	(24.78)	5.69	2.22	(10.66)		

ภาพที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ในรอบ 5 ปี (2558 – 2562)

7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน

สหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูลได้ในรอบปี 2563 มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 23,539.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 โดยมีแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน ดังนี้

7.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

สหกรณ์บริการมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 23,539.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 โดยเป็นส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 60.17 ของทุนดำเนินงาน และทุกประเภทสหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าทุน หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก และเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ตามลำดับ ส่วนทุนของสหกรณ์ มีเพียงร้อยละ 39.83 สหกรณ์ควรเพิ่มเงินทุนของสหกรณ์และลดการก่อหนี้จากภายนอก เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจ่ายดอกเบี้ยที่สูง โดยเฉพาะสหกรณ์รโดโดยสาร และสหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน ที่มีหนี้ภายนอกค่อนข้างสูง

ตารางที่ 12 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	แหล่งที่มาของเงินทุน (ล้านบาท)							
	ปี 2563						รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ทุนของ สหกรณ์	เงินรับ ฝากจาก สมาชิก	เงินรับฝาก สหกรณ์ อื่น	เงินกู้ยืม และเครดิต การค้า	หนี้สินอื่น	รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน		
เคหสถานและชุมชน	3,671.76	4,055.70	72.83	2,292.56	869.7	10,962.55	10,571.82	3.70
ร้อยละ	33.49	37.00	0.66	20.91	7.94	100		
รถโดยสาร	867.82	149.96	38.73	756.73	349.1	2,162.34	2,305.55	(6.21)
ร้อยละ	40.13	6.94	1.79	35.00	16.14	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	60.36	5.35	0.04	34.93	15.44	116.12	100.84	15.15
ร้อยละ	51.98	4.61	0.03	30.08	13.30	100		
สาธารณูปโภค	146.08	0.12	190		13.15	349.35	311.15	12.28
ร้อยละ	41.81	0.03	54.39		3.77	100		
บริการอื่น	4,629.13	2,951.77	717.77	1,213.92	437.02	9,949.61	8,697.48	14.40
ร้อยละ	46.53	29.67	7.21	12.20	4.39	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	9,375.15	7,162.90	1,019.37	4,298.14	1,684.41	23,539.97	21,986.84	7.06
ร้อยละ	39.83	30.43	4.33	18.26	7.15	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	8,865.90	6,250.59	969.06	4,329.48	1,571.81	21,986.84		
ร้อยละ	40.32	28.43	4.41	19.69	7.15	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	5.74	14.60	5.19	(0.72)	7.16	7.06		

7.2 แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งใช้ไปของเงินทุนสหกรณ์บริการ ส่วนใหญ่เป็นการให้สมาชิกกู้ ร้อยละ 55.13 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.94 รองลงมาเป็นสินทรัพย์อื่น ร้อยละ 15.21 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.44 ส่วนเงินให้กู้ยืม แก่สหกรณ์อื่น-สุทธิน้อยที่สุด ร้อยละ 0.82 แสดงว่าสหกรณ์บริการนำเงินไปใช้ลงทุนตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์เป็นหลัก แต่สหกรณ์ยังนำเงินไปลงทุนในส่วนของสินทรัพย์ถาวร ถึงร้อยละ 8.63 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.69 ดังนั้นสหกรณ์ต้องใช้สิทธิทรัพย์สินที่ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าหรือใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับสหกรณ์

ตารางที่ 13 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของสหกรณ์บริการ จำแนกตามประเภทย่อย ปี 2562 – 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์บริการ	แหล่งใช้ไปของเงินทุน (ล้านบาท)										
	ปี 2563									แหล่งใช้ไป ของเงินทุน ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์ อื่น	เงิน ลงทุน	เงินให้กู้ยืม แก่สมาชิก- สุทธิ	เงินให้กู้ยืม แก่สหกรณ์ อื่น-สุทธิ	ลูกหนี้ อื่น	สินค้า คงเหลือ	สินทรัพย์ อื่น	แหล่งใช้ไป ของเงินทุน		
เคหสถานและชุมชน	915.08	110.63	253.69	7,546.27	140.78	678.82	234.83	1,082.45	10,962.55	10,571.82	3.70
ร้อยละ	8.35	1.01	2.32	68.84	1.28	6.19	2.14	9.87	100		
รถโดยสาร	302.90	29.66	7.31	1,058.96	12.83	181.15	13.7	555.83	2,162.34	2,305.55	-6.21
ร้อยละ	14.01	1.37	0.34	48.97	0.59	8.38	0.63	25.71	100		
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	15.80	4.57	0.08	61.40		2.52	3.69	28.06	116.12	100.84	15.15
ร้อยละ	13.61	3.93	0.07	52.88		2.17	3.18	24.16	100		
สาธารณูปโภค	52.97	0.22	30.1	105.26		43.00	0.03	117.77	349.35	311.15	12.28
ร้อยละ	15.16	0.06	8.62	30.13		12.31	0.01	33.71	100		
บริการอื่น	1,316.73	578.53	98.86	4,205.28	57.94	1,573.96	321.9	1,796.41	9,949.61	8,697.48	14.40
ร้อยละ	13.23	5.81	0.99	42.27	0.58	15.82	3.24	18.06	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	2,603.48	723.61	390.04	12,977.17	211.55	2,479.45	574.15	3,580.52	23,539.97	21,986.84	7.06
ร้อยละ	11.06	3.07	1.66	55.13	0.90	10.53	2.44	15.21	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	2,327.31	587.88	405.62	12,022.83	181.04	2,531.24	629.12	3,301.80	21,986.84		
ร้อยละ	28.37	7.17	1.85	54.68	0.82	11.51	2.86	15.02	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	11.87	23.09	(3.84)	7.94	16.85	(2.05)	(8.74)	8.44	7.06		

8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์บริการอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

C มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

เงินทุนดำเนินงาน		
2,353,9970,978.31		
ผลตอบแทนต่อส่วนของทุน		
5.38		

แหล่งเงินทุน		
ภายในสหกรณ์	16,538,047,891.49 บาท	70.26 %
- เงินรับฝากสมาชิก	7,162,896,893.93 บาท	30.43 %
- ทุนของสหกรณ์	9,375,150,997.56 บาท	39.83 %
- อื่นๆ	-	-
ภายนอกสหกรณ์	7,001,923,086.82 บาท	29.64 %
- เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	4,298,143,783.60 บาท	18.26 %
- เงินรับฝากสหกรณ์และอื่นๆ	2 703 779 303 22 บาท	11 48 %
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.07 %		

สัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์	
1.510 เท่า	
หนี้สินทั้งสิ้น	14,164,819,980.75 บาท
ทุนของสหกรณ์	9,375,150,997.56 บาท
การเติบโตของทุนสหกรณ์	2.66 %
การเติบโตของหนี้สิน	0.71 %

สหกรณ์บริการมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 23,539.15 ล้านบาท เป็นส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 60.17 เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 39.83 ทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.51 เท่า แสดงว่าในภาพรวมของสหกรณ์บริการมีเงินทุนไม่เพียงพอในการคุ้มครองหนี้ที่ก่อไว้ เจ้าหนี้รับภาระความเสี่ยงค่อนข้างสูงที่อาจจะไม่ได้รับชำระหนี้คืน และหากพิจารณาทุนของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีเงินทุนสำรอง ร้อยละ 0.07 ยิ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์บริการต้องสร้างความเข้มแข็ง โดยหากสหกรณ์มีผลกำไรที่ดีควรมีการจัดสรรกำไรสุทธิเข้าทุนสำรองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม รวมถึงผู้บริหารต้องมีความระมัดระวังในการหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมและมีต้นทุนต่ำ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องในการบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ

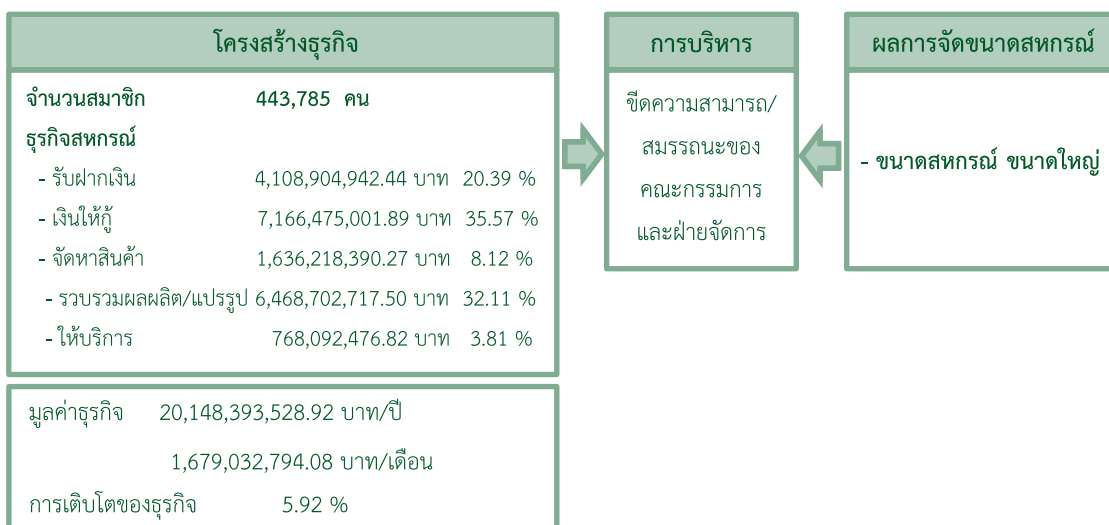
สินทรัพย์
2,353,9970,978.31
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
2.13 %

การลงทุนในสินทรัพย์		
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สก.	3,327,090,870.47 บาท	14.13 %
ลูกหนี้	16,922,490,958.23 บาท	71.89 %
(ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	1,254,303,900.22 บาท	5.33 %
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	2,030,906,508.72 บาท	8.63 %
หลักทรัพย์/ตราสาร	390,036,263.11 บาท	1.66 %
สินค้าและอื่นๆ	2,123,750,278.00 บาท	9.02 %
NPL/หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด 962,892,147.60 บาท		
หรืออัตราหนี้ค้างชำระ	14.25 %	

อัตราหมุนของสินทรัพย์
0.43 รอบ
รายได้ธุรกิจหลัก 10,045,750,257.71 บาท
การเติบโตของทุนสินทรัพย์ 1.48 %

สินทรัพย์ของสหกรณ์มีทั้งสิ้น 23,539.15 ล้านบาท สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ ร้อยละ 71.89 รองลงมาเป็นเงินสด/เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์ ร้อยละ 14.13 และสินค้าและอื่น ร้อยละ 9.02 ตามลำดับ อัตราหมุนของสินทรัพย์ได้เพียง 0.43 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ยังไม่เต็มศักยภาพ ได้แก่ การมีสินทรัพย์ที่ไม่หมุนเวียนหรือสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากเกินไป เช่น ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์ รวมการเก็บหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสหกรณ์มีอัตราค้างชำระถึงร้อยละ 14.25 และการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ที่ให้ผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า ทำให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 2.13 เท่านั้น ดังนั้นสหกรณ์ควรใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ให้คุ้มค่า เพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บหนี้ รวมถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

สหกรณ์บริการดำเนินธุรกิจมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 20,148.39 ล้านบาทต่อปี หรือ 1,679.03 ล้านบาทต่อเดือน มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์บริการมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.92 โดยธุรกิจเงินให้กู้มีมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 35.57 รองลงมาเป็นธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูป ร้อยละ 32.11 ถึงแม้ว่ามูลค่าธุรกิจจะขยายตัวเพิ่มขึ้นแต่คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ควรวางแผน กำหนดกลยุทธ์ และดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องตามระเบียบ วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และควรปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจและการเมือง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้มแข็ง มั่นคง ของสหกรณ์และสมาชิก

ความสามารถในการทำกำไร

อัตรากำไรสุทธิ

4.95

กำไร(ขาดทุน) 497,483,416.52 บาท

รายได้	10,467,585,448.87 บาท	100.00 %
- รายได้ธุรกิจ	10,045,750,257.71 บาท	96.97 %
- รายได้เฉพาะธุรกิจ	178,942,039.83 บาท	1.71 %
- รายได้อื่น	242,893,151.33 บาท	2.06 %
ค่าใช้จ่าย	9,970,102,032.35 บาท	95.25 %
- ต้นทุนธุรกิจ	8,766,627,414.97 บาท	82.19 %
- ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	368,144,440.86 บาท	4.75 %
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/อื่นๆ	835,330,176.52 บาท	7.66 %

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
60.71 %

อัตราเฉลี่ยต่อสมาชิก

กำไรต่อสมาชิก	1,121.00 บาท
เงินออมต่อสมาชิก	30,958.36 บาท
หนี้สินต่อสมาชิก	35,811.75 บาท

การเติบโตของกำไรขาดทุน	-11.06 %
การเติบโตของทุนสำรอง	0.57 %
การเติบโตของทุนสะสมอื่น	0.87 %

สหกรณ์บริการมีรายได้ทั้งสิ้น จำนวน 10,467.59 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากรายได้ธุรกิจหลัก ร้อยละ 96.97 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 3.13 เป็นรายได้ที่มาจากรายได้เฉพาะธุรกิจและรายได้อื่น ส่วนค่าใช้จ่ายมีทั้งสิ้น จำนวน 9,970.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.25 ของรายได้ทั้งสิ้น ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนธุรกิจหลัก ร้อยละ 82.19 ส่วนที่เหลือร้อยละ 12.41 เป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/อื่นๆ และค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ซึ่งธุรกิจทั้ง 2 ประเภทมีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ จึงส่งผลให้มีผลกำไรทั้งสิ้น จำนวน 497.48 ล้านบาท กำไรลดลงร้อยละ 10.66 ถึงแม้ภาพรวมสหกรณ์บริการจะมีความสามารถในการทำกำไร แต่ถ้าสหกรณ์สามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายให้ลดลงจะทำให้มีกำไรเพิ่มสูงขึ้น

สภาพคล่องทางการเงิน		
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน		
0.87 เท่า		
สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินหมุนเวียน	ระยะเวลา
เงินสด 94,669,265.96 บาท 1.04 %	เจ้าหนี้เงินกู้ 1,449,018,479.95 บาท 13.86 %	อายุเฉลี่ยสินค้า 147.06 วัน
เงินฝากธนาคาร/สก. 3,232,421,604.51 บาท 35.42 %	เจ้าหนี้การค้า 67,679,208.99 บาท 0.65 %	อัตราหมุนของสินค้า 2.48 ครั้ง
ลูกหนี้ระยะสั้น 4,194,671,123.58 บาท 45.97 %	เงินรับฝาก 8,182,269,358.09 บาท 78.25 %	
หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น 248,478,800.00 บาท 2.72 %	อื่นๆ 756,946,537.83 บาท 7.89 %	
สินค้า 574,149,777.54 บาท 6.29 %	2.72 %	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น 781,534,476.69 บาท 8.58 %		
อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด		
85.75		

สหกรณ์บริการมีหนี้สินหมุนเวียน 10,455.91 ล้านบาท แต่มีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียง 9,125.93 ล้านบาท ทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 0.87 เท่า แสดงว่าสหกรณ์จัดหาทุนโดยการก่อหนี้ระยะสั้นแต่นำเงินไปลงทุนระยะยาว มีโอกาสที่สหกรณ์จะไม่สามารถชำระหนี้สินระยะสั้นได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากในส่วนของการบริหารสินทรัพย์จะพบว่าสหกรณ์เก็บหนี้ได้เพียง ร้อยละ 85.75 ส่วนอัตราหมุนของสินค้าได้เพียง 2.48 ครั้ง ซึ่งถือว่าน้อยมาก เนื่องจากอายุของสินค้าเฉลี่ยใช้นานถึง 148 วันถึงจะขายออกจึงทำให้สหกรณ์บริการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารจัดการเก็บหนี้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และบริหารสินค้าให้ขายออกให้รวดเร็ว เพื่อเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินให้ดียิ่งขึ้น

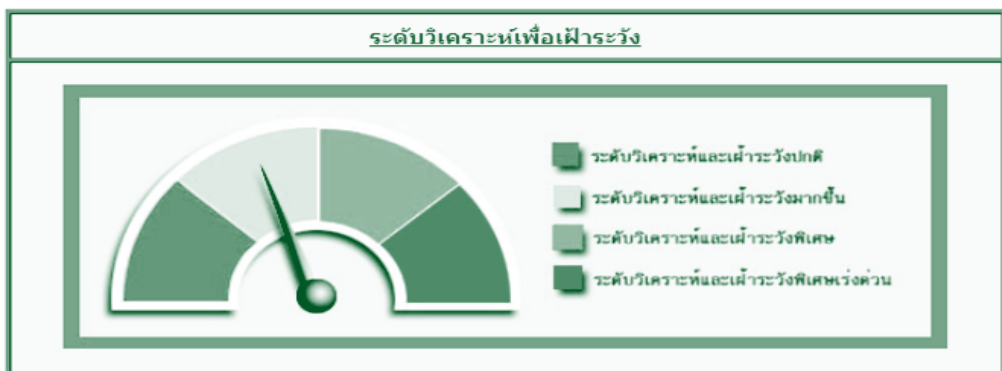
มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ

ในความผันผวน จากสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปี 2563 มีปัจจัยเสี่ยงหลายด้านที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์บริการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระดับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นตามภาวะราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด สภาพอากาศแปรปรวนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดภัยแล้ง ภัยธรรมชาติอื่นๆ แนวนโยบายด้านการเงินการคลังของรัฐบาล การเปิดเสรีทางการค้า เป็นต้น ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้อาจส่งผลต่อการบริโภค การลงทุน รวมไปถึงการส่งชำระหนี้สินของสมาชิกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเตรียมแผนรองรับของสหกรณ์บริการว่าจะสามารถเตรียมการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตามเชื่อว่าแนวโน้มในปี 2564 ธุรกิจของสหกรณ์บริการน่าจะมีการขยายลดลงเนื่องจากการเกิดโรคระบาด Covid 19

ความพร้อมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยง CAMELS

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
 พอใช้	 พอใช้	 ต้อง ปรับปรุง

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน

C A E L

วิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่มีผลต่อความเสี่ยงของเงินทุนรวมทั้งค่าใช้จ่ายดำเนินงานและความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ที่อาจส่งผลการทำกำไรคุณภาพสินทรัพย์ และสภาพคล่อง

- หมายเหตุ : เครื่องหมาย
- หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
 - หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
 - หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

การเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน เพื่อเฝ้าระวังความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายดำเนินงานกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ ในจำนวนเงินที่เหมาะสมกับรายได้ที่อาจจะผันผวนตามภาวะธุรกิจ ซึ่งสหกรณ์บริการมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) เทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่าอยู่ในระดับพอใช้ (สีเหลือง ระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น) ในภาพรวมสหกรณ์บริการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานยังไม่ได้ดีเท่าที่ควร ยังควรต้องควบคุมหรือปรับลดค่าใช้จ่ายบางประเภท เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่าตอบแทน ค่ารับรอง ค่าเครื่องเขียน แบบพิมพ์ค่าสาธารณูปโภค หนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น ให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับรายได้ซึ่งจะเป็นผลให้มีกำไรสุทธิ หรือผลตอบแทนมากขึ้น ทำให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินและทำให้เงินทุนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นชำระหนี้ได้ตามกำหนด เป็นการเปรียบเทียบลูกหนี้เงินให้กู้ที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดในรอบปีกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ เพื่อแสดงถึงความสามารถในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้เงินกู้หากสหกรณ์มีความสามารถเรียกเก็บหนี้ได้ในอัตราสูง จะทำให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินดีมีเงินมาใช้หมุนเวียนในการดำเนินงานและมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินไปขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้นและสามารถชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้ตามกำหนด แสดงถึงคุณภาพของลูกหนี้และสภาพคล่องทางการเงิน ลูกหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์บริการชำระหนี้ได้ตามกำหนดร้อยละ 85.75 เมื่อเทียบเคียง กับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรแล้ว ปรากฏว่าอยู่ในระดับพอใช้ (สีเหลือง ระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น) ในภาพรวมสหกรณ์บริการควรบริหารจัดการด้านลูกหนี้ให้ดีขึ้น เพื่อป้องกันความเสียหายด้านสินเชื่อที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3. อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างทุนสำรองกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์เพื่อแสดงถึงความมั่นคงทางการเงิน ว่ามีทุนสำรองมากพอที่จะรองรับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจ ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าสหกรณ์มีเกราะป้องกันทางการเงินสูง และทุนสำรองสามารถชดเชยสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยไม่มีผลกระทบกับทุนของสหกรณ์ นอกจากนี้ทุนสำรองเป็นทุนที่ปราศจากข้อผูกพัน เป็นทุนของสหกรณ์เองไม่มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายใดๆ เมื่อพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว เจ้าหนี้ของสหกรณ์มีความเสี่ยงเล็กน้อยถึงแม้ว่าในภาพรวมสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ 0.07 เท่า (มีทุนสำรอง 0.07 เท่า ในขณะที่มีสินทรัพย์ 1 เท่า) แต่เมื่อเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรแล้ว ปรากฏว่าอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (สีแดง ระดับเฝ้าระวังและต้องติดตามเร่งด่วน) เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์บริการเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน และในส่วนของสินทรัพย์

หมุนเวียนจะอยู่ในรูปของลูกหนี้ เมื่อเกิดวิกฤตกับสหกรณ์ สหกรณ์บริการจึงมีความเสี่ยงสูงมากที่จะไม่มีเงินสำรองไว้แก้ปัญหา ดังนั้นเงินทุนของสหกรณ์บริการควรที่จะเพิ่มทุนสำรองให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์บริการ จำแนกเป็น 4 ระดับดังนี้

1. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ จำนวน 115 แห่ง หรือร้อยละ 14.24 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกก็ได้

2. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น จำนวน 359 แห่ง หรือร้อยละ 43.78 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น

3. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ จำนวน 253 แห่ง หรือร้อยละ 30.85 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

4. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน จำนวน 73 แห่ง หรือร้อยละ 8.90 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

ส่วนที่เหลือเป็นไม่มีค่าใช้จ่าย ลูกหนี้ผิดปกติ จำนวน 20 แห่ง หรือร้อยละ 2.44

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด

2. คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

3. ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด

4. สภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

ตารางที่ 14 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์บริการ

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2563	CFSAWS:ss
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.08	“ต้องปรับปรุง” (น้อยกว่า 0.15)
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.07	
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	5.74	
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	7.96	
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	6.81	
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้าหนี้	%	14.28	
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.44	
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	2.19	
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	7.06	
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	12.87	
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	1,121.00	“พอใช้” (50.00 - 70.00)
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	30,958.90	
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	35,811.75	
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	60.71	
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	0.57	
4.6 อัตราการเติบโตของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	11.06	
4.7 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ*	%	4.95	
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.87	“พอใช้” (60.00 - 90.00)
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	2.48	
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	147.06	
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	85.75	

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจากกำไรสุทธิ หักด้วยรายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ ปี 2563 ซึ่งสะท้อนภาพการบริหารงานของสหกรณ์ โดยเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้กับผู้บริหารหรือคณะกรรมการทราบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงิน รวมทั้งวางแผนในการพัฒนา ปรับปรุงและติดตามการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และเพิ่มความระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจ สร้างความเข้มแข็งมั่นคงทางการเงิน มีดังนี้

1. ทุนดำเนินงานของสหกรณ์บริการส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะสั้น แต่นำเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวซึ่งมีความไม่สมดุลของการบริหารเงินทุน ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารหนี้สินกับทรัพย์สินให้สมดุลกัน เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินที่ดี และลดความเสี่ยงที่สหกรณ์จะหาเงินมาใช้หนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้

2. ควรมีการเพิ่มเงินทุนสำรองให้เหมาะสมกับกำไรที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้สหกรณ์ รวมถึงสนับสนุนให้สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น เพื่อลดต้นทุนการจ่ายดอกเบี้ยที่สหกรณ์ต้องจ่ายให้กับการไปกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอก

3. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ควรเลือกลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม และตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์กับสมาชิกของสหกรณ์มากที่สุด

4. สหกรณ์บริการส่วนใหญ่จะดำเนินธุรกิจมีผลกำไร แต่ในส่วนของกำไรเกิดจากรายได้ธุรกิจหลัก ส่วนรายได้เฉพาะธุรกิจและรายได้อื่นมีผลขาดทุน เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูง สหกรณ์ควรลดค่าใช้จ่ายลงในส่วนที่ไม่เป็นจำเป็นให้เหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มกำไร

5. สภาพคล่องทางการเงิน มีค่า 0.87 ซึ่งเป็นสภาพคล่องค่อนข้างต่ำ เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน สหกรณ์ควรบริหารจัดการสินทรัพย์ให้ดี เพื่อรองรับหนี้สินที่เกิดขึ้น

6. สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์บริการ ได้แก่ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาสินค้า ค่าแรงขั้นต่ำ อัตราดอกเบี้ย และนโยบายการเงินของภาครัฐ ปัจจัยเหล่านี้สหกรณ์ควรเฝ้าระวังทางการเงิน โดยนำเครื่องมือเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์ - CFSAWS : ss ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ทางการเงิน ในแต่ละด้าน เพื่อเป็นแนวในการตรวจสอบความมั่นคงทางการเงิน และเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อวัดระดับ ความเข้มแข็งของสหกรณ์ในการปรับปรุงแก้ไขสถานการณ์ทางการเงิน เพื่อรองรับผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นได้

สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์

บทสรุป

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกบุคคลที่มีเงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีอาชีพในหน่วยงานหรือสถานประกอบการเดียวกัน จัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์หลักคือส่งเสริมการออมและให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกตามความเดือดร้อนและความจำเป็น

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2563 เป็นการรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ รวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 นำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงพรรณนา การเตือนภัยทางการเงิน และวิเคราะห์มุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,374 แห่ง จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 3.37 ล้านคน เงินสะสมค่าหุ้นจำนวนเงิน 1.17 ล้านล้านบาท ดำเนินงานมีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1.72 ล้านล้านบาท โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าธุรกิจสูงสุด จำนวนเงิน 1.10 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.63 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น การดำเนินธุรกิจมีรายได้ทั้งสิ้น 161,691.47 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 68,326.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.26 ของรายได้ทั้งสิ้น มีผลกำไรสุทธิจำนวนเงิน 93,364.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.74 ของรายได้ทั้งสิ้น มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวนเงิน 2.95 ล้านล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์ จำนวนเงิน 1.41 ล้านล้านบาท และเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวนเงิน 1.09 แสนล้านบาท หรือร้อยละ 48.01 และร้อยละ 36.92 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น การใช้เงินทุนส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก จำนวนเงิน 2.03 ล้านล้านบาท และเงินลงทุน จำนวนเงิน 4.81 แสนล้านบาท หรือร้อยละ 68.85 และร้อยละ 16.35 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

หากวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจด้วย CAMELS ANALYSIS – 6 มิติการเงินสัมพันธ์ พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์มีความเสี่ยงด้านเงินทุน เนื่องจากมีหนี้สินมากกว่าทุนสหกรณ์ 1.08 เท่า แสดงว่าเจ้าหนี้อาจไม่ได้รับชำระหนี้ตามกำหนดเวลา เพราะทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ ส่งผลถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินในอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.47 เท่า แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืม

ระยะสั้น ส่วนหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ซึ่งในปัจจุบันยังมีปัจจัยเสี่ยงจากภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ หน่วยงานหรือสถานประกอบการที่สมาชิกทำงานอยู่ปิดกิจการ ข้าราชการทุจริตในการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือข้าราชการขาดสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ

หากวิเคราะห์มิติสัมพันธ์จาก CFSAWS สู่ CAMELS โดยใช้ 3 อัตราส่วน พบว่า 1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “ดี” 2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “ดี” และ 3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “พอใช้” เป็นผลให้ภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “ปกติ”

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีเงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีอาชีพในหน่วยงานหรือสถานประกอบการเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน จัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์หลักคือส่งเสริมการออมและให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกตามความเดือดร้อนและความจำเป็น ซึ่งปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 2.95 ล้านล้านบาท คิดเป็น 92% ของงบประมาณรายจ่ายแผ่นดินของประเทศไทย ประจำปี 2563 (งบประมาณรายจ่ายแผ่นดินของประเทศไทย ประจำปี 2563 เท่ากับ 3.2 ล้านล้านบาท ที่มา : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี) และคิดเป็น 15% ของสินทรัพย์รวม ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ (สินทรัพย์รวม ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ เท่ากับ 19.49 ล้านล้านบาท ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย) หากจัดลำดับสินทรัพย์รวมของสถาบันการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย ปี 2563 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมอยู่ในลำดับที่ 5 ของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ เห็นได้ว่าจำนวนเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมมีอยู่ไม่น้อยเมื่อเทียบกับภาพรวมเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ดังนั้น หากสหกรณ์ออมทรัพย์บริหารเงินทุนด้วยความเสี่ยงและประสบปัญหาไม่ว่าด้านสภาพคล่องหรือความโปร่งใส อาจกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินในระบบเศรษฐกิจระดับประเทศได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

1. จำนวนสหกรณ์

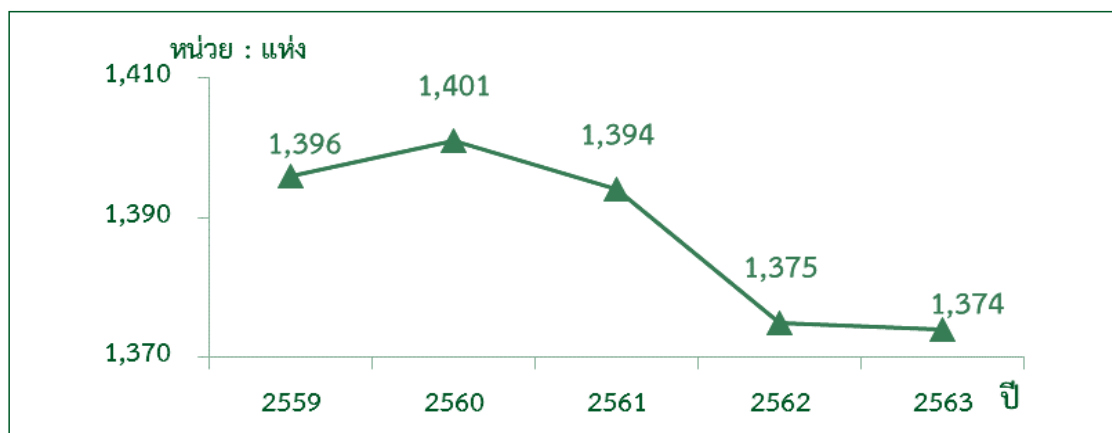
ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) มีจำนวน 1,374 แห่ง ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชนและอื่นๆ มีจำนวนสหกรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.03 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยของสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ออมทรัพย์	จำนวนสหกรณ์					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ
ครู	108	7.86	108	7.85	0	0.00
มหาวิทยาลัย	41	2.98	41	2.98	0	0.00
ราชการอื่น	166	12.08	166	12.07	0	0.00
ตำรวจ	125	9.10	126	9.16	(1)	(0.79)
ทหาร	178	12.96	178	12.95	0	0.00
โรงพยาบาล	80	5.82	81	5.89	(1)	(1.23)
สาธารณสุข	76	5.53	76	5.53	0	0.00
รัฐวิสาหกิจ	50	3.64	50	3.64	0	0.00
เอกชนและอื่นๆ	550	40.03	549	39.93	1	0.18
รวมทั้งสิ้น	1,374	100	1,375	100	(1)	(0.07)

จำนวนสหกรณ์ปี 2563 มีอัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 0.07 เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ประสบปัญหาด้านการบริหารไม่สามารถส่งงบการเงินได้ตามปีบัญชี และหากเปรียบเทียบจำนวนสหกรณ์แยกตามประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 กับปี 2562 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีจำนวนสหกรณ์ไม่เปลี่ยนแปลง ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชนและอื่นๆ ที่มีจำนวนสหกรณ์เพิ่มขึ้น ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลมีจำนวนสหกรณ์ลดลง

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์

2. จำนวนสมาชิก

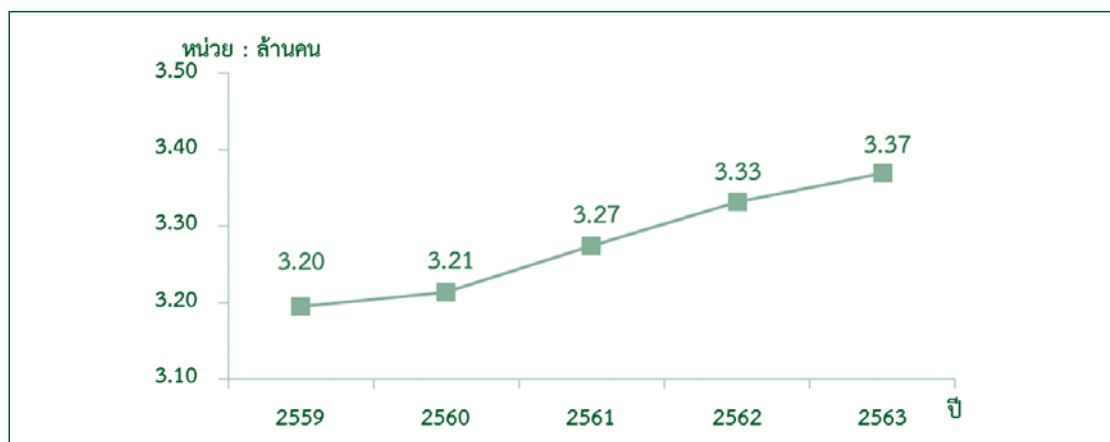
ณ วันสิ้นปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสมาชิกคงเหลือทั้งสิ้น 3,369,707 คน ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมีสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.03 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ออมทรัพย์	จำนวนสมาชิก					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ครู	877,135	26.03	858,839	25.77	18,296	2.13
มหาวิทยาลัย	159,128	4.72	152,701	4.58	6,427	4.21
ราชการอื่น	620,577	18.42	618,314	18.56	2,263	0.37
ตำรวจ	235,910	7.00	237,261	7.12	(1,351)	(0.57)
ทหาร	265,557	7.88	263,661	7.91	1,896	0.72
โรงพยาบาล	102,692	3.05	101,427	3.05	1,265	1.25
สาธารณสุข	235,354	6.98	229,666	6.89	5,688	2.48
รัฐวิสาหกิจ	293,159	8.70	285,221	8.56	7,938	2.78
เอกชนและอื่นๆ	580,195	17.22	585,270	17.56	(5,075)	(0.87)
รวมทั้งสิ้น	3,369,707	100	3,332,360	100	37,347	1.12

จำนวนสมาชิกคงเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.12 เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทุกประเภทมีสมาชิกคงเหลือเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่มีสมาชิกคงเหลือเพิ่มขึ้นมากที่สุด

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์

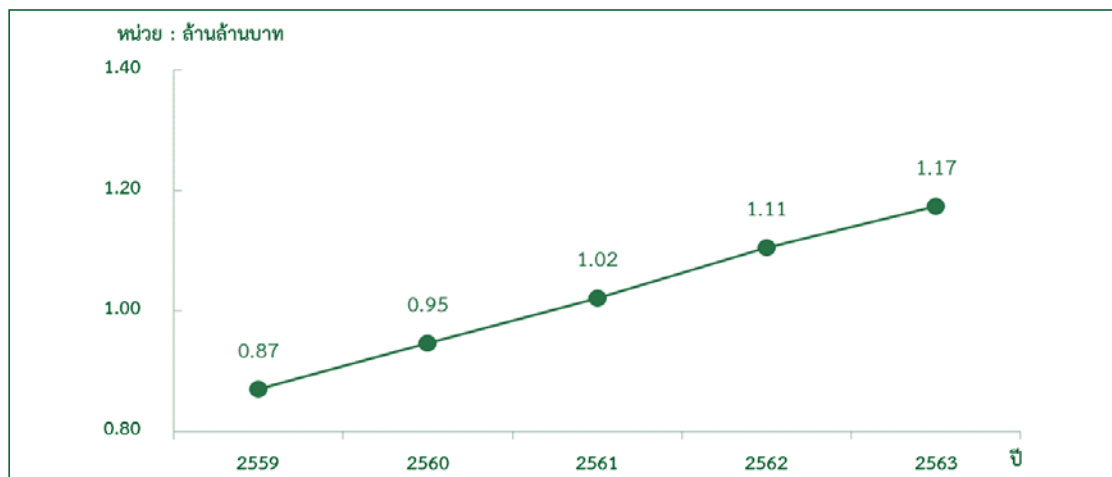
3. การถือหุ้นของสมาชิก

ณ วันสิ้นปี 2563 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินสะสมค่าหุ้น จำนวนเงิน 1,173,968.87 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.20 ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีเงินสะสมค่าหุ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.66 ของเงินสะสมค่าหุ้นทั้งสิ้น และมีจำนวนเงินสะสมค่าหุ้นเพิ่มขึ้นจากปี 2562 มากที่สุดเช่นกัน หากพิจารณาแยกตามประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ทุกประเภทมีอัตราเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นใกล้เคียงกัน คืออยู่ระหว่างร้อยละ 4.88 – 8.18

ตารางที่ 3 ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ออมทรัพย์	ทุนเรือนหุ้น					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ครู	395,132.30	33.66	373,962.45	33.83	21,169.85	5.66
มหาวิทยาลัย	77,715.31	6.62	72,577.93	6.57	5,137.38	7.08
ราชการอื่น	158,818.66	13.53	150,496.77	13.61	8,321.89	5.53
ตำรวจ	97,594.76	8.31	91,724.33	8.30	5,870.43	6.40
ทหาร	51,341.66	4.37	48,863.73	4.42	2,477.93	5.07
โรงพยาบาล	38,941.98	3.32	37,128.82	3.36	1,813.16	4.88
สาธารณสุข	90,144.54	7.68	83,329.16	7.54	6,815.38	8.18
รัฐวิสาหกิจ	168,974.93	14.39	157,779.71	14.27	11,195.22	7.10
เอกชนและอื่นๆ	95,304.73	8.12	89,580.79	8.10	5,723.94	6.39
รวมทั้งสิ้น	1,173,968.87	100	1,105,443.69	100	68,525.18	6.20

ภาพที่ 3 แสดงทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์

4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินธุรกิจคือ ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1,722,088.63 ล้านบาท อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.17 ประกอบด้วย

4.1 ธุรกิจสินเชื่อ มีมูลค่าธุรกิจสูงสุด จำนวนเงิน 1,095,694.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.63 ของมูลค่าธุรกิจรวม อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 4.21 ดังนี้

4.1.1 ให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกระหว่างปี 2563 จำนวนเงิน 1,016,404.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.76 ของมูลค่าธุรกิจสินเชื่อ อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 1.55

หากพิจารณาทางใช้ประโยชน์จากเงินกู้ของสมาชิกที่กู้เงินไประหว่างปี 2563 พบว่า สมาชิกใช้จ่ายในครอบครัวเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวนเงิน 433,590.13 ล้านบาท ชำระหนี้สินเดิม จำนวนเงิน 212,652.71 ล้านบาท ซื้อทรัพย์สิน/สร้างปรับปรุงที่อยู่อาศัย จำนวนเงิน 191,469.57 ล้านบาท และลงทุนประกอบอาชีพและอื่นๆ จำนวนเงิน 178,692.13 ล้านบาท

4.1.2 ให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้ยืมแก่สหกรณ์อื่นระหว่างปี 2563 จำนวนเงิน 79,289.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.24 ของมูลค่าธุรกิจสินเชื่อ อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 28.89

4.2 ธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่าธุรกิจ จำนวนเงิน 626,394.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.37 ของมูลค่าธุรกิจรวม อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.63 ดังนี้

4.2.1 รับฝากเงินจากสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากจากสมาชิกระหว่างปี 2563 จำนวนเงิน 576,647.27 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.06 ของมูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.01

4.2.2 รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ระหว่างปี 2563 จำนวนเงิน 49,747.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.94 ของมูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.59

สรุปการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ระหว่างปี 2563 ทั้งมูลค่าธุรกิจสินเชื่อและมูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน เกือบทั้งหมดมาจากสมาชิก

ตารางที่ 4 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกประเภทธุรกิจและประเภทย่อยสหกรณ์
ปี 2562 - 2563

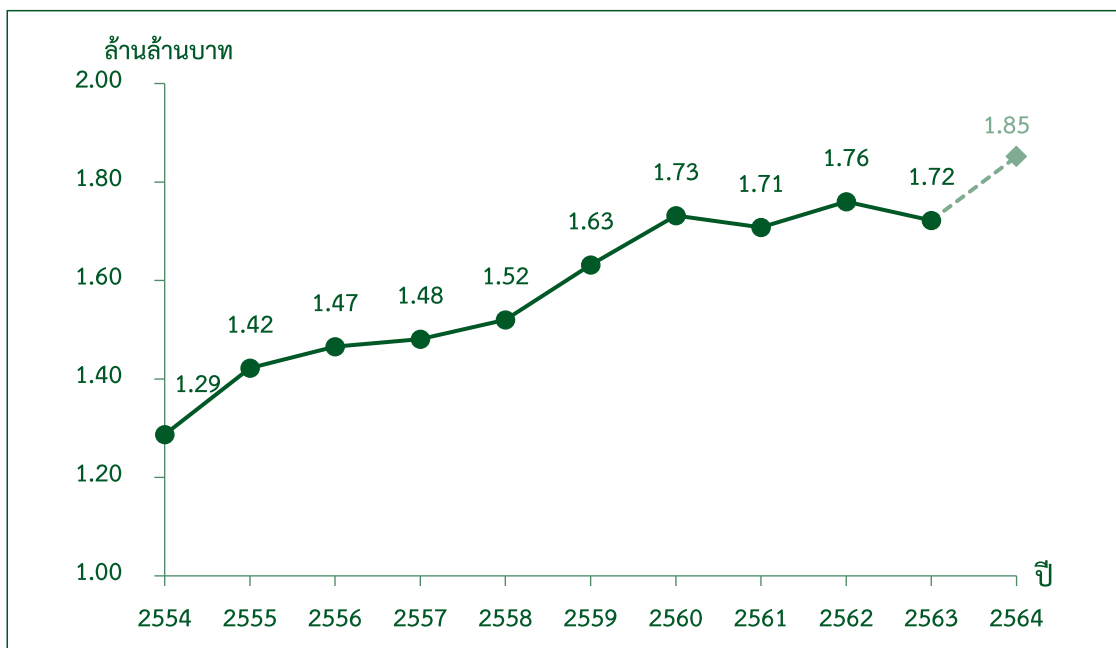
ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	ประเภทธุรกิจ (ล้านบาท)						เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563					ปี 2562	
	สินเชื่อ	รับฝากเงิน	จัดหาสินค้า มาจำหน่าย	รวม			
จำนวนเงิน				ร้อยละ			
ครู	393,010.47	187,160.98	0.00	580,171.45	33.69	559,640.74	3.67
ร้อยละของครู	67.74	32.26	0.00	100			
มหาวิทยาลัย	71,075.58	120,364.11	0.00	191,439.69	11.12	215,737.57	(11.26)
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	37.13	62.87	0.00	100			
ราชการอื่น	146,145.06	49,828.20	0.00	195,973.26	11.38	202,887.15	(3.41)
ร้อยละของราชการอื่น	74.57	25.43	0.00	100			
ตำรวจ	106,369.39	26,383.89	0.00	132,753.28	7.71	131,888.69	0.66
ร้อยละของตำรวจ	80.13	19.87	0.00	100			
ทหาร	40,906.92	14,963.11	0.00	55,870.03	3.24	60,848.05	(8.18)
ร้อยละของทหาร	73.22	26.78	0.00	100			
โรงพยาบาล	43,631.14	34,404.74	0.00	78,035.88	4.53	76,963.35	1.39
ร้อยละของโรงพยาบาล	55.91	44.09	0.00	100			
สาธารณสุข	105,596.16	43,506.82	0.00	149,102.98	8.66	154,551.63	(3.53)
ร้อยละของสาธารณสุข	70.82	29.18	0.00	100			
รัฐวิสาหกิจ	122,645.56	111,184.38	0.00	233,829.94	13.58	234,423.27	(0.25)
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	52.45	47.55	0.00	100			
เอกชนและอื่นๆ	66,313.95	38,598.17	0.00	104,912.12	6.09	123,318.41	(14.93)
ร้อยละของเอกชน	63.21	36.79	0.00	100			
รวมทุกประเภททั้งสิ้น	1,095,694.23	626,394.40	0.00	1,722,088.63	100	1,760,258.86	(2.17)
ร้อยละของมูลค่าธุรกิจ ปี 2563	63.63	36.37	0.00	100			
รวมมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ปี 2562	1,143,892.95	616,336.96	28.95	1,760,258.86			
ร้อยละของมูลค่าธุรกิจ ปี 2562	64.99	35.01	0.00	100			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ/เท่า	(4.21)	1.63	(1 เท่า)	(2.17)			

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีมูลค่าธุรกิจรวมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.69 หรือ 1 ใน 3 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น และมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 มากที่สุดเช่นกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจระหว่างปี 2563 กับปี 2562 พบว่า มูลค่าธุรกิจสินเชื่อมีอัตราลดลงมากกว่าอัตราเพิ่มขึ้นของธุรกิจรับฝากเงิน อีกทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์

ส่วนใหญ่มีอัตราลดลง ส่งผลให้มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมปี 2563 มีอัตราลดลงจากปี 2562 ตามไปด้วย ซึ่งมูลค่าธุรกิจส่วนใหญ่ที่ลดลงมาจากสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน/อื่นๆ และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย

หากพิจารณาแยกตามประเภทการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ ส่วนใหญ่มีมูลค่าธุรกิจสินเชื่อมากกว่ามูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจมีสัดส่วนธุรกิจสินเชื่อมากกว่าสัดส่วนธุรกิจรับฝากเงินมากที่สุดถึง 4 เท่า ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลและสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนธุรกิจสินเชื่อใกล้เคียงกับสัดส่วนธุรกิจรับฝากเงิน ในขณะที่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยที่มีสัดส่วนธุรกิจสินเชื่อต่ำกว่าเกือบครึ่งหนึ่งของสัดส่วนธุรกิจรับฝากเงิน

ภาพที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบ มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบ 10 ปี (ปี 2554 – 2563) และคาดการณ์ปี 2564

มูลค่าธุรกิจในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2554 – 2560 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี จากปี 2553 จำนวนเงิน 1.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 1.73 ล้านบาท ในปี 2560 ส่วนในปี 2561 – ปี 2563 มีมูลค่าธุรกิจลดลงสลับกับเพิ่มขึ้น โดยคาดการณ์ว่าปี 2564 สหกรณ์ออมทรัพย์จะมีมูลค่าธุรกิจเพิ่มขึ้น อยู่ที่ประมาณ 1.85 ล้านบาท

5. ฐานะการเงินของสหกรณ์

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 2,945,876.73 ล้านบาท
หนี้สินรวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,531,447.46 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์ จำนวนเงิน 1,414,429.27
ล้านบาท

ตารางที่ 5 ฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	ปี 2563							รวมทั้งสิ้น ปี 2562 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) (ร้อยละ)*
	สินทรัพย์ (ล้านบาท)			หนี้สิน (ล้านบาท)			ทุนของ สหกรณ์ (ล้านบาท)		
	สินทรัพย์ หมุนเวียน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน	รวม สินทรัพย์	หนี้สิน หมุนเวียน	หนี้สิน ไม่หมุนเวียน	รวมหนี้สิน			
ครู	120,301.22	861,968.14	982,269.36	415,064.18	96,418.46	511,482.64	470,786.72	947,156.36	3.71
ร้อยละของครู	12.25	87.75	100	42.25	9.82	52.07	47.93		
มหาวิทยาลัย	96,395.71	180,461.71	276,857.42	172,973.56	2,260.01	175,233.57	101,623.85	268,020.51	3.30
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	34.82	65.18	100	62.48	0.81	63.29	36.71		
ราชการอื่น	100,203.09	258,966.86	359,169.95	162,525.18	4,974.86	167,500.04	191,669.91	339,238.34	5.88
ร้อยละของราชการอื่น	27.90	72.10	100	45.25	1.39	46.64	53.36		
ตำรวจ	30,880.53	207,319.41	238,199.94	90,445.77	28,264.48	118,710.25	119,489.69	230,564.68	3.31
ร้อยละของตำรวจ	12.96	87.04	100	37.97	11.87	49.84	50.16		
ทหาร	24,186.30	93,451.55	117,637.85	53,640.22	1,458.21	55,098.43	62,539.42	114,400.75	2.83
ร้อยละของทหาร	20.56	79.44	100	45.60	1.24	46.84	53.16		
โรงพยาบาล	33,188.54	76,814.50	110,003.04	60,858.65	872.62	61,731.27	48,271.77	104,954.58	4.81
ร้อยละของโรงพยาบาล	30.17	69.83	100	55.33	0.79	56.12	43.88		
สาธารณสุข	25,895.40	186,197.69	212,093.09	85,399.94	20,588.59	105,988.53	106,104.56	199,361.11	6.39
ร้อยละของสาธารณสุข	12.21	87.79	100	40.26	9.71	49.97	50.03		
รัฐวิสาหกิจ	138,123.49	296,009.94	434,133.43	229,929.71	1,462.54	231,392.25	202,741.18	403,306.09	7.64
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	31.82	68.18	100	52.96	0.34	53.30	46.70		
เอกชนและอื่นๆ	72,407.17	143,105.48	215,512.65	102,655.55	1,654.93	104,310.48	111,202.17	207,600.34	3.81
ร้อยละของเอกชน	33.60	66.40	100	47.63	0.77	48.40	51.60		
รวมทั้งสิ้น	641,581.45	2,304,295.28	2,945,876.73	1,373,492.76	157,954.70	1,531,447.46	1,414,429.27	2,814,602.76	4.66
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	21.78	78.22	100	46.62	5.37	51.99	48.01		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	558,685.81	2,255,916.95	2,814,602.76	1,325,664.03	161,841.95	1,487,505.98	1,327,096.78		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	19.85	80.15	100	47.10	5.75	52.85	47.15		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	14.84	2.14	4.66	3.61	(2.40)	2.95	6.58		

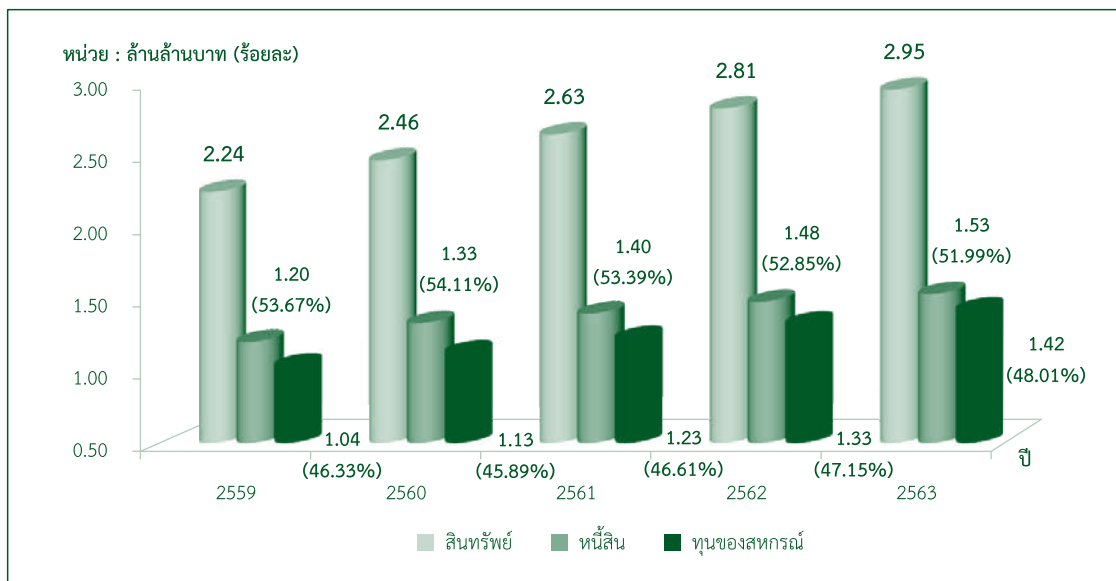
หมายเหตุ : *เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละของรวมสินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.66 เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ทุกประเภทมีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมีสินทรัพย์รวมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 33.34 หรือ 1 ใน 3 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น หากพิจารณาแยกตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า

- ฐานะการเงิน (โครงสร้างทางการเงิน) ของสหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทุกประเภทมีส่วนหนี้สินรวมใกล้เคียงกับสัดส่วนทุนสหกรณ์ ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยที่มีสัดส่วนหนี้สินรวมสูงกว่าสัดส่วนทุนสหกรณ์เกือบ 1 เท่า

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์หมุนเวียน) สหกรณ์ออมทรัพย์ทุกประเภทมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนสูงสุด 3.45 เท่า

ภาพที่ 5 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

5.1 สินทรัพย์

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 2,945,876.73 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.66 รายละเอียดสินทรัพย์สหกรณ์ออมทรัพย์ดังนี้

5.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 641,581.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.78 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 14.84

สินทรัพย์หมุนเวียน ปี 2563 ประกอบด้วย (ตารางที่ 6)

- เงินสดและเงินฝากธนาคาร จำนวนเงิน 90,840.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.16 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 28.82
- เงินฝากสหกรณ์อื่น จำนวนเงิน 193,003.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.08 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 23.47
- เงินลงทุนระยะสั้น จำนวนเงิน 98,589.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.37 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 39.15
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ จำนวนเงิน 234,805.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.60 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 0.35
- ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ จำนวนเงิน 14,252.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 6.94
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง ดอกเบี้ยเงินให้กู้ ค้างรับ-สุทธิ และอื่นๆ จำนวนเงิน 10,088.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.57 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 13.66

ตารางที่ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	สินทรัพย์หมุนเวียน (ล้านบาท)							รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์อื่น	เงินลงทุน ระยะสั้น	เงินให้กู้ยืม ระยะสั้น - สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะสั้น - สุทธิ	สินทรัพย์ หมุนเวียน อื่น	รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน		
ครู	25,752.56	21,076.95	1,308.90	63,986.66	6,708.19	1,467.96	120,301.22	111,077.26	8.30
ร้อยละของครู	21.41	17.52	1.09	53.19	5.57	1.22	100		
มหาวิทยาลัย	10,493.50	28,774.48	25,112.61	27,934.77	1,335.29	2,745.06	96,395.71	83,984.19	14.78
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	10.89	29.85	26.05	28.98	1.38	2.85	100		
ราชการอื่น	11,555.26	49,619.33	3,124.25	33,181.66	1,877.83	844.76	100,203.09	88,153.90	13.67
ร้อยละของราชการอื่น	11.53	49.52	3.12	33.11	1.88	0.84	100		
ตำรวจ	6,453.78	4,827.37	734.59	18,467.44	144.88	252.47	30,880.53	28,925.69	6.76
ร้อยละของตำรวจ	20.90	15.63	2.38	59.80	0.47	0.82	100		
ทหาร	3,587.38	7,536.96	1,002.66	11,802.57	115.96	140.77	24,186.30	22,504.14	7.47
ร้อยละของทหาร	14.83	31.16	4.15	48.80	0.48	0.58	100		
โรงพยาบาล	3,133.50	15,701.24	1,817.30	12,074.18	115.55	346.77	33,188.54	35,558.08	(6.66)
ร้อยละของโรงพยาบาล	9.44	47.31	5.48	36.38	0.35	1.04	100		
สาธารณสุข	6,694.45	5,674.34	70.20	13,095.02	173.19	188.20	25,895.40	23,382.42	10.75
ร้อยละของสาธารณสุข	25.85	21.91	0.27	50.57	0.67	0.73	100		
รัฐวิสาหกิจ	8,585.91	34,579.49	55,102.56	34,574.24	2,402.36	2,878.93	138,123.49	105,406.26	31.04
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	6.22	25.04	39.89	25.03	1.74	2.08	100		
เอกชนและอื่นๆ	14,584.57	25,213.77	10,316.41	19,689.44	1,379.74	1,223.24	72,407.17	59,693.87	21.30
ร้อยละของเอกชน	20.14	34.82	14.25	27.19	1.91	1.69	100		
รวมทั้งสิ้น	90,840.91	193,003.93	98,589.48	234,805.98	14,252.99	10,088.16	641,581.45	558,685.81	14.84
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	14.16	30.08	15.37	36.60	2.22	1.57	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	70,519.18	156,322.21	70,851.02	233,993.99	15,315.80	11,683.61	558,685.81		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	12.62	27.98	12.68	41.88	2.74	2.10	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	28.82	23.47	39.15	0.35	(6.94)	(13.66)	14.84		

หมายเหตุ : สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ และอื่นๆ

สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 36.60 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เมื่อพิจารณารายการสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมปี 2563 กับปี 2562 พบว่า เงินลงทุนระยะสั้นมีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือร้อยละ 39.15

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ 3. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร และ 4. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุข มีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นมากที่สุดอยู่ระหว่างร้อยละ 48.80 - 59.80 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวม

5. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น 6. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล และ 7. สหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน/อื่นๆ มีเงินฝากสหกรณ์อื่นมากที่สุดอยู่ระหว่างร้อยละ 34.82 - 49.52 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวม

8. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย และ 9. สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ มีเงินฝากสหกรณ์อื่นและเงินให้กู้ยืมระยะสั้นใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 25 - 29 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวม

5.1.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ปี 2563 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 2,304,295.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.22 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.14

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ปี 2563 ประกอบด้วย (ตารางที่ 7)

- เงินลงทุนระยะยาว จำนวนเงิน 382,898.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.62 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.95

- เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ จำนวนเงิน 1,910,535.51 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.91 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.38

- ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ จำนวนเงิน 3,836.05 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.17 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 เท่ากับ 10.17 เท่า

- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ จำนวนเงิน 5,615.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 5.99

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน จำนวนเงิน 656.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 0.75

- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น จำนวนเงิน 753.49 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 เท่ากับ 2.15 เท่า

ตารางที่ 7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)								เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563							รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ปี 2562	
	เงินลงทุน ระยะยาว	เงินให้กู้ยืม ระยะยาว - สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะยาว - สุทธิ	ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ ไม่มี ตัวตน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน อื่น	รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน		
ครู	18,045.62	838,003.56	2,231.18	3,524.99	84.70	78.09	861,968.14	836,079.10	3.10
ร้อยละของครู	2.09	97.22	0.26	0.41	0.01	0.01	100		
มหาวิทยาลัย	84,092.55	94,625.98	1,033.09	113.08	192.27	404.74	180,461.71	184,036.32	(1.94)
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	46.60	52.44	0.57	0.06	0.11	0.22	100		
ราชการอื่น	51,257.77	206,826.41	312.61	359.19	164.21	46.67	258,966.86	251,084.44	3.14
ร้อยละของราชการอื่น	19.79	79.87	0.12	0.14	0.06	0.02	100		
ตำรวจ	11,174.76	195,770.31	66.01	237.48	45.88	24.97	207,319.41	201,638.99	2.82
ร้อยละของตำรวจ	5.39	94.43	0.03	0.12	0.02	0.01	100		
ทหาร	6,041.14	87,257.75	36.82	45.99	64.54	5.31	93,451.55	91,896.61	1.69
ร้อยละของทหาร	6.46	93.37	0.04	0.05	0.07	0.01	100		
โรงพยาบาล	23,828.66	52,852.70	26.57	57.12	15.01	34.44	76,814.50	69,396.50	10.69
ร้อยละของโรงพยาบาล	31.02	68.81	0.04	0.07	0.02	0.04	100		
สาธารณสุข	2,802.05	182,814.32	90.96	429.79	18.81	41.76	186,197.69	175,978.69	5.81
ร้อยละของสาธารณสุข	1.51	98.18	0.05	0.23	0.01	0.02	100		
รัฐวิสาหกิจ	126,134.47	169,517.63	6.57	241.68	51.26	58.33	296,009.94	297,899.83	(0.63)
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	42.61	57.27	0.00	0.08	0.02	0.02	100		
เอกชนและอื่นๆ	59,521.12	82,866.85	32.24	606.10	19.99	59.18	143,105.48	147,906.47	(3.25)
ร้อยละของเอกชน	41.59	57.91	0.02	0.43	0.01	0.04	100		
รวมทั้งสิ้น	382,898.14	1,910,535.51	3,836.05	5,615.42	656.67	753.49	2,304,295.28	2,255,916.95	2.14
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	16.62	82.91	0.17	0.24	0.03	0.03	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	364,824.81	1,884,549.62	343.38	5,298.17	661.64	239.33	2,255,916.95		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	16.17	83.54	0.02	0.23	0.03	0.01	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ/เท่า	4.95	1.38	10.17 เท่า	5.99	(0.75)	2.15 เท่า	2.14		

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว คิดเป็นร้อยละ 82.91 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เมื่อพิจารณารายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 กับปี 2562 พบว่า ลูกหนี้ระยะยาวมีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ 10.17 เท่า

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร และ
4. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุข มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวเกือบทั้งหมด

5. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น และ 6. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล มีเงินให้กู้ยืมระยะยาวประมาณ ร้อยละ 70 - 80 หรือ 3 ใน 4 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม ส่วนที่เหลือเป็นเงินลงทุนระยะยาว

7. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย 8. สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ และ 9. สหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน/อื่นๆ มีเงินให้กู้ยืมระยะยาว และเงินลงทุนระยะยาวไม่แตกต่างกันมาก คือประมาณอย่างละครึ่งหนึ่งของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม

5.2 หนี้สิน

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 1,531,447.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.99 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.95 รายละเอียดหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนี้

5.2.1 หนี้สินหมุนเวียน

ปี 2563 หนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 1,373,492.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.62 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 3.61

หนี้สินหมุนเวียน ปี 2563 ประกอบด้วย (ตารางที่ 8)

- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น จำนวนเงิน 162,617.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.84 ของหนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 20.80

- ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวนเงิน 48,256.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.51 ของหนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 18.25

- เงินรับฝาก จำนวนเงิน 1,153,700.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.00 ของหนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 9.98

- หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย และอื่นๆ จำนวนเงิน 8,918.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.65 ของหนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 27.42

5.2.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน

ปี 2563 หนี้สินไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 157,954.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.37 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น อัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.40

หนี้สินไม่หมุนเวียน ปี 2563 ประกอบด้วย (ตารางที่ 9)

- เงินกู้ยืมระยะยาว จำนวนเงิน 149,255.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.49 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 5.11

- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ และอื่นๆ จำนวนเงิน 8,698.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.51 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 91.23

ตารางที่ 8 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)						
	ปี 2563					รวมหนี้สิน หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารและเงินกู้ ระยะสั้น	ส่วนหนี้สิน ไม่หมุนเวียน กำหนดชำระ 1 ปี	เงินรับฝาก	หนี้สิน หมุนเวียน อื่น	รวมหนี้สิน หมุนเวียน		
ครู	69,342.98	32,177.25	310,813.55	2,730.40	415,064.18	405,096.27	2.46
ร้อยละของครู	16.71	7.75	74.88	0.66	100		
มหาวิทยาลัย	12,062.98	296.76	159,860.95	752.87	172,973.56	173,006.94	(0.02)
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	6.97	0.17	92.42	0.44	100		
ราชการอื่น	11,630.24	1,382.63	148,257.97	1,254.34	162,525.18	152,724.15	6.42
ร้อยละของราชการอื่น	7.16	0.85	91.22	0.77	100		
ตำรวจ	27,045.15	6,509.77	56,534.01	356.84	90,445.77	88,452.91	2.25
ร้อยละของตำรวจ	29.90	7.20	62.51	0.39	100		
ทหาร	1,984.82	513.93	50,930.21	211.26	53,640.22	53,538.82	0.19
ร้อยละของทหาร	3.70	0.96	94.95	0.39	100		
โรงพยาบาล	6,757.04	226.19	53,587.06	288.36	60,858.65	57,549.91	5.75
ร้อยละของโรงพยาบาล	11.10	0.37	88.05	0.48	100		
สาธารณสุข	12,105.43	6,190.91	66,809.00	294.60	85,399.94	78,809.82	8.36
ร้อยละของสาธารณสุข	14.18	7.25	78.23	0.34	100		
รัฐวิสาหกิจ	18,847.44	552.00	208,728.63	1,801.64	229,929.71	214,687.00	7.10
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	8.20	0.24	90.78	0.78	100		
เอกชนและอื่นๆ	2,841.21	407.22	98,178.93	1,228.19	102,655.55	101,798.21	0.84
ร้อยละของเอกชน	2.77	0.40	95.64	1.19	100		
รวมทั้งสิ้น	162,617.29	48,256.66	1,153,700.31	8,918.50	1,373,492.76	1,325,664.03	3.61
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	11.84	3.51	84.00	0.65	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	205,327.71	59,030.83	1,049,018.38	12,287.11	1,325,664.03		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	15.49	4.45	79.13	0.93	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(20.80)	(18.25)	9.98	(27.42)	3.61		

หมายเหตุ : หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย ค่าบำรุงสนับสนุนสวัสดิการสังคม และอื่นๆ

หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก คิดเป็นร้อยละ 84 ของหนี้สินหมุนเวียนรวมทั้งสิ้น เมื่อพิจารณารายการหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 กับปี 2562 พบว่า มีเพียงเงินรับฝากที่มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.98 ส่วนหนี้สินหมุนเวียนรายการอื่น ได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร/เงินกู้ระยะสั้น ส่วนหนี้สินไม่หมุนเวียนกำหนดชำระ 1 ปี และหนี้สินหมุนเวียนอื่นมีอัตราลดลงทั้งสิ้น

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า

- สหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทั้งหมดทุกประเภทมีหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก อยู่ระหว่างร้อยละ 75 – 95 ถือว่ามากกว่า 3 ใน 4 ของหนี้สินหมุนเวียนรวม
- ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจที่มีเงินรับฝาก ประมาณร้อยละ 60 และมีเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร/เงินกู้ระยะสั้น ประมาณร้อยละ 30 ของหนี้สินหมุนเวียนรวม

ตารางที่ 9 หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อยสหกรณ์ออมทรัพย์	หนี้สินไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)				
	ปี 2563			รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สิน ไม่หมุนเวียนอื่น	รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน		
ครู	92,496.40	3,922.06	96,418.46	96,321.31	0.10
ร้อยละของครู	95.93	4.07	100		
มหาวิทยาลัย	885.30	1,374.71	2,260.01	1,178.25	91.81
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	39.17	60.83	100		
ราชการอื่น	4,152.03	822.83	4,974.86	5,117.45	(2.79)
ร้อยละของราชการอื่น	83.46	16.54	100		
ตำรวจ	27,873.45	391.03	28,264.48	29,748.32	(4.99)
ร้อยละของตำรวจ	98.62	1.38	100		
ทหาร	1,201.61	256.60	1,458.21	1,541.00	(5.37)
ร้อยละของทหาร	82.40	17.60	100		
โรงพยาบาล	680.04	192.58	872.62	1,262.75	(30.90)
ร้อยละของโรงพยาบาล	77.93	22.07	100		
สาธารณสุข	19,655.54	933.05	20,588.59	22,596.10	(8.88)
ร้อยละของสาธารณสุข	95.47	4.53	100		
รัฐวิสาหกิจ	959.82	502.72	1,462.54	1,322.70	10.57
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	65.63	34.37	100		
เอกชนและอื่นๆ	1,351.57	303.36	1,654.93	2,754.07	(39.91)
ร้อยละของเอกชน	81.67	18.33	100		
รวมทั้งสิ้น	149,255.76	8,698.94	157,954.70	161,841.95	(2.40)
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	94.49	5.51	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	157,292.89	4,549.06	161,841.95		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	97.19	2.81	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(5.11)	91.23	(2.40)		

หมายเหตุ : หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ และอื่นๆ

หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว คิดเป็นร้อยละ 94.49 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมทั้งสิ้น มีอัตราลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 5.11

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า

- สหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทั้งหมดทุกประเภทมีหนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว อยู่ระหว่างร้อยละ 65 - 99 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนรวม
- ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยที่มีหนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ร้อยละ 60 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนรวม ซึ่งมากกว่า เงินกู้ยืมระยะยาว

5.3 ทุนของสหกรณ์

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น (ตารางที่ 5) จำนวนเงิน 1,414,429.27 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.01 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.58

ทุนของสหกรณ์ ปี 2563 ประกอบด้วย (ตารางที่ 10)

- ทุนเรือนหุ้น จำนวนเงิน 1,173,968.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 83.00 ของทุนสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.20
- ทุนสำรอง จำนวนเงิน 120,935.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.55 ของทุนสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 8.08
- ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่นๆ จำนวนเงิน 11,810.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.83 ของทุนสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 6.78
- กำไรสะสม และอื่นๆ ประกอบด้วย กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และขาดทุนสะสม จำนวนเงิน 13,251.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.94 ของทุนสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 55.15
- กำไรสุทธิ จำนวนเงิน 94,462.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.68 ของทุนสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.77

ตารางที่ 10 ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)							รวมทุน ของสหกรณ์ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								
	ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง	ทุนสะสม ตามข้อบังคับ และอื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่นๆ	กำไรสุทธิ	รวมทุน ของสหกรณ์			
ครู	395,132.30	42,931.11	2,879.16	(1,212.88)	31,057.03	470,786.72	445,738.78	5.62	
ร้อยละของครู	83.93	9.12	0.61	(0.26)	6.60	100			
มหาวิทยาลัย	77,715.31	11,466.42	2,016.29	4,541.11	5,884.72	101,623.85	93,835.32	8.30	
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	76.47	11.28	1.99	4.47	5.79	100			
ราชการอื่น	158,818.66	16,960.50	1,869.89	1,259.41	12,761.45	191,669.91	181,396.74	5.66	
ร้อยละของราชการอื่น	82.86	8.85	0.97	0.66	6.66	100			
ตำรวจ	97,594.76	10,474.08	817.02	297.74	10,306.09	119,489.69	112,363.45	6.34	
ร้อยละของตำรวจ	81.68	8.77	0.68	0.25	8.62	100			
ทหาร	51,341.66	5,952.30	489.97	250.88	4,504.61	62,539.42	59,320.93	5.43	
ร้อยละของทหาร	82.10	9.52	0.78	0.40	7.20	100			
โรงพยาบาล	38,941.98	4,783.96	677.79	758.31	3,109.73	48,271.77	46,141.92	4.62	
ร้อยละของโรงพยาบาล	80.67	9.91	1.41	1.57	6.44	100			
สาธารณสุข	90,144.54	7,386.15	829.48	82.07	7,662.32	106,104.56	97,955.19	8.32	
ร้อยละของสาธารณสุข	84.96	6.96	0.78	0.08	7.22	100			
รัฐวิสาหกิจ	168,974.93	14,332.21	1,311.93	4,756.05	13,366.06	202,741.18	187,296.39	8.25	
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	83.34	7.07	0.65	2.35	6.59	100			
เอกชนและอื่นๆ	95,304.73	6,649.11	919.05	2,518.45	5,810.83	111,202.17	103,048.06	7.91	
ร้อยละของเอกชน	85.70	5.98	0.83	2.26	5.23	100			
รวมทั้งสิ้น	1,173,968.87	120,935.84	11,810.58	13,251.14	94,462.84	1,414,429.27	1,327,096.78	6.58	
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	83.00	8.55	0.83	0.94	6.68	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,105,443.69	111,890.13	11,060.33	8,540.68	90,161.95	1,327,096.78			
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	83.30	8.43	0.83	0.64	6.80	100			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	6.20	8.08	6.78	55.15	4.77	6.58			

หมายเหตุ : กำไร (ขาดทุน) สะสมและอื่นๆ ประกอบด้วย กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และ ขาดทุนสะสม

ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น คิดเป็นร้อยละ 83.00 รองลงมา
เป็นทุนสำรอง ร้อยละ 8.55 ของทุนสหกรณ์ เมื่อพิจารณารายการทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม
ปี 2563 กับปี 2562 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สะสมและอื่นๆ มีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือร้อยละ 55.15

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า ทุนของสหกรณ์
ออมทรัพย์ทุกประเภทส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น รองลงมาเป็นทุนสำรอง ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับ
ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม

6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

6.1 รายได้ (ตารางที่ 11)

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีรายได้ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 161,691.47 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 3.83 ประกอบด้วย

- รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน จำนวนเงิน 160,537.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.29 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 3.80
- รายได้อื่น จำนวนเงิน 1,154.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.71 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 7.78

6.2 ค่าใช้จ่าย (ตารางที่ 11)

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวนเงิน 68,326.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.26 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.12 ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน จำนวนเงิน 50,766.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.40 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.73
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและหนี้สงสัยจะสูญ/หนี้สูญ จำนวนเงิน 17,560.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.86 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 11.69

6.3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ตารางที่ 11)

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีผลกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 93,364.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.74 ของรายได้ทั้งสิ้น อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 3.62

สรุป ผลการดำเนินงานในภาพรวมสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 ที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 1,374 แห่ง ปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

- สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 1,330 แห่ง จำนวนเงิน 94,475.42 ล้านบาท
- สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 32 แห่ง จำนวนเงิน 1,110.82 ล้านบาท
- สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน จำนวน 12 แห่ง

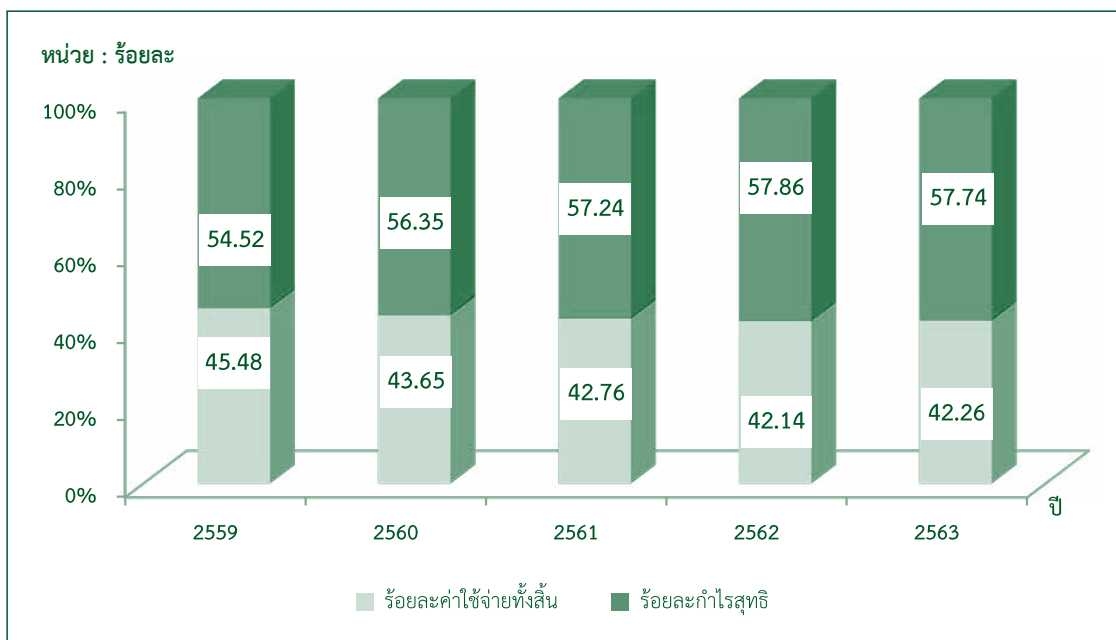
ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)								
	ปี 2563							กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	รายได้			ค่าใช้จ่าย			กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		
	รายได้ ดอกเบี้ยและ ผลตอบแทน จากเงินลงทุน	รายได้อื่น	รวม รายได้	ค่าใช้จ่าย ดอกเบี้ย และ เงินลงทุน	ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน และหนี้สงสัย จะสูญ/หนี้สูญ	รวม ค่าใช้จ่าย			
ครู	57,313.29	717.77	58,031.06	18,999.79	8,987.81	27,987.60	30,043.46	29,545.28	1.69
ร้อยละของครู	98.76	1.24	100	32.74	15.49	48.23	51.77		
มหาวิทยาลัย	11,741.14	63.77	11,804.91	4,572.21	1,364.76	5,936.97	5,867.94	5,947.20	(1.33)
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	99.46	0.54	100	38.73	11.56	50.29	49.71		
ราชการอื่น	19,275.76	75.92	19,351.68	4,850.14	1,773.57	6,623.71	12,727.97	12,293.98	3.53
ร้อยละของราชการอื่น	99.61	0.39	100	25.06	9.17	34.23	65.77		
ตำรวจ	15,930.60	45.71	15,976.31	4,684.59	985.62	5,670.21	10,306.10	10,016.70	2.89
ร้อยละของตำรวจ	99.71	0.29	100	29.32	6.17	35.49	64.51		
ทหาร	6,764.22	27.14	6,791.36	1,801.45	485.38	2,286.83	4,504.53	4,347.13	3.62
ร้อยละของทหาร	99.60	0.40	100	26.52	7.15	33.67	66.33		
โรงพยาบาล	5,179.30	18.30	5,197.60	1,736.64	351.23	2,087.87	3,109.73	3,061.02	1.59
ร้อยละของโรงพยาบาล	99.65	0.35	100	33.41	6.76	40.17	59.83		
สาธารณสุข	12,267.00	43.52	12,310.52	3,750.09	898.12	4,648.21	7,662.31	7,274.72	5.33
ร้อยละของสาธารณสุข	99.65	0.35	100	30.46	7.30	37.76	62.24		
รัฐวิสาหกิจ	22,025.52	68.04	22,093.56	7,136.45	1,607.73	8,744.18	13,349.38	12,118.83	10.15
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	99.69	0.31	100	32.30	7.28	39.58	60.42		
เอกชนและอื่นๆ	10,040.17	94.30	10,134.47	3,235.51	1,105.78	4,341.29	5,793.18	5,499.04	5.35
ร้อยละของเอกชน	99.07	0.93	100	31.93	10.91	42.84	57.16		
รวมทั้งสิ้น	160,537.00	1,154.47	161,691.47	50,766.87	17,560.00	68,326.87	93,364.60	90,103.90	3.62
ร้อยละต่อรายได้ทั้งสิ้น	99.29	0.71	100	31.40	10.86	42.26	57.74		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	154,656.35	1,071.10	155,727.45	49,901.33	15,722.22	65,623.55	90,103.90		
ร้อยละต่อรายได้ทั้งสิ้น ปี 2562	99.31	0.69	100	32.04	10.10	42.14	57.86		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	3.80	7.78	3.83	1.73	11.69	4.12	3.62		

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 มีกำไรสุทธิ แต่ยังคงมีสัดส่วนที่ต่ำกว่าปี 2562 เนื่องจากอัตราเพิ่มขึ้นของรายได้ทั้งสินน้อยกว่าอัตราเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายทั้งสิน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายดำเนินงานและหนี้สงสัยจะสูญ/หนี้สูญที่มีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือร้อยละ 11.69 ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทุกประเภทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจที่มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมีกำไรสุทธิลดลง

หากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ทุกประเภทมีกำไรสุทธิ เนื่องจากมีรายได้ทั้งสินมากกว่าค่าใช้จ่ายทั้งสิน โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ทหารดำเนินงานมีสัดส่วนกำไรสุทธิมากที่สุด คือร้อยละ 66.33 ของรายได้ทั้งสิน เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ทหารมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายทั้งสินต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทอื่น

ภาพที่ 6 แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

หากพิจารณาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบ 5 ปี (ปี 2559 – 2563) พบว่า ปี 2559 – 2562 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายทั้งสินลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้มีสัดส่วนกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นกัน แต่ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายทั้งสินสูงขึ้น ส่งผลให้สัดส่วนกำไรสุทธิลดลงตามไปด้วย

7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน

ตารางที่ 12 แหล่งที่มาของเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	แหล่งที่มาของเงินทุน (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน ปี 2562	
	ทุนของ สหกรณ์	เงินรับฝาก จากสมาชิก	เงินรับฝาก จากสหกรณ์ อื่น	เงินกู้ยืม และ เครดิตการค้า	หนี้สินอื่น	รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน		
ครู	470,786.72	284,048.08	26,765.47	194,016.63	6,652.46	982,269.36	947,156.36	3.71
ร้อยละของครู	47.93	28.92	2.72	19.75	0.68	100		
มหาวิทยาลัย	101,623.85	158,866.56	994.39	13,248.46	2,124.16	276,857.42	268,020.51	3.30
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	36.71	57.38	0.36	4.78	0.77	100		
ราชการอื่น	191,669.91	146,439.46	1,818.51	17,164.90	2,077.17	359,169.95	339,238.34	5.88
ร้อยละของราชการอื่น	53.36	40.77	0.51	4.78	0.58	100		
ตำรวจ	119,489.69	43,178.85	13,355.16	61,428.37	747.87	238,199.94	230,564.68	3.31
ร้อยละของตำรวจ	50.16	18.13	5.61	25.79	0.31	100		
ทหาร	62,539.42	48,939.84	1,990.37	3,700.36	467.86	117,637.85	114,400.75	2.83
ร้อยละของทหาร	53.16	41.60	1.69	3.15	0.40	100		
โรงพยาบาล	48,271.77	50,695.07	2,891.99	7,663.27	480.94	110,003.04	104,954.58	4.81
ร้อยละของโรงพยาบาล	43.88	46.08	2.63	6.97	0.44	100		
สาธารณสุข	106,104.56	56,131.82	10,677.18	37,951.88	1,227.65	212,093.09	199,361.11	6.39
ร้อยละของสาธารณสุข	50.03	26.47	5.03	17.89	0.58	100		
รัฐวิสาหกิจ	202,741.18	202,134.30	6,594.33	20,359.26	2,304.36	434,133.43	403,306.09	7.64
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	46.70	46.56	1.52	4.69	0.53	100		
เอกชนและอื่นๆ	111,202.17	97,147.18	1,031.75	4,600.00	1,531.55	215,512.65	207,600.34	3.81
ร้อยละของเอกชน	51.60	45.08	0.48	2.13	0.71	100		
รวมทั้งสิ้น	1,414,429.27	1,087,581.16	66,119.15	360,133.13	17,614.02	2,945,876.73	2,814,602.76	4.66
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	48.01	36.92	2.24	12.23	0.60	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,327,096.78	994,245.28	54,773.10	421,651.61	16,835.99	2,814,602.76		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	47.15	35.32	1.95	14.98	0.60	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	6.58	9.39	20.71	(14.59)	4.62	4.66		

หมายเหตุ : เงินกู้และเครดิตการค้า ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น ส่วนหนี้สินไม่หมุนเวียนกำหนดชำระ 1 ปี (ตารางที่ 8), เงินกู้ยืมระยะยาว (ตารางที่ 9) และเจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์

ณ วันสิ้นปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวนเงิน 2,945,876.73 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 4.66 ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 48.01 รองลงมาเป็น เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 36.92 ส่วนที่เหลือประกอบด้วยเงินกู้ยืม และเครดิตการค้า ร้อยละ 12.23 เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นและหนี้สินอื่น ร้อยละ 2.84

หากพิจารณารายการแหล่งที่มาของทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 กับ ปี 2562 พบว่า เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นมีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือร้อยละ 20.71 และหากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์ ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยและสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลที่แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากจากสมาชิก

ตารางที่ 13 แหล่งใช้ไปของเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์จำแนกตามประเภทย่อยสหกรณ์ ปี 2562 - 2563

ประเภทย่อย สหกรณ์ออมทรัพย์	แหล่งใช้ไปของเงินทุน (ล้านบาท)								เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563							รวม แหล่งใช้ไป ของเงินทุน ปี 2562	
	เงินสด/เงิน ฝากธนาคาร และสหกรณ์ อื่น	เงินลงทุน	เงินให้กู้ยืม แก่สมาชิก - สุทธิ	เงินให้กู้ยืม แก่สหกรณ์ อื่น - สุทธิ	ลูกหนี้ อื่น - สุทธิ	สินทรัพย์ อื่นๆ	รวม แหล่งใช้ไป ของเงินทุน		
ครู	46,829.51	19,354.52	889,715.37	12,274.85	8,939.37	5,155.74	982,269.36	947,156.36	3.71
ร้อยละของครู	4.77	1.97	90.58	1.25	0.91	0.52	100		
มหาวิทยาลัย	39,267.98	109,205.16	66,431.60	56,129.15	2,368.38	3,455.15	276,857.42	268,020.51	3.30
ร้อยละของมหาวิทยาลัย	14.18	39.44	23.99	20.27	0.87	1.25	100		
ราชการอื่น	61,174.59	54,382.02	233,525.20	6,482.87	2,190.44	1,414.83	359,169.95	339,238.34	5.88
ร้อยละของราชการอื่น	17.03	15.14	65.02	1.81	0.61	0.39	100		
ตำรวจ	11,281.15	11,909.35	213,756.53	481.22	210.89	560.80	238,199.94	230,564.68	3.31
ร้อยละของตำรวจ	4.74	5.00	89.74	0.20	0.09	0.23	100		
ทหาร	11,124.34	7,043.80	98,655.66	404.66	152.78	256.61	117,637.85	114,400.75	2.83
ร้อยละของทหาร	9.46	5.99	83.86	0.34	0.13	0.22	100		
โรงพยาบาล	18,834.74	25,645.96	45,081.94	19,844.94	142.12	453.34	110,003.04	104,954.58	4.81
ร้อยละของโรงพยาบาล	17.12	23.32	40.98	18.04	0.13	0.41	100		
สาธารณสุข	12,368.79	2,872.25	195,376.51	532.83	264.15	678.56	212,093.09	199,361.11	6.39
ร้อยละของสาธารณสุข	5.83	1.35	92.12	0.25	0.13	0.32	100		
รัฐวิสาหกิจ	43,165.40	181,237.03	195,463.56	8,628.31	2,408.93	3,230.20	434,133.43	403,306.09	7.64
ร้อยละของรัฐวิสาหกิจ	9.94	41.75	45.02	1.99	0.56	0.74	100		
เอกชนและอื่นๆ	39,798.34	69,837.53	90,282.05	12,274.24	1,411.98	1,908.51	215,512.65	207,600.34	3.81
ร้อยละของเอกชน	18.47	32.41	41.89	5.69	0.65	0.89	100		
รวมทั้งสิ้น	283,844.84	481,487.62	2,028,288.42	117,053.07	18,089.04	17,113.74	2,945,876.73	2,814,602.76	4.66
ร้อยละของรวมทั้งสิ้น	9.63	16.35	68.85	3.97	0.62	0.58	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	226,841.39	435,675.83	1,990,787.53	127,756.08	15,659.18	17,882.75	2,814,602.76		
ร้อยละของทั้งสิ้น ปี 2562	8.06	15.48	70.73	4.54	0.56	0.63	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	25.13	10.52	1.88	(8.38)	15.52	(4.30)	4.66		

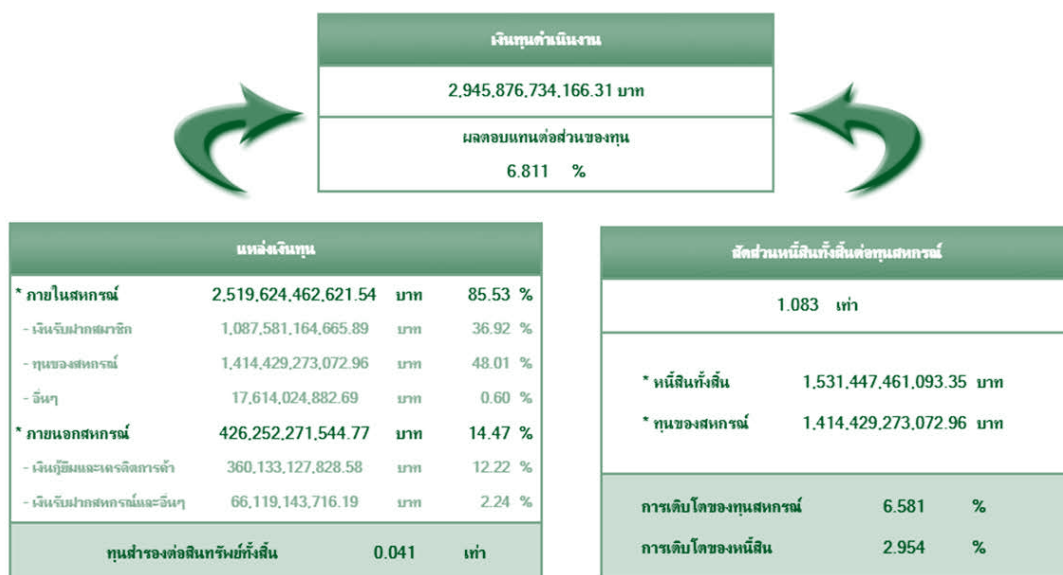
หมายเหตุ : เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น (ตารางที่ 6) สินทรัพย์อื่นๆ ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (ตารางที่ 6) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (ตารางที่ 7)

การใช้เงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวมในปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก ร้อยละ 68.85 รองลงมาเป็นเงินลงทุน ร้อยละ 16.35 ส่วนที่เหลือประกอบด้วย เงินสด/เงินฝากธนาคาร และสหกรณ์อื่น ร้อยละ 9.63 เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น ร้อยละ 3.97 ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์อื่นๆ ร้อยละ 1.20

หากพิจารณารายการใช้ไปของเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ภาพรวม ปี 2563 กับปี 2562 พบว่า เงินสด/เงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่นมีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือร้อยละ 25.13 และหากวิเคราะห์ตามประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์เกือบทุกประเภทใช้เงินทุนส่วนใหญ่ไปกับเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก ยกเว้นสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยที่ใช้เงินทุนส่วนใหญ่ไปกับเงินลงทุน ส่วนที่เหลือเป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกกับเงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่นในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

8. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

C มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวนเงิน 2.95 ล้านล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 48.01 รองลงมาเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 36.92 ส่วนที่เหลือประกอบด้วยเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 12.22 เงินรับฝากจากสหกรณ์และหนี้สินอื่นๆ ร้อยละ 2.84 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ มีอัตราส่วนด้านความเสี่ยงของเงินทุนต่อความเสี่ยง ดังนี้

- สัดส่วนของหนี้สินทั้งสินต่อทุนสหกรณ์ 1.083 เท่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินใกล้เคียงกับทุน แต่อย่างไรก็ตามทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้

- สัดส่วนของทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิน เท่ากับ 0.041 เท่า ถือว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน 6.811% แสดงถึงว่าส่วนของทุนสหกรณ์ทุก 100 บาท มีความสามารถทำกำไรได้ เท่ากับ 6.81 บาท ซึ่งส่วนของทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มาจากทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้นทุกปี อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นที่มี หากมีค่ามากมักจะดี

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สินทรัพย์	
2,945,876,734,166.31 บาท	
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	3.242 %

การลงทุนในสินทรัพย์			
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สค.	283,844,838,235.23 บาท	9.64 %	
ลูกหนี้	2,183,220,430,912.60 บาท	74.11 %	
(จำนองหนี้สิ่งสิ่งจะสูญ)	19,789,903,355.00 บาท	0.67 %	
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	5,615,427,431.36 บาท	0.19 %	
หลักทรัพย์/ตราสาร	481,487,616,974.72 บาท	16.34 %	
สินค้านและอื่นๆ	11,498,323,968.04 บาท	0.39 %	
NPL/หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด	10,431,780,715.08 บาท		
หรืออัตราหนี้ชำระ	0.974 %		

อัตราหนี้ของสินทรัพย์	
0.056 รอบ	
รายได้ธุรกิจหลัก	160,536,999,631.43 บาท
การเติบโตของสินทรัพย์	4.664 %

ด้านคุณภาพสินทรัพย์

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์ทั้งสิน จำนวนเงิน 2.95 ล้านล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ ร้อยละ 74.11 รองลงมาเป็นหลักทรัพย์/ตราสาร ร้อยละ 16.34 ส่วนที่เหลือประกอบไปด้วยเงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 9.64 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และอื่นๆ ร้อยละ 0.58 ของสินทรัพย์ทั้งสิน

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราส่วนด้านคุณภาพสินทรัพย์ ดังนี้

- อัตราการค้างชำระของลูกหนี้ 0.974% แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์สามารถบริหารลูกหนี้ อยู่ในเกณฑ์ดี ตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss

- ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ 3.242% แสดงว่าการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ทุก 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน 3.24 บาท ซึ่งอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ คือ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์สามารถบริหารทรัพย์สิน เพื่อก่อเกิดกำไรได้มากน้อยเพียงใด และเป็นการตรวจสอบเบื้องต้นว่า สหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าเต็มประสิทธิภาพจริงหรือไม่ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ ยังมีค่ามากเท่าไร ยิ่งแสดงว่า กิจกรรมสามารถใช้สินทรัพย์ได้อย่างคุ้มค่ามากเท่านั้น กล่าวคือ ยิ่งมาก ยิ่งดี

มติดี 3 ชัดความสามารถในการบริหาร

โครงสร้างธุรกิจ				การบริหารจัดการ	
- จำนวนสมาชิก	3,369,707	คน		 ขีดความสามารถ/ สมรรถนะของ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ	
- ธุรกิจสหกรณ์					
* รับฝากเงิน	626,394,397,875.49	บาท	36.37 %		
* ให้เงินกู้	1,095,694,234,041.30	บาท	63.63 %		
* จัดหาสินค้า	0.00	บาท	0.00 %		
* รวบรวมออมเงิน/แปรรูป	0.00	บาท	0.00 %		
* ให้บริการ	0.00	บาท	0.00 %		
มูลค่าธุรกิจรวม	1,722,088,631,916.79	บาท/ปี			
	143,507,385,993.07	บาท/เดือน			
การเติบโตของธุรกิจ	-2.168	%			

ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินธุรกิจ คือ ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1.72 ล้านล้านบาท เฉลี่ย 1.44 แสนล้านบาท/เดือน โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าธุรกิจสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 63.63 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น รองลงมาเป็นธุรกิจรับฝากเงิน คือร้อยละ 36.37 ของมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.168 แสดงว่าสหกรณ์ ออมทรัพย์โดยรวมมีความสามารถในการบริหารด้านการดำเนินธุรกิจได้ไม่ดิ่งนัก

กำไร(ขาดทุน)	93,364,602,166.96 บาท		
รายได้	161,691,468,928.69 บาท	100.00 %	
รายได้อื่นๆ	160,536,999,631.43 บาท	99.29 %	
รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.00 บาท	0.00 %	
รายได้อื่นๆ	1,154,469,297.26 บาท	0.71 %	
ค่าใช้จ่าย	68,326,866,761.73 บาท	42.26 %	
ต้นทุนเฉพาะธุรกิจ	50,766,873,619.80 บาท	31.40 %	
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	0.00 บาท	0.00 %	
ค่าใช้จ่ายส่วนอื่น/อื่นๆ	17,559,993,141.93 บาท	10.86 %	
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	14.521 %		

อัตราเมื่อต่อสมาชิก			
กำไรต่อสมาชิก	27,707.039 บาท/คน		
เงินออมต่อสมาชิก	671,141.448 บาท/คน		
หนี้สินต่อสมาชิก	603,382.570 บาท/คน		
การเติบโตของกำไรขาดทุน	3.619 %		
การเติบโตของทุนสำรอง	8.084 %		
การเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ	6.783 %		

ด้านความสามารถในการทำกำไร

ในปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีรายได้ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 161,691.47 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวนเงิน 68,326.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.26 ของรายได้ทั้งสิ้น ทำให้มีผลกำไรสุทธิจำนวนเงิน 93,364.60 ล้านบาท

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราส่วนด้านความสามารถในการทำกำไร ดังนี้

- อัตรากำไรสุทธิ 58.158% แสดงว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนทุก 100 บาท สามารถทำกำไรสุทธิได้ 58.16 บาท ซึ่งเกินครึ่งหนึ่งของรายได้ธุรกิจหลัก อัตรากำไรสุทธิ เป็นการวัดอัตราส่วนทางการเงินระหว่างผลกำไรสุทธิกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่บอกถึงความสามารถทำกำไรสุทธิของสหกรณ์ โดยกำไรสุทธิ คือกำไรที่หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดออกแล้ว รวมทั้งหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญด้วย

หากค่าที่คำนวณได้สูง แสดงว่าความสามารถของการดำเนินงานของสหกรณ์มีคุณภาพมาก ทำให้สามารถทำกำไรได้ดี

หากค่าที่คำนวณได้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์อาจมีปัญหาในการดำเนินงาน ทำให้ไม่ได้กำไรเท่าที่ควร

- อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ 3.619% แสดงว่าปี 2562 สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสุทธิ 100 บาท ส่วนปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถทำกำไรได้ 103.62 บาท ซึ่งเพิ่มจากปี 2562 เท่ากับ 3.62 บาท ซึ่งอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิเป็นอัตราการเพิ่ม/ลดของกำไรสุทธิเทียบกับงวดปัจจุบันกับงวดก่อน หากค่าที่คำนวณได้เป็นบวกแสดงว่ากำไรสุทธิงวดปัจจุบันเพิ่มขึ้นจากงวดก่อน หากค่าที่คำนวณได้เป็นลบแสดงว่ากำไรสุทธิงวดปัจจุบันลดลงจากงวดก่อน

- อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 14.521% ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss

สภาพคล่องทางการเงิน			
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน			
0.467 เท่า			
ร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสด	330,494,463.43	บาท	0.05 %
เงินฝากธนาคาร/สก.	283,514,343,771.80	บาท	44.19 %
ลูกหนี้ระยะสั้น	249,058,968,721.53	บาท	38.82 %
หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น	98,589,481,852.92	บาท	15.37 %
สินค้า	0.00	บาท	0.00 %
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,088,159,517.10	บาท	1.57 %
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดคือหนี้ถึงกำหนดชำระ		99.026	%
ร้อยละของหนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินกู้ระยะสั้น	210,873,949,951.88	บาท	15.35 %
เจ้าหนี้การค้า	0.00	บาท	0.00 %
เงินรับฝาก	1,153,700,308,382.08	บาท	84.00 %
อื่นๆ	8,918,503,043.35	บาท	0.65 %

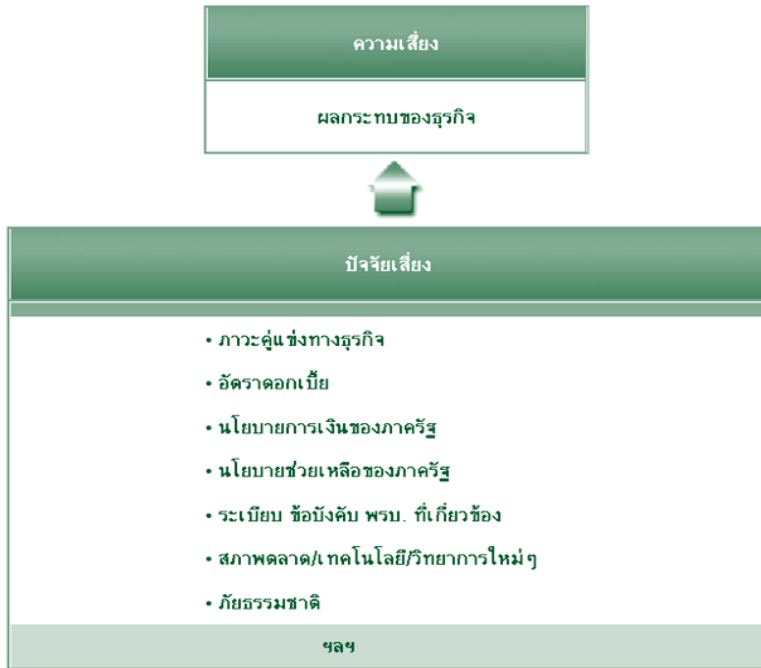
ด้านสภาพคล่องทางการเงิน

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์หมุนเวียนรวม จำนวนเงิน 641,581.45 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียนรวม จำนวนเงิน 1,373,492.76 ล้านบาท

ปี 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราส่วนด้านสภาพคล่องทางการเงิน ดังนี้

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 0.467 เท่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์โดยรวมมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน กล่าวคือหนี้สินระยะสั้นทุก 1 บาท สหกรณ์ออมทรัพย์ที่สามารถนำมาจ่ายชำระหนี้ได้เพียง 47 สตางค์เท่านั้น ทำให้สภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังไม่ดีเท่าที่ควร หากพิจารณาด้านสินทรัพย์หมุนเวียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ร้อยละ 44.19 ของสินทรัพย์หมุนเวียนรวม ส่วนด้านหนี้สินหมุนเวียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากถึงร้อยละ 84 ของหนี้สินหมุนเวียนรวม

- อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระ 99.026% แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์สามารถเรียกเก็บหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนดเวลาเกือบทั้งหมด ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ตามค่าระดับมาตรฐานของ CFSAWS:ss

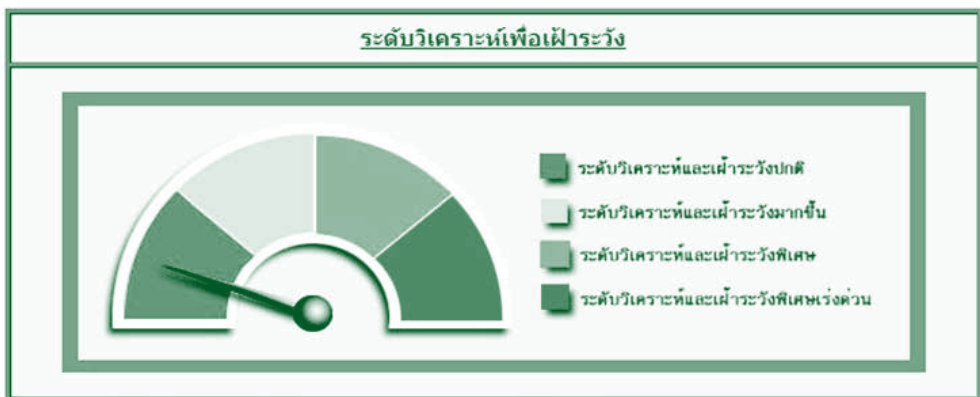
ด้านผลกระทบของธุรกิจ

หากพิจารณาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในปี 2563 ได้แก่

- ระบบการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีรัดกุม น่าเชื่อถือ และโปร่งใส ตรวจสอบได้
- นโยบายการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และพักชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์
- โครงการ Refinance (การชำระเงินกู้ที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมดด้วยเงินกู้ใหม่ และใช้สินทรัพย์ตัวเดิมเป็นหลักประกัน โดยขอกู้เงินจากสถาบันการเงินแห่งใหม่เพื่อนำไปปลดภาระเงินกู้เก่าที่มีอยู่โดยสถาบันการเงินแห่งใหม่ให้ดอกเบี่ยเงินกูน้อยกว่าสถาบันการเงินเดิม)
- การฝากเงินกับเครื่องรับฝากเงินอัตโนมัติ
- การถอนเงินสดจากตู้เอทีเอ็มโดยไม่ต้องใช้บัตรกดเงินสด (ATM) รวมทั้งค่าธรรมเนียมรายปีของบัตรกดเงินสด (ATM) ที่แถมพ่วงด้วยการประกันอุบัติเหตุหรือประกันชีวิต
- การทำธุรกรรมทางการเงินด้วย E-Banking ของธนาคารพาณิชย์ผ่าน Application (โปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ที่ออกแบบมาสำหรับ Mobile / Tablet หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ในการทำธุรกรรมต่างๆ กับธนาคาร โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การฝากเงิน ถอนเงิน โอนเงิน หรือ สอบถามยอดเงิน) ไม่จำกัดจำนวนครั้ง และไม่เสียค่าธรรมเนียมการทำธุรกรรมนั้นๆ
- ผลตอบแทนจากกองทุนรวมของธนาคารพาณิชย์ที่สูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก

ความพร้อมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยง CAMEL

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
 ดี	 ดี	 พอใช้

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังปกติ แต่อย่างไรก็ตามต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน

C A E L

วิเคราะห์ความสามารถดำรงทุนสำรอง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของเงินทุน

หมายเหตุ : เครื่องหมาย ● หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
 ● หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
 ● หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง

สหกรณ์ออมทรัพย์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต้องบการเงินได้ทั้งสิ้น ประจำปี 2563 มีระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในเรื่อง

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “ดี”
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “ดี”
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “พอใช้”

เป็นผลให้ภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “ปกติ” ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ควรวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
2. คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
3. ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
4. สภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามทั่วไป

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต้องบการเงินได้ จำนวน 1,374 แห่ง จำแนกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ จำนวน 670 แห่ง หรือร้อยละ 48.76 ซึ่งสหกรณ์ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น จำนวน 581 แห่ง หรือร้อยละ 42.29 ซึ่งสหกรณ์ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาจมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นและดีกว่าเดิมก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ จำนวน 94 แห่ง หรือร้อยละ 6.84 ซึ่งสหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุคืออะไรและมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน จำนวน 17 แห่ง หรือร้อยละ 1.24 ซึ่งสหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าได้เกิดปัญหาทุกด้านของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุคืออะไรและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วนมิฉะนั้นจะเกิดผลเสียหายหรือไม่

หมายเหตุ ในจำนวนสหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต้องบการเงินได้ มีบางสหกรณ์ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย จำนวน 12 แห่ง หรือร้อยละ 0.87

ตารางที่ 14 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

มิติ / อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2563	CFSAWS:ss
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.08	“พอใช้” (0.04 – 0.10)
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.04	
		(0.041)	
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	6.58	
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	2.95	
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	6.81	
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า	%	0.97	
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.06	
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	3.24	
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	4.66	
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	-2.17	
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไรต่อสมาชิก	บาท/คน	27,707.04	“ดี” (น้อยกว่า 25.00)
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	671,141.45	
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	603,382.57	
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	14.52	
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	8.08	
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ	%	6.78	
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	3.62	
4.8 อัตรากำไรสุทธิ	%	58.16	
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.47	“ดี” (มากกว่า 95.00)
5.2 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	99.03	

หมายเหตุ : อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วย รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน และคูณด้วย 100

ข้อเสนอแนะ

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 มีจำนวนสหกรณ์ลดลงจากปี 2562 เนื่องจาก เป็นสหกรณ์ที่มีสถานะชำระบัญชีและประสบปัญหาด้านการบริหารไม่สามารถส่งงบการเงินได้ทันตามปีบัญชี ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ยังคงดำเนินธุรกิจอยู่ ต้องบริหารงานด้วยความรอบคอบ และมีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าเป็นอย่างไร และพัฒนาสหกรณ์ให้มีความมั่นคงต่อไป

2. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2563 มีมูลค่าธุรกิจลดลงจากปี 2562 เหตุจากมูลค่าธุรกิจสินเชื่อลลดลง นั่นคือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องการกู้เงินน้อยลง ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องกำหนดนโยบายการปล่อยกู้ให้จูงใจสมาชิกมากขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ดอกเบี้ยรับให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารสหกรณ์ต้องระมัดระวังในการปล่อยกู้ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของสหกรณ์

3. สหกรณ์ออมทรัพย์นำเงินทุนที่มีไปปล่อยกู้และลงทุนระยะยาว มากกว่า ปล่อยกู้และลงทุนระยะสั้น ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงด้านการบริหารเงินทุนค่อนข้างสูง หากสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องการเงินไปจ่ายชำระหนี้ หรือสมาชิกมาถอนเงินฝาก สหกรณ์ออมทรัพย์อาจไม่สามารถนำเงินมาจ่ายได้ทันที ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ต้องใช้กลยุทธ์ในการบริหารเงินแบบมีสมดุลระหว่างเงินที่ได้มากับเงินที่ใช้ไป ให้มีเงินหมุนเวียนทันสำหรับการจ่ายชำระหนี้ เพื่อไม่ให้สหกรณ์ออมทรัพย์ขาดสภาพคล่องทางการเงิน

4. สหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2563 มีสัดส่วนกำไรสุทธิ ต่ำกว่าปี 2562 เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และหนี้สงสัยจะสูญ/หนี้สูญเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และหนี้สงสัยจะสูญ/หนี้สูญให้ลดลง และเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ส่งผลให้สหกรณ์มีสัดส่วนกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่ประสบผลขาดทุน เพื่อให้สหกรณ์ยังคงดำเนินธุรกิจต่อไปได้

5. สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินฝากสหกรณ์อื่น รวมทั้งมีเงินลงทุนระยะสั้นและระยะยาวเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ต้องศึกษาข้อมูลให้ละเอียดทุกครั้งก่อนการนำเงินไปฝากหรือลงทุน หากสหกรณ์อื่น ชุมชนสหกรณ์หรือบริษัทที่สหกรณ์เรานำเงินไปฝาก หรือถือหุ้นกู้/หุ้นทุนไว้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ก็จะทำให้สหกรณ์เราไม่สามารถถอนเงินฝาก หรือไถ่ถอนหุ้นกู้/หุ้นทุนคืนจากสหกรณ์อื่น ชุมชนสหกรณ์หรือบริษัทเหล่านั้นได้ หรืออาจได้รับเงินล่าช้า ส่งผลให้สหกรณ์เราประสบกับปัญหาทางการเงินด้วยเช่นกัน

6. หากอนาคตเกิดวิกฤติการณ์ที่ผู้บริหารสหกรณ์คาดไม่ถึง โดยเฉพาะสมาชิกมาถอนเงินฝากพร้อมๆ กัน จะเห็นได้ว่าเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มียังไม่เพียงพอจ่ายให้สมาชิก เพื่อไม่ให้สหกรณ์ออมทรัพย์ขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ควรบริหารเงินสดหรือมีสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันทีให้เพียงพอกับการจ่ายเงินคืนสมาชิก

7. ปัจจุบันมีข่าวการทุจริตในการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือข่าวการขาดสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้สมาชิกเกิดความวิตกกังวลกับสถานการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และขาดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ อาจลาออกและถอนเงินฝากจากสหกรณ์ ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ตลอดเวลา สร้างความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ให้กับสมาชิก เพื่อการเติบโตอย่างมั่นคง และยั่งยืนของสหกรณ์ตลอดไป

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

บทสรุป

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ที่ได้รับการจดทะเบียนกำหนดเป็นประเภทที่ 7 ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2548 เป็นสหกรณ์สมบูรณ์แบบประเภทหนึ่ง จัดตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน หลักการดำเนินงาน กำหนดขึ้นมาภายใต้ปรัชญาสหกรณ์การร่วมมือกันคุณค่าของความยุติธรรม ความเสมอภาคและการช่วยเหลือตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้องที่แสดงออกโดยการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับตนเองและชุมชน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีอุดมการณ์ที่สำคัญคือ การรวมคนเข้าด้วยกันเพื่อร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มีความสุขในชีวิต โดยประกอบกิจการที่ตอบสนองความต้องการของคนที่เข้าร่วมกลุ่มกันนั้นทั้งนี้บุคคลเหล่านั้นต้องพยายามพึ่งตนเอง ร่วมมือกับผู้อื่นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำเนินกิจการต่างๆ ที่จะนำมาซึ่งการบริการแก่หมู่คณะ สหกรณ์เครดิตยูเนียนก็มีอุดมการณ์ที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของสหกรณ์สากลซึ่งเป็นหลักศีลธรรมจริยธรรมในการรวมคนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อันจะเป็นรากฐานแก่สหกรณ์ตามจิตตารมณ์ดังกล่าวสอนให้สมาชิกสหกรณ์ตระหนักเสมอว่า คนเราต้องมีเป้าหมายของชีวิตเช่นเดียวกัน คือต่างก็ต้องประสบความสุขความเจริญ ความครบครันในชีวิต สหกรณ์เครดิตยูเนียน บางส่วนเป็นสหกรณ์ที่ก่อตั้งขึ้นในชุมชนชนบท หรือชุมชนเมืองที่ประชาชนมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านเจ็บไข้ได้ป่วยและการขาดการศึกษา สหกรณ์จึงได้ก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน และใช้เป็นเครื่องมือในการบรรเทาความเดือดร้อนของพวกเขาเหล่านั้นได้ โดยอาศัยจิตตารมณ์ 4 ประการ อันได้แก่ สนใจ ห่วงใยแบ่งปัน รับผิดชอบ และคุณธรรม 5 ประการ เป็นหลักการสำหรับกรรมการและสมาชิกทุกคนถือปฏิบัติและยึดมั่นคือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจกัน และความวางใจกัน

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ประจำปี 2563 ได้รวบรวมข้อมูลทางการเงินจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศ (ยกเว้นชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 มีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 539 สหกรณ์ และจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 805,754 คน มีสาระสำคัญดังนี้

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 58,257.00 ล้านบาท สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดหาทุน โดยได้จากเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 34.88 หนี้สินอื่นๆ ร้อยละ 27.76 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 27.35 เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 7.07 และเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 2.94 เงินทุนส่วนใหญ่

นำไปใช้เพื่อช่วยเหลือสมาชิกและสหกรณ์อื่นที่เดือดร้อนเป็นเงินกู้ให้ยืมสุทธิ ร้อยละ 64.16 เงินสด และเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 9.45 เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 7.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 6.01 เงินลงทุน ร้อยละ 5.38 สินทรัพย์อื่น ร้อยละ 3.98 ลูกหนี้สุทธิ ร้อยละ 3.62 และสินค้าคงเหลือ ร้อยละ 0.30

ผลการดำเนินงาน ในภาพรวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีรายได้ทั้งสิ้น 5,329.97 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 3,473.90 ล้านบาท มีกำไรสุทธิจำนวน 1,856.07 ล้านบาท จำแนกเป็นสหกรณ์ที่มีกำไร 450 แห่ง จำนวน 2,004.32 ล้านบาท และสหกรณ์ที่ประสบผลขาดทุน 87 แห่ง จำนวน 148.25 ล้านบาท ไม่มีผลการดำเนินงาน 2 แห่ง

เดือนภัยทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมี ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ ร้อยละ 17.26 ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น ร้อยละ 30.98 ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ ร้อยละ 33.95 ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ร้อยละ 17.44 และไม่มีค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) ร้อยละ 0.37

หากวิเคราะห์ในระดับการเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน แสดงเกณฑ์อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับ**ต้องปรับปรุง** ซึ่งแสดงอยู่ในรูปสีแดง อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) และอัตราส่วนลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด อยู่ในระดับ**พอใช้** ซึ่งแสดงอยู่ในรูปสีเหลือง เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่ง หรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้ เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึกพบว่า ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่มีผลต่อความเสี่ยงของเงินทุนรวมทั้ง ค่าใช้จ่ายดำเนินงานและความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ที่อาจส่งผลต่อการทำกำไรคุณภาพสินทรัพย์ และสภาพคล่อง โดยวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน มีดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 58,257.00 ล้านบาท มีอัตราเติบโตทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 14.44 และมีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.04 เท่า ความสามารถในการสร้างผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นได้ ร้อยละ 12.43 สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ 2.66 เท่า แสดงให้เห็นว่า ทุนของสหกรณ์ไม่สามารถรองรับหนี้สินได้และหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.85 แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 34.88 รองลงมาเป็นเงินรับฝากสหกรณ์อื่นและอื่นๆ ร้อยละ 30.70 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 27.35 และเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 7.07

2. คุณภาพของสินทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 58,257.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 5.01 มาลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ของสหกรณ์ มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 3.26 สหกรณ์ลงทุนในเงินให้กู้ยืมสุทธิตามมากที่สุด ร้อยละ 67.79 รองลงมาเป็นเงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 16.55 และมีอัตรานี้ค้ำชำระ ร้อยละ 20.90

3. ความสามารถในการบริหารจัดการ สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีจำนวนสมาชิก 805,754 คน ดำเนินธุรกิจโดยรวม คิดเป็นมูลค่า 38,430.98 ล้านบาทต่อปี หรือ 3,202.58 ล้านบาทต่อเดือน การเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 4.84 ธุรกิจโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจให้เงินกู้ ร้อยละ 54.33 รองลงมาเป็นธุรกิจธุรกิจรับฝากเงิน ร้อยละ 42.98 จัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 1.69 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูปร้อยละ 0.97 และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 0.02

4. ความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีอัตราเฉลี่ยต่อสมาชิกรายคน สมาชิกมีหนี้สิน 48,649.46 บาท/คน ขณะที่สมาชิกมีเงินออม 61,458.15 บาท/คน ส่งผลให้มีกำไรต่อสมาชิก 2,303.52 บาท/คน การทำกำไรส่วนใหญ่ได้มาจากรายได้ธุรกิจหลัก ร้อยละ 84.72 รองลงมาเป็นรายได้อื่นๆ ร้อยละ 12.60 และมีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายต้นทุนธุรกิจ ร้อยละ 31.64 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ ร้อยละ 25.62 โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 42.37

5. สภาพคล่องทางการเงิน สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เท่ากับ 0.97 เท่า จะเห็นได้ว่าสินทรัพย์หมุนเวียนไม่สามารถชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ทั้งหมด เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนมี จำนวน 26,242.02 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 27,185.73 ล้านบาท ซึ่งส่งผลต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ หากพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็น ลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 50.20 โดยมีลูกหนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 79.10 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระทั้งสิ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

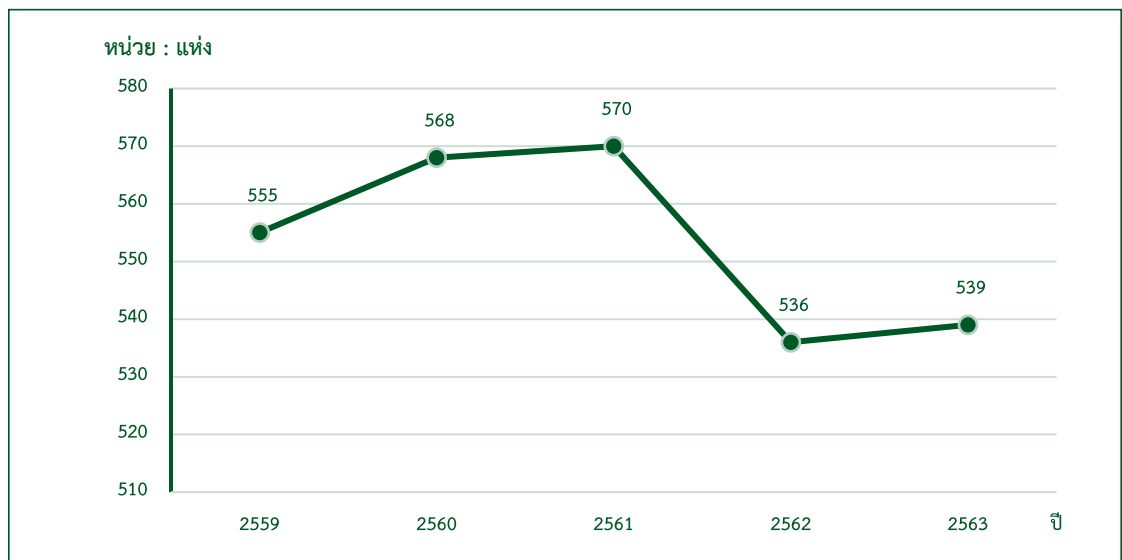
1. จำนวนสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสิ้น มีจำนวน 539 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 3 แห่ง หรือร้อยละ 0.56 ส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 141 แห่ง หรือร้อยละ 26.16 รองลงมาเป็นภาคเหนือ จำนวน 136 แห่ง หรือร้อยละ 25.23 และภาคตะวันตก จำนวน 82 แห่ง หรือร้อยละ 15.21 ของจำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสิ้น

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	จำนวนสหกรณ์					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ
กรุงเทพฯและปริมณฑล	62	11.50	60	11.19	2	3.33
ภาคกลาง	10	1.86	10	1.87	0	0.00
ภาคตะวันออก	49	9.09	47	8.77	2	4.26
ภาคตะวันตก	82	15.21	82	15.30	0	0.00
ภาคเหนือ	136	25.23	136	25.37	0	0.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	141	26.16	142	26.49	(1)	(0.70)
ภาคใต้	59	10.95	59	11.01	0	0.00
รวมทั้งสิ้น	539	100	536	100	3	0.56

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 5 ปี (2559-2563)

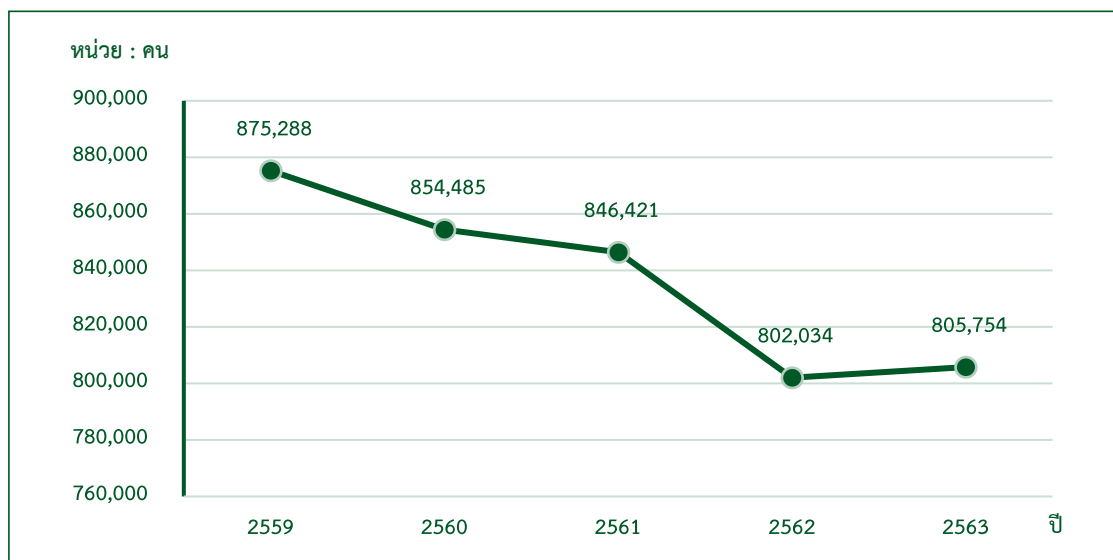
2. จำนวนสมาชิก

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น มีจำนวน 805,754 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 3,720 คน หรือร้อยละ 0.46 ส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันตก จำนวน 253,081 คน หรือ ร้อยละ 31.41 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 170,467 คน หรือร้อยละ 21.16 และ ภาคเหนือ จำนวน 153,975 คน หรือร้อยละ 19.11 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น โดยภาคกลางมีจำนวน สมาชิกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 2.78 ส่วนภาคเหนือมีจำนวนสมาชิกลดลงมากที่สุด ร้อยละ 0.79 เมื่อเทียบกับปี 2562

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	จำนวนสมาชิก					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กรุงเทพฯและปริมณฑล	90,903	11.28	91,409	11.40	(506)	(0.55)
ภาคกลาง	7,535	0.94	7,331	0.91	204	2.78
ภาคตะวันออก	57,181	7.09	56,591	7.06	590	1.04
ภาคตะวันตก	253,081	31.41	250,585	31.24	2,496	1.00
ภาคเหนือ	153,975	19.11	155,207	19.35	(1,232)	(0.79)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	170,467	21.16	168,131	20.96	2,336	1.39
ภาคใต้	72,612	9.01	72,780	9.08	(168)	(0.23)
รวมทั้งสิ้น	805,754	100	802,034	100	3,720	0.46

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 5 ปี (2559-2563)

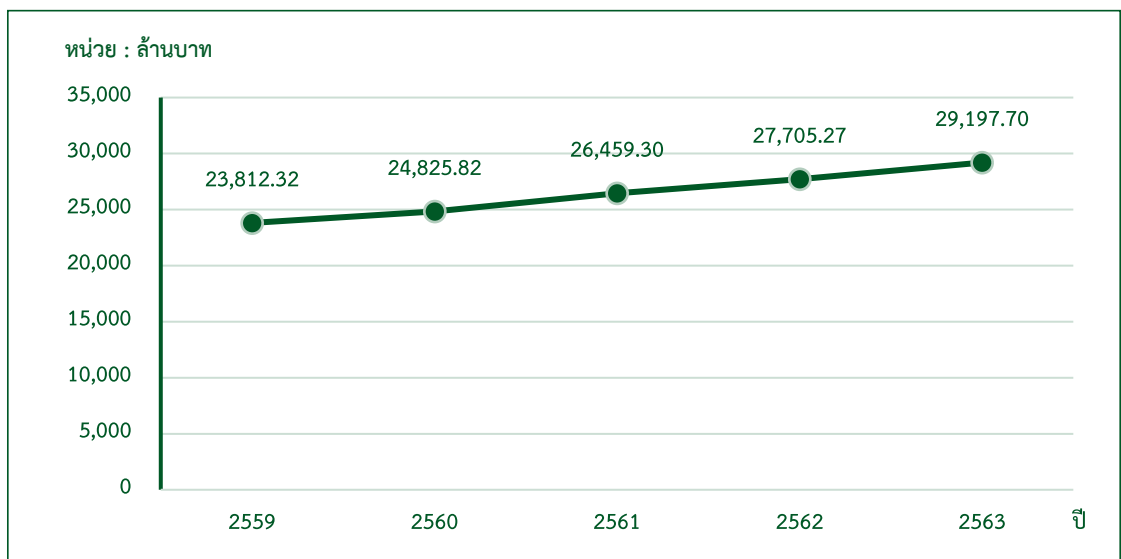
3. การถือหุ้นของสมาชิก

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการถือหุ้นของสมาชิกทั้งสิ้น มีจำนวน 29,197.70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,492.43 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.39 ส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 11,486.02 หรือร้อยละ 39.34 รองลงมาเป็นภาคตะวันตก จำนวน 5,687.89 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.48 และภาคเหนือ จำนวน 4,006.16 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.72 ของการถือหุ้นของสมาชิกทั้งสิ้น โดยภาคกลางมีการถือหุ้นของสมาชิกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 21.53 เมื่อเทียบกับปี 2562

ตารางที่ 3 การถือหุ้นของสมาชิก ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	การถือหุ้นของสมาชิก					
	ปี 2563		ปี 2562		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กรุงเทพฯและปริมณฑล	11,486.02	39.34	11,069.65	39.96	416.37	3.76
ภาคกลาง	268.32	0.92	220.78	0.80	47.54	21.53
ภาคตะวันออก	2,747.45	9.41	2,513.29	9.07	234.16	9.32
ภาคตะวันตก	5,687.89	19.48	5,348.25	19.30	339.64	6.35
ภาคเหนือ	4,006.16	13.72	3,809.69	13.75	196.47	5.16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,632.64	9.02	2,467.84	8.91	164.80	6.68
ภาคใต้	2,369.22	8.11	2,275.77	8.21	93.45	4.11
รวมทั้งสิ้น	29,197.70	100	27,705.27	100	1,492.43	5.39

ภาพที่ 3 แสดงการถือหุ้นของสมาชิก ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 5 ปี (2559-2563)

4. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน มีมูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 38,430.98 ล้านบาท หรือคิดเฉลี่ย 3,202.58 ล้านบาท/เดือน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.84 มีธุรกิจสินเชื่อบริการมูลค่าสูงสุด 20,881.57 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.34 รองลงมาเป็นรับฝากเงิน 16,518.56 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.98 และจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 649.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.69 รายละเอียดมีดังนี้

4.1 ธุรกิจสินเชื่อ มีธุรกิจสินเชื่อทั้งสิ้น จำนวน 20,881.57 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.34 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.52 โดยภาคกลางมีมูลค่าธุรกิจสินเชื่อสูงสุด ร้อยละ 88.67 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจสินเชื่อ อยู่ระหว่าง ร้อยละ 34.05 – 66.97

4.2 ธุรกิจรับฝากเงิน มีธุรกิจรับฝากเงินทั้งสิ้น จำนวน 16,518.56 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.98 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.62 โดยภาคใต้มีมูลค่าธุรกิจรับฝากเงินสูงสุด ร้อยละ 65.04 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน อยู่ระหว่าง ร้อยละ 11.10 – 46.07

4.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายทั้งสิ้น 649.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.69 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 23.75 โดยภาคตะวันออกมีมูลค่าธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสูงสุด ร้อยละ 3.35 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย อยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.18 – 3.28

4.4 ธุรกิจรวบรวมผลผลิต มีธุรกิจรวบรวมผลผลิตทั้งสิ้น 360.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.94 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 18.79 โดยภาคตะวันออกมีมูลค่าธุรกิจรวบรวมผลผลิตสูงสุด ร้อยละ 5.86 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจรวบรวมผลผลิต อยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.00 – 0.40

4.5 ธุรกิจแปรรูปผลผลิต มีธุรกิจแปรรูปผลผลิตทั้งสิ้น 13.95 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.03 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 37.03 โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าธุรกิจแปรรูปผลผลิตสูงสุด ร้อยละ 0.20 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจแปรรูปผลผลิต อยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.00 – 0.07

4.6 ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรทั้งสิ้น จำนวน 7.10 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.02 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 42.04 โดยกรุงเทพฯและปริมณฑลมีมูลค่าธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรสูงสุด ร้อยละ 0.06 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.00 – 0.04

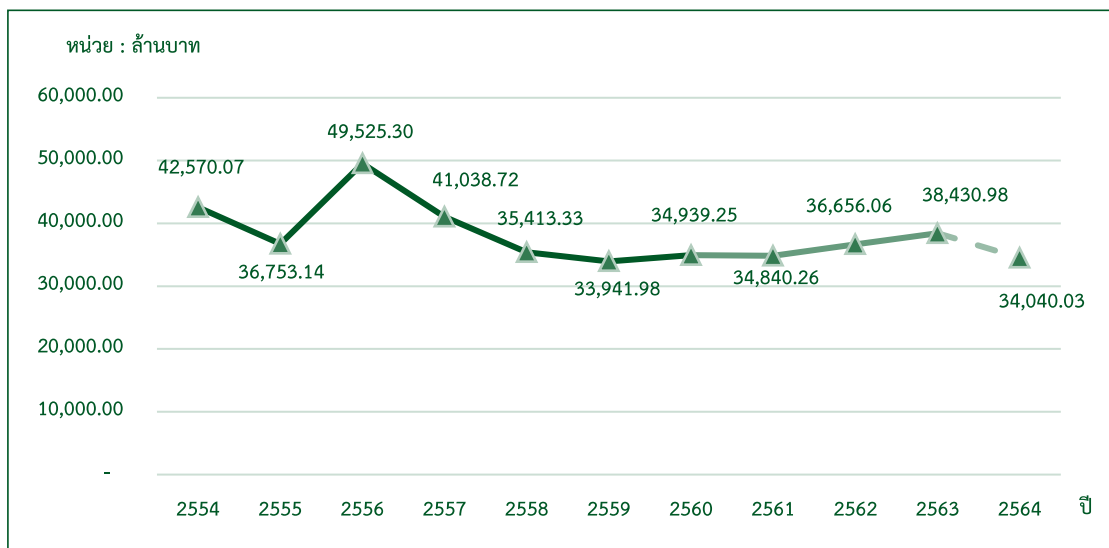
ตารางที่ 4 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	มูลค่าธุรกิจ (ล้านบาท)								รวมมูลค่า ธุรกิจ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563									
	สินเชื่อ	รับฝากเงิน	จัดหา สินค้า	รวบรวม ผลิตผล	แปรรูป ผลิตผล	ให้บริการ และ ส่งเสริมฯ	รวมมูลค่า ธุรกิจ			
กรุงเทพฯและปริมณฑล	5,487.07	2,412.56	269.03	13.87	5.58	4.85	8,192.96	7,353.62	11.41	
ร้อยละ	66.97	29.45	3.28	0.17	0.07	0.06	100			
กลาง	186.75	23.37	0.50	0.00	0.00	0.00	210.62	213.34	(1.27)	
ร้อยละ	88.67	11.10	0.23	0.00	0.00	0.00	100			
ตะวันออก	2,906.64	2,108.54	185.23	323.84	0.00	0.00	5,524.25	5,107.35	8.16	
ร้อยละ	52.62	38.17	3.35	5.86	0.00	0.00	100			
ตะวันตก	5,824.85	4,403.64	18.35	0.00	0.00	0.02	10,246.86	9,802.90	4.53	
ร้อยละ	56.84	42.98	0.18	0.00	0.00	0.00	100			
เหนือ	2,237.81	1,808.82	108.49	0.00	0.00	0.55	4,155.67	4,430.11	(6.19)	
ร้อยละ	53.85	43.53	2.61	0.00	0.00	0.01	100			
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,249.48	1,962.60	20.51	17.21	8.37	1.62	4,259.79	4,053.48	5.09	
ร้อยละ	52.81	46.07	0.48	0.40	0.20	0.04	100			
ใต้	1,988.97	3,799.03	47.29	5.48	0.00	0.06	5,840.83	5,695.25	2.56	
ร้อยละ	34.05	65.04	0.81	0.10	0.00	0.00	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	20,881.57	16,518.56	649.40	360.40	13.95	7.10	38,430.98	36,656.05	4.84	
ร้อยละ	54.34	42.98	1.69	0.94	0.03	0.02	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	19,241.81	16,096.36	851.66	443.79	10.18	12.25	36,656.05			
ร้อยละ	52.49	43.91	2.32	1.21	0.03	0.03	100			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	8.52	2.62	(23.75)	(18.79)	37.03	(42.04)	4.84			

หมายเหตุ : ร้อยละของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น

หากพิจารณาเปรียบเทียบกับปี 2562 กรุงเทพฯและปริมณฑล มีการเติบโตทางธุรกิจสูงสุด ร้อยละ 11.41 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น รองลงมาเป็นภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ ร้อยละ 8.16, 5.09, 4.53 และ 2.56 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้นตามลำดับ ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีมูลค่าธุรกิจที่ลดลงจากปีก่อนอยู่ระหว่าง ร้อยละ 1.27 - 6.15

ภาพที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบ มูลค่าธุรกิจสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 10 ปี คาดการณ์ ปี 2564

มูลค่าธุรกิจในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ในปี 2555 มูลค่าธุรกิจได้ลดลงจากปี 2554 เป็นจำนวนมากและปี 2556 พบว่า มีมูลค่าธุรกิจเพิ่มขึ้นสูงขึ้นอย่างชัดเจน ส่วนในปี 2557 - 2559 พบว่า มูลค่าธุรกิจเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาในช่วงปี 2560 - 2563 พบว่า ผลการดำเนิน ธุรกิจในช่วง 5 ปีนี้ จะปรับขึ้น ลดลง ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และในปี 2564 ได้คาดการณ์ว่า ผลการดำเนินธุรกิจจะมีมูลค่าลดลงจากปี 2563 ประมาณ 34,040.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.43

5. ฐานะการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่รวบรวมข้อมูลได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 มีฐานะการเงินดังนี้

ตารางที่ 5 ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	ฐานะการเงินของสหกรณ์ (ล้านบาท)									
	ปี 2563								รวม สินทรัพย์ ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	สินทรัพย์			หนี้สิน			ทุนของ สหกรณ์	รวมหนี้สิน และทุนของ สหกรณ์		
	สินทรัพย์ หมุนเวียน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน	รวม สินทรัพย์	หนี้สิน หมุนเวียน	หนี้สินไม่ หมุนเวียน	รวมหนี้สิน				
กรุงเทพฯและปริมณฑล	7,030.65	9,530.77	16,561.42	8,586.57	12,450.86	21,037.43	(4,476.01)	16,561.42	16,073.89	3.03
ร้อยละ	42.45	57.55	100	51.85	75.18	127.03	(27.03)	100		
กลาง	152.01	184.42	336.43	37.87	1.71	39.58	296.85	336.43	280.84	19.79
ร้อยละ	45.18	54.82	100	11.25	0.51	11.76	88.24	100		
ตะวันออก	2,830.43	3,573.57	6,404.00	3,061.74	171.05	3,232.79	3,171.21	6,404.00	5,778.47	10.83
ร้อยละ	44.20	55.80	100	47.81	2.67	50.48	49.52	100		
ตะวันตก	7,236.63	6,835.70	14,072.33	6,844.18	266.66	7,110.84	6,961.49	14,072.33	13,240.40	6.28
ร้อยละ	51.42	48.58	100	48.64	1.89	50.53	49.47	100		
เหนือ	3,729.99	4,224.63	7,954.62	3,165.88	435.40	3,601.28	4,353.34	7,954.62	7,707.64	3.20
ร้อยละ	46.89	53.11	100	39.80	5.47	45.27	54.73	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,902.88	3,716.56	6,619.44	2,746.50	1,046.72	3,793.22	2,826.22	6,619.44	6,181.59	7.08
ร้อยละ	43.85	56.15	100	41.49	15.81	57.30	42.70	100		
ใต้	2,359.43	3,949.33	6,308.76	2,742.99	763.80	3,506.79	2,801.97	6,308.76	6,217.07	1.47
ร้อยละ	37.40	62.60	100	43.48	12.11	55.59	44.41	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	26,242.02	32,014.98	58,257.00	27,185.73	15,136.20	42,321.93	15,935.07	58,257.00	55,479.90	5.01
ร้อยละ	45.05	54.95	100	46.67	25.98	72.65	27.35	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	23,859.17	31,620.73	55,479.90	25,330.94	16,224.48	41,555.42	13,924.48	55,479.90		
ร้อยละ	43.01	56.99	100	45.66	29.24	74.90	25.10	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	9.99	1.25	5.01	7.32	(6.71)	1.84	14.44	5.01		

หมายเหตุ : ร้อยละของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

หากพิจารณาเปรียบเทียบปี 2563 กับปี 2562 ภาคกลาง มีการเติบโตของสินทรัพย์สูงสุด ร้อยละ 19.79 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น รองลงมาเป็นภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ร้อยละ 10.83 และ 6.28 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่แล้วทุกภาค มีมูลค่าธุรกิจที่เพิ่มขึ้น

5.1 สินทรัพย์

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น จำนวน 58,257.00 ล้านบาท ปีก่อน มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 55,479.90 ล้านบาท สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.01 สินทรัพย์ส่วนใหญ่อยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 32,014.98 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.95 ส่วนที่เหลือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน 26,242.02 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.05 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	สินทรัพย์หมุนเวียน (ล้านบาท)									เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน ปี 2562	
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์ อื่น	เงินลงทุน ระยะสั้น	เงินให้กู้ยืม ระยะสั้น สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะสั้น สุทธิ	สินค้า คงเหลือ	สินทรัพย์ หมุนเวียน อื่น	รวม สินทรัพย์ หมุนเวียน		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	1,577.97	1,184.34	309.51	1,942.53	1,062.10	117.30	836.90	7,030.65	6,315.47	11.32
ร้อยละ	22.44	16.85	4.40	27.63	15.11	1.67	11.90	100		
กลาง	59.51	20.00	0.80	68.38	0.00	0.12	3.20	152.01	123.03	23.56
ร้อยละ	39.15	13.16	0.53	44.98	0.00	0.08	2.10	100		
ตะวันออก	849.04	338.08	352.00	1,200.68	17.13	2.24	71.26	2,830.43	2,522.73	12.20
ร้อยละ	30.00	11.94	12.44	42.42	0.60	0.08	2.52	100		
ตะวันตก	1,362.19	1,522.85	299.19	3,767.13	47.24	1.31	236.72	7,236.63	6,500.46	11.32
ร้อยละ	18.82	21.04	4.14	52.06	0.65	0.02	3.27	100		
เหนือ	700.49	738.80	33.16	1,724.07	256.39	1.65	275.43	3,729.99	3,196.61	16.69
ร้อยละ	18.78	19.81	0.89	46.22	6.87	0.05	7.38	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	609.25	172.94	58.64	1,494.01	137.12	3.39	427.53	2,902.88	2,727.58	6.43
ร้อยละ	20.99	5.96	2.02	51.46	4.72	0.12	14.73	100		
ใต้	343.92	161.25	69.04	1,242.72	212.99	48.07	281.44	2,359.43	2,473.29	(4.60)
ร้อยละ	14.57	6.83	2.93	52.67	9.03	2.04	11.93	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	5,502.37	4,138.26	1,122.34	11,439.52	1,732.97	174.08	2,132.48	26,242.02	23,859.17	9.99
ร้อยละ	20.97	15.77	4.28	43.59	6.60	0.66	8.13	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	4,630.43	3,011.36	1,374.13	10,985.61	1,741.04	126.36	1,990.24	23,859.17		
ร้อยละ	19.41	12.62	5.76	46.04	7.30	0.53	8.34	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	18.83	37.42	(18.32)	4.13	(0.46)	37.77	7.15	9.99		

หมายเหตุ : สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ
(ร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น)

5.2 สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น 26,242.02 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.05 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.99 สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสุทธิ จำนวน 11,439.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 43.59 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น โดยเงินกู้ยืมระยะสั้นอยู่ในภาคใต้สูงสุด ร้อยละ 52.67 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสุทธิ อยู่ระหว่างร้อยละ 27.63 – 52.06 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร จำนวน 5,502.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.97 อยู่ในภาคกลางสูงสุด ร้อยละ 39.15 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินสดและเงินฝากธนาคาร อยู่ระหว่าง ร้อยละ 14.57 – 30.00

ตารางที่ 7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)							รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563								
	เงินลงทุน ระยะยาว	เงินให้กู้ยืม ระยะยาว สุทธิ	ลูกหนี้ ระยะยาว สุทธิ	ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน อื่น	รวมสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน			
กรุงเทพฯและปริมณฑล	396.57	7,516.75	20.52	1,577.62	19.31	9,530.77	9,758.42	(2.33)	
ร้อยละ	4.16	78.87	0.22	16.55	0.20	100			
กลาง	6.89	175.57	0.00	1.53	0.43	184.42	157.81	16.86	
ร้อยละ	3.73	95.20	0.00	0.83	0.24	100			
ตะวันออก	308.50	3,044.50	11.02	202.96	6.59	3,573.57	3,255.74	9.76	
ร้อยละ	8.63	85.19	0.31	5.68	0.19	100			
ตะวันตก	745.43	5,511.09	5.10	487.91	86.17	6,835.70	6,739.94	1.42	
ร้อยละ	10.91	80.62	0.07	7.14	1.26	100			
เหนือ	249.66	3,559.57	1.50	407.03	6.87	4,224.63	4,511.03	(6.35)	
ร้อยละ	5.91	84.26	0.04	9.63	0.16	100			
ตะวันออกเฉียงเหนือ	208.71	2,971.57	9.76	481.97	44.55	3,716.56	3,454.01	7.60	
ร้อยละ	5.62	79.95	0.26	12.97	1.20	100			
ใต้	93.31	3,162.03	329.19	342.47	22.33	3,949.33	3,743.78	5.49	
ร้อยละ	2.36	80.06	8.34	8.67	0.57	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	2,009.07	25,941.08	377.09	3,501.49	186.25	32,014.98	31,620.73	1.25	
ร้อยละ	6.27	81.03	1.18	10.94	0.58	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	2,476.48	25,211.35	111.74	3,382.13	439.03	31,620.73			
ร้อยละ	7.83	79.73	0.35	10.70	1.39	100			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(18.87)	2.89	237.47	3.53	(57.58)	1.25			

หมายเหตุ : สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ (ร้อยละของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น)

5.3 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 32,014.98 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.95 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.25 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิ จำนวน 25,941.08 ล้านบาท หรือร้อยละ 81.03 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิอยู่ในภาคกลางสูงสุด ร้อยละ 95.20 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิอยู่ระหว่างร้อยละ 78.87 – 85.19 รองลงมาเป็นที่ดินอาคารและอุปกรณ์ จำนวน 3,501.49 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.94 โดยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 16.55 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ อยู่ระหว่างร้อยละ 0.83 – 12.97

5.4 หนี้สิน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีหนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 42,321.93 ล้านบาท หรือร้อยละ 72.65 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.84 หนี้สินส่วนใหญ่อยู่ในหนี้สินหมุนเวียน 27,185.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 46.67 ของหนี้สินทั้งสิ้น ส่วนที่เหลือเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน 15,136.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.98 ของหนี้สินทั้งสิ้น มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						รวมหนี้สิน หมุนเวียน ปี 2562	
	เงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารและ เงินกู้ระยะสั้น	เจ้าหนี้การค้า และ ตัวเงินจ่าย	ส่วนของหนี้ถึง กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	เงินรับฝาก	รวมหนี้สิน หมุนเวียน อื่นๆ	รวมหนี้สิน หมุนเวียน		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	25.66	0.39	70.79	5,382.50	3,107.23	8,586.57	7,808.13	9.97
ร้อยละ	0.30	0.00	0.82	62.69	36.19	100		
กลาง	0.18	0.00	0.00	36.54	1.15	37.87	35.68	6.14
ร้อยละ	0.47	0.00	0.00	96.46	3.07	100		
ตะวันออก	79.91	2.80	23.18	2,932.52	23.33	3,061.74	2,688.23	13.89
ร้อยละ	2.61	0.09	0.76	95.78	0.76	100		
ตะวันตก	11.60	0.00	38.52	6,698.69	95.37	6,844.18	6,485.24	5.53
ร้อยละ	0.17	0.00	0.56	97.88	1.39	100		
เหนือ	299.60	0.01	271.67	2,471.51	123.09	3,165.88	2,904.03	9.02
ร้อยละ	9.46	0.00	8.58	78.07	3.89	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	412.99	2.72	226.05	1,966.82	137.92	2,746.50	2,642.84	3.92
ร้อยละ	15.04	0.10	8.23	71.61	5.02	100		
ใต้	39.57	0.17	128.82	2,546.82	27.61	2,742.99	2,766.79	(0.86)
ร้อยละ	1.44	0.01	4.69	92.85	1.01	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	869.51	6.09	759.03	22,035.40	3,515.70	27,185.73	25,330.94	7.32
ร้อยละ	3.20	0.02	2.79	81.06	12.93	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	1,008.26	6.00	692.38	20,596.27	3,028.03	25,330.94		
ร้อยละ	3.98	0.02	2.73	81.31	11.96	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(13.76)	1.50	9.63	6.99	16.11	7.32		

หมายเหตุ : หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ และหนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ (ร้อยละของหนี้สินหมุนเวียน)

5.5 หนี้สินหมุนเวียน

หนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 27,185.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 46.67 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.32 หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในเงินรับฝาก จำนวน 22,035.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 81.06 โดยอยู่ในภาคตะวันตกสูงสุด ร้อยละ 97.88 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินรับฝาก อยู่ระหว่างร้อยละ 62.69 – 96.46 รองลงมาเป็นส่วนของหนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ จำนวน 3,515.70 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.93 อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 36.19 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีหนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ อยู่ระหว่างร้อยละ 0.76 – 5.02

ตารางที่ 9 หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	หนี้สินไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)					
	ปี 2563				รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	เงินกู้ยืม ระยะยาว	เจ้าหนี้ค่าเช่า ซื้อสินทรัพย์	หนี้สิน ไม่หมุนเวียนอื่น	รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	234.59	0.61	12,215.66	12,450.86	13,490.36	(7.71)
ร้อยละ	1.88	0.01	98.11	100		
กลาง	0.28	0.00	1.43	1.71	1.75	(2.29)
ร้อยละ	16.27	0.00	83.73	100		
ตะวันออก	83.25	0.00	87.80	171.05	179.77	(4.85)
ร้อยละ	48.66	0.00	51.34	100		
ตะวันตก	118.74	0.00	147.92	266.66	227.89	17.01
ร้อยละ	44.53	0.00	55.47	100		
เหนือ	361.55	0.00	73.85	435.40	671.05	(35.12)
ร้อยละ	83.04	0.00	16.96	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	972.39	0.06	74.27	1,046.72	902.28	16.01
ร้อยละ	92.89	0.01	7.10	100		
ใต้	711.00	0.00	52.80	763.80	751.38	1.65
ร้อยละ	93.09	0.00	6.91	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	2,481.80	0.67	12,653.73	15,136.20	16,224.48	(6.71)
ร้อยละ	16.40	0.00	83.60	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	2,605.17	0.94	13,618.37	16,224.48		
ร้อยละ	16.05	0.01	83.94	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(4.74)	(28.72)	(7.08)	(6.71)		

หมายเหตุ : ร้อยละของหนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น

5.6 หนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 15,136.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.98 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.71 หนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น จำนวน 12,653.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 83.60 โดยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 98.11 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินกู้ยืมระยะยาว อยู่ระหว่างร้อยละ 6.91 – 83.73 รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมระยะยาว จำนวน 2,481.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.40 อยู่ในภาคใต้สูงสุด ร้อยละ 93.09 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นอยู่ระหว่างร้อยละ 1.88 – 92.89

ตารางที่ 10 ทุนของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						รวมทุนของ สหกรณ์ ปี 2562	
	ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง	ทุนสะสม ตามข้อบังคับ และอื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่นๆ	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ประจำปี	รวม ทุนของ สหกรณ์		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	11,486.02	487.19	509.84	(17,621.38)	662.32	(4,476.01)	(5,224.60)	(14.33)
ร้อยละ	(256.61)	(10.88)	(11.40)	393.69	(14.80)	100		
กลาง	268.33	10.79	7.44	(4.77)	15.06	296.85	243.41	21.95
ร้อยละ	90.39	3.63	2.51	(1.60)	5.07	100		
ตะวันออก	2,747.45	195.44	71.43	(31.54)	188.43	3,171.21	2,910.47	8.96
ร้อยละ	86.64	6.16	2.25	(0.99)	5.94	100		
ตะวันตก	5,687.88	659.52	269.09	(63.94)	408.94	6,961.49	6,527.27	6.65
ร้อยละ	81.71	9.47	3.87	(0.92)	5.87	100		
เหนือ	4,006.16	378.39	130.99	(361.06)	198.86	4,353.34	4,132.56	5.34
ร้อยละ	92.02	8.69	3.01	(8.29)	4.57	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,632.64	214.54	78.84	(254.94)	155.14	2,826.22	2,636.47	7.20
ร้อยละ	93.15	7.59	2.79	(9.02)	5.49	100		
ใต้	2,369.22	217.06	172.60	(113.70)	156.79	2,801.97	2,698.90	3.82
ร้อยละ	84.56	7.75	6.16	(4.06)	5.59	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	29,197.70	2,162.93	1,240.23	(18,451.33)	1,785.54	15,935.07	13,924.48	14.44
ร้อยละ	183.23	13.57	7.78	(115.79)	11.21	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	27,705.27	1,976.00	1,192.14	(18,353.68)	1,404.75	13,924.48		
ร้อยละ	198.97	14.19	8.56	(131.81)	10.09	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	5.39	9.45	4.03	0.53	27.11	14.44		

หมายเหตุ : ร้อยละของทุนของสหกรณ์

5.7 ทุนของสหกรณ์

ทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 15,935.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 27.35 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.44 ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในทุนเรือนหุ้น จำนวน 29,197.70 ล้านบาท หรือ 1.83 เท่า ของทุนสหกรณ์ โดยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงสุด ร้อยละ 93.15 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีทุนเรือนหุ้น อยู่ระหว่างร้อยละ -256.61 – 92.02 รองลงมาเป็นทุนสำรอง จำนวน 2,162.93 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.57 อยู่ในภาคตะวันตกสูงสุด ร้อยละ 9.47 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีทุนสำรอง อยู่ระหว่างร้อยละ -10.88 – 8.69

6. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 539 สหกรณ์ ปรากฏว่าผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิ จำนวน 450 สหกรณ์ เป็นเงินจำนวน 2,004.32 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี จำนวน 87 สหกรณ์ เป็นเงินจำนวน 148.25 ล้านบาท
- ไม่ดำเนินงาน จำนวน 2 สหกรณ์

รายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

6.1 รายได้

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน 5,329.97 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 20.84 รายได้ทั้งสิ้นส่วนใหญ่อยู่ในรายได้ธุรกิจหลัก จำนวน 4,515.66 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 84.72 โดยอยู่ในภาคตะวันออกสูงสุด ร้อยละ 94.65 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีรายได้ธุรกิจหลัก อยู่ระหว่างร้อยละ 77.03 – 91.66 รองลงมาเป็นรายได้อื่นๆ จำนวน 671.25 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 12.60 อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 20.36 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีรายได้อื่นๆ อยู่ระหว่างร้อยละ 4.18 – 12.40

6.2 ค่าใช้จ่าย

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน 3,473.90 ล้านบาท หรือร้อยละ 65.18 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 35.35 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นส่วนใหญ่อยู่ในต้นทุนธุรกิจ จำนวน 1,686.31 ล้านบาท หรือร้อยละ 31.64 โดยอยู่ในภาคตะวันออกสูงสุด ร้อยละ 59.05 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีต้นทุนธุรกิจ อยู่ระหว่างร้อยละ 4.43 – 34.24 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวน 1,365.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.62 อยู่ในภาคเหนือสูงสุด ร้อยละ 41.29 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ อยู่ระหว่างร้อยละ 14.81 – 38.80

6.3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

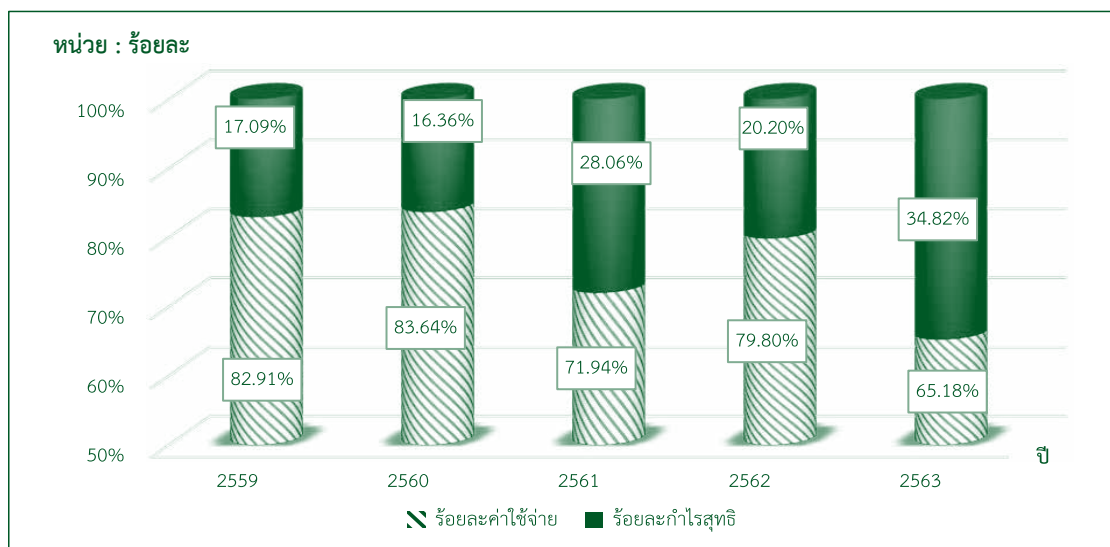
สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 1,856.07 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 34.82 ของรายได้ทั้งสิ้น อยู่ในภาคกลางสูงสุด ร้อยละ 54.03 รองลงมาเป็นกรุงเทพฯและปริมณฑล ร้อยละ 51.29 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีกำไรสุทธิประจำปี อยู่ระหว่างร้อยละ 17.89 – 45.74

ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)										
	ปี 2563									กำไร (ขาดทุน) ปี 2562	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ/ เท่า
	รายได้			รวม รายได้	ค่าใช้จ่าย			รวม ค่าใช้จ่าย	กำไร (ขาดทุน)		
	ธุรกิจ หลัก	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่นๆ		ต้นทุน	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่นๆ				
กรุงเทพฯและปริมณฑล	1,052.22	35.61	278.17	1,366.00	430.96	11.04	223.39	665.39	700.61	406.38	72.40
ร้อยละ	77.03	2.61	20.36	100	31.55	0.81	16.35	48.71	51.29		
กลาง	25.74	0.65	1.69	28.08	1.25	2.39	9.27	12.91	15.17	11.89	27.59
ร้อยละ	91.66	2.32	6.02	100	4.43	8.53	33.01	45.97	54.03		
ตะวันออก	887.75	10.94	39.22	937.91	553.78	77.41	138.94	770.13	167.78	159.15	5.42
ร้อยละ	94.65	1.17	4.18	100	59.05	8.25	14.81	82.11	17.89		
ตะวันตก	888.92	16.87	126.43	1,032.22	149.66	74.17	400.55	624.38	407.84	304.91	33.76
ร้อยละ	86.12	1.63	12.25	100	14.50	7.19	38.80	60.49	39.51		
เหนือ	628.03	46.55	87.37	761.95	190.00	108.61	314.63	613.24	148.71	111.09	33.86
ร้อยละ	82.42	6.11	11.47	100	24.94	14.25	41.29	80.48	19.52		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	545.02	17.11	67.12	629.25	163.93	83.06	94.42	341.41	287.84	258.67	11.28
ร้อยละ	86.61	2.72	10.67	100	26.05	13.20	15.01	54.26	45.74		
ใต้	487.98	15.33	71.25	574.56	196.73	65.39	184.32	446.44	128.12	108.15	18.47
ร้อยละ	84.93	2.67	12.40	100	34.24	11.38	32.08	77.70	22.30		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	4,515.66	143.06	671.25	5,329.97	1,686.31	422.07	1,365.52	3,473.90	1,856.07	1,360.24	36.45
ร้อยละ	84.72	2.68	12.60	100	31.64	7.92	25.62	65.18	34.82		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	4,733.90	144.30	1,855.35	6,733.55	1,838.00	586.63	2,948.68	5,373.31	1,360.24		
ร้อยละ	70.30	2.14	27.56	100	27.30	8.71	43.79	79.80	20.20		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	(4.61)	(0.86)	(63.82)	(20.84)	(8.25)	(28.05)	(53.69)	(35.35)	36.45		

หมายเหตุ : ร้อยละของรายได้ทั้งสิ้น

ภาพที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบ ผลการดำเนินงานของเครดิตยูเนียน ในรอบ 5 ปี (2559 – 2563)

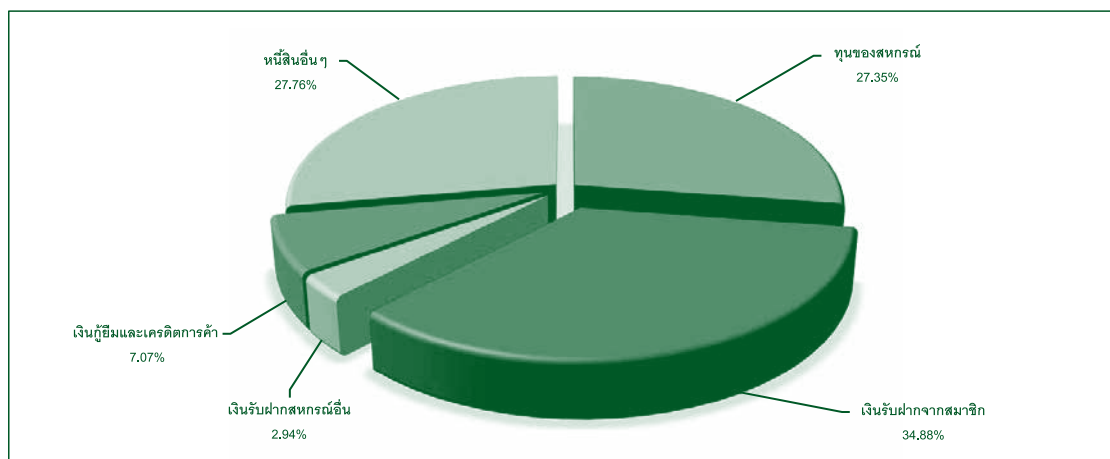

7. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน

7.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน การจัดหาแหล่งเงินทุน ส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 20,322.46 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.88 โดยอยู่ในภาคตะวันออกสูงสุด ร้อยละ 44.88 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินรับฝากจากสมาชิก อยู่ระหว่างร้อยละ 10.55 – 43.70 รองลงมาเป็นหนี้สินอื่นๆ จำนวน 16,169.43 ล้านบาท หรือร้อยละ 27.76 อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 92.52 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีหนี้สินอื่นๆ อยู่ระหว่างร้อยละ 0.76 – 3.20 มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 6 แสดงแหล่งที่มาของเงินทุนปี 2563

ตารางที่ 12 แหล่งที่มาของเงินทุนดำเนินงาน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

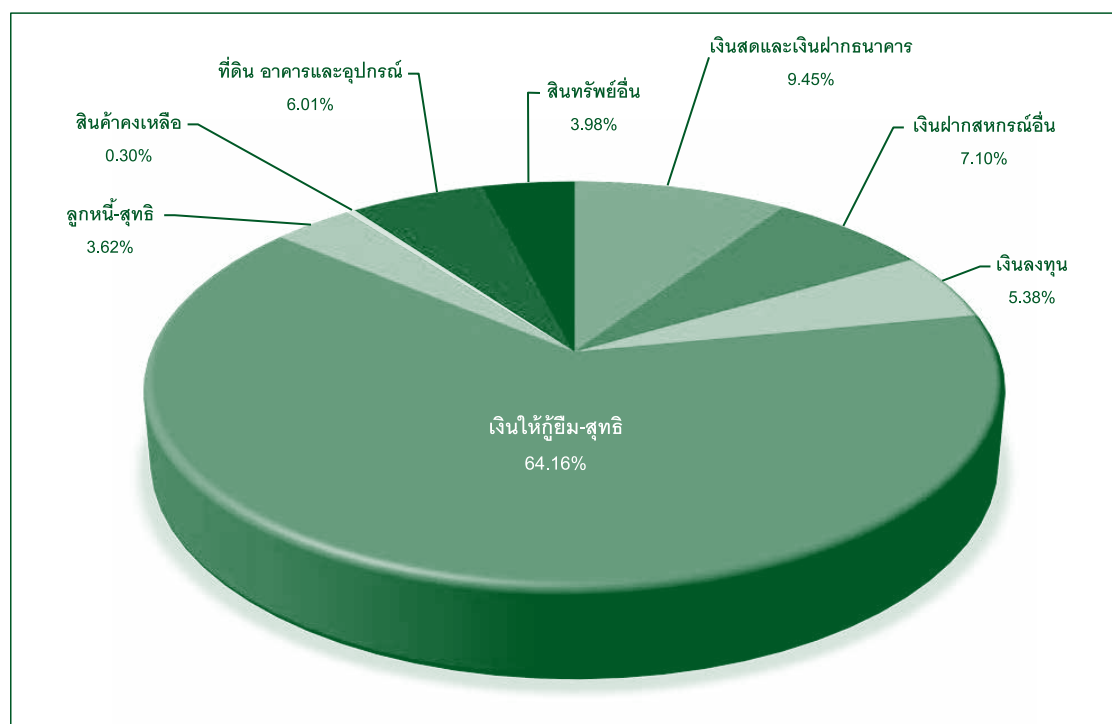
ภาค	แหล่งที่มาของเงินทุน (ล้านบาท)							เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563						รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน ปี 2562	
	ทุนของ สหกรณ์	เงินรับ ฝากจาก สมาชิก	เงินรับฝาก สหกรณ์ อื่น	เงินกู้ยืม และเครดิต การค้า	อื่นๆ	รวม แหล่งที่มา ของเงินทุน		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	(4,476.01)	4,841.37	541.13	332.04	15,322.89	16,561.42	16,073.89	3.03
ร้อยละ	(27.03)	29.23	3.27	2.01	92.52	100		
กลาง	296.85	35.49	1.05	0.46	2.58	336.43	280.84	19.79
ร้อยละ	88.24	10.55	0.31	0.14	0.76	100		
ตะวันออก	3,171.21	2,874.05	58.47	189.14	111.13	6,404.00	5,778.47	10.83
ร้อยละ	49.52	44.88	0.91	2.95	1.74	100		
ตะวันตก	6,961.49	6,150.27	548.42	168.86	243.29	14,072.33	13,240.40	6.28
ร้อยละ	49.47	43.70	3.90	1.20	1.73	100		
เหนือ	4,353.34	2,393.42	78.09	932.83	196.94	7,954.62	7,707.64	3.20
ร้อยละ	54.73	30.09	0.98	11.73	2.47	100		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,826.22	1,772.34	194.48	1,614.21	212.19	6,619.44	6,181.59	7.08
ร้อยละ	42.70	26.77	2.94	24.39	3.20	100		
ใต้	2,801.97	2,255.52	291.30	879.56	80.41	6,308.76	6,217.07	1.47
ร้อยละ	44.41	35.75	4.62	13.94	1.28	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	15,935.07	20,322.46	1,712.94	4,117.10	16,169.43	58,257.00	55,479.90	5.01
ร้อยละ	27.35	34.88	2.94	7.07	27.76	100		
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	13,924.48	18,753.41	1,842.86	4,312.75	16,646.40	55,479.90		
ร้อยละ	25.10	33.80	3.32	7.77	30.01	100		
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	14.44	8.37	(7.05)	(4.54)	(2.87)	5.01		

หมายเหตุ : ร้อยละของเงินทุน

7.2 แหล่งใช้ไปของเงินทุนดำเนินงาน

แหล่งใช้ไปของเงินทุน สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ส่วนใหญ่นำเงินไปลงทุนอยู่ใน เงินให้กู้ยืมสุทธิ จำนวน 37,380.60 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.16 โดยอยู่ในภาคกลางสูงสุด ร้อยละ 72.51 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินให้กู้ยืมสุทธิ อยู่ระหว่างร้อยละ 57.11 – 69.82 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร จำนวน 5,502.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.45 อยู่ในภาคกลางสูงสุด ร้อยละ 17.69 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีเงินลงทุน อยู่ระหว่างร้อยละ 5.45 – 13.26 จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ลงทุน ในเงินให้กู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นความมั่นคงของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับ การเร่งรัดให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา และการบริหารเงินสดและเงินฝากธนาคารให้มีประสิทธิภาพให้ยังคงสภาพคล่องไว้ รายละเอียดการใช้เงินทุนดังนี้

ภาพที่ 7 แสดงแหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน ปี 2563

ตารางที่ 13 แหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน จำแนกตามภาค ปี 2562-2563

ภาค	แหล่งใช้ไปของเงินทุน (ล้านบาท)										รวม แหล่งใช้ไป ของเงินทุน ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
	ปี 2563											
	เงินสดและ เงินฝาก ธนาคาร	เงินฝาก สหกรณ์ อื่น	เงินลงทุน	เงินให้กู้ยืม- สุทธิ	ลูกหนี้- สุทธิ	สินค้า คงเหลือ	ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ อื่น	รวม แหล่งใช้ไป ของเงินทุน			
กรุงเทพฯและปริมณฑล	1,577.97	1,184.34	706.08	9,459.28	1,082.62	117.30	1,577.62	856.21	16,561.42	16,073.89	3.03	
ร้อยละ	9.53	7.15	4.26	57.11	6.54	0.71	9.53	5.17	100			
กลาง	59.51	20.00	7.69	243.95	0.00	0.12	1.53	3.63	336.43	280.84	19.79	
ร้อยละ	17.69	5.94	2.29	72.51	0.00	0.04	0.45	1.08	100			
ตะวันออก	849.04	338.08	660.50	4,245.18	28.15	2.24	202.96	77.85	6,404.00	5,778.47	10.83	
ร้อยละ	13.26	5.28	10.31	66.29	0.44	0.03	3.17	1.22	100			
ตะวันตก	1,362.19	1,522.85	1,044.62	9,278.22	52.34	1.31	487.91	322.89	14,072.33	13,240.40	6.28	
ร้อยละ	9.68	10.82	7.42	65.93	0.37	0.01	3.47	2.30	100			
เหนือ	700.49	738.80	282.82	5,283.64	257.89	1.65	407.03	282.30	7,954.62	7,707.64	3.20	
ร้อยละ	8.81	9.28	3.56	66.42	3.24	0.02	5.12	3.55	100			
ตะวันออกเฉียงเหนือ	609.25	172.94	267.35	4,465.58	146.88	3.39	481.97	472.08	6,619.44	6,181.59	7.08	
ร้อยละ	9.21	2.61	4.04	67.46	2.22	0.05	7.28	7.13	100			
ใต้	343.92	161.25	162.35	4,404.75	542.18	48.07	342.47	303.77	6,308.76	6,217.07	1.47	
ร้อยละ	5.45	2.56	2.57	69.82	8.59	0.76	5.43	4.82	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2563	5,502.37	4,138.26	3,131.41	37,380.60	2,110.06	174.08	3,501.49	2,318.73	58,257.00	55,479.90	5.01	
ร้อยละ	9.45	7.10	5.38	64.16	3.62	0.30	6.01	3.98	100			
รวมทั้งสิ้น ปี 2562	4,630.43	3,011.36	3,850.61	36,196.96	1,852.78	126.36	3,382.13	2,429.27	55,479.90			
ร้อยละ	8.34	5.43	6.94	65.24	3.34	0.23	6.10	4.38	100			
เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ	18.83	37.42	(18.68)	3.27	13.89	37.77	3.53	(4.55)	5.01			

หมายเหตุ : ร้อยละของเงินทุน

8. ภาพเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

1. ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน

1.1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

C มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

เงินทุนดำเนินงาน			
58,257,004,180.79 บาท			
ผลลัพท์ต่อส่วนกองทุน			
12.432 %			

แหล่งเงินทุน			
* ภายในสหกรณ์	36,257,530,965.58	บาท	62.24 %
- เงินรับฝากสมาชิก	20,322,455,035.05	บาท	34.88 %
- กองของสหกรณ์	15,935,075,930.53	บาท	27.35 %
- อื่นๆ	0.00	บาท	0.00 %
* ภายนอกสหกรณ์	21,999,473,215.21	บาท	37.76 %
- เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	4,117,101,674.54	บาท	7.07 %
- เงินรับฝากสหกรณ์และอื่นๆ	17,882,371,540.67	บาท	30.70 %
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	0.037	เท่า	

สัดส่วนหนี้สินทั้งคืนต่อทุนสหกรณ์	
2.656 เท่า	
* หนี้สินทั้งสิ้น	42,321,928,250.26 บาท
* ทุนของสหกรณ์	15,935,075,930.53 บาท
การเติบโตของทุนสหกรณ์	14.439 %
การเติบโตของหนี้สิน	1.845 %

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 58,257.00 ล้านบาท มีอัตราเติบโตของทุนสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.44 ความสามารถในการสร้างผลตอบแทนต่อส่วนของทุนได้ร้อยละ 12.43 สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ 2.66 เท่า แสดงให้เห็นว่าทุนของสหกรณ์ไม่สามารถรองรับหนี้สินได้ เจ้าหนี้มีความเสี่ยง และหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.85 แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 34.88 รองลงมาเป็นเงินรับฝากสหกรณ์และอื่นๆ ร้อยละ 30.70 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 27.35 และเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 7.07 มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.04 เท่า อยู่ในระดับที่ต้องวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด ในการวิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของเงินทุน

1.2 คุณภาพสินทรัพย์

▲ มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สินทรัพย์			
58,257,004,180.79 บาท			
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์			
3.264 %			

การลงทุนในสินทรัพย์			
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สค.	9,640,629,033.58	บาท	16.55 %
ลูกหนี้	58,312,503,200.50	บาท	100.10 %
(จำนอง/เช่า/สัญญา)	18,821,846,399.47	บาท	32.31 %
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	3,501,493,243.39	บาท	6.01 %
หลักทรัพย์/จรรยา	3,131,414,044.67	บาท	5.38 %
สินค้าและอื่นๆ	2,492,811,058.12	บาท	4.28 %
NPL/หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด	4,647,724,501.11	บาท	
หรืออัตราหนี้ค้างชำระ	20.904		%

อัตราส่วนของสินทรัพย์			
0.079 รอบ			
รายได้สุทธิหลัก	4,515,661,846.29	บาท	
การเติบโตของสินทรัพย์	5.006		%

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 58,257.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 5.01 มาลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ของสหกรณ์ มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียง ร้อยละ 3.26 สหกรณ์ลงทุนในลูกหนี้สุทธิตามที่สุด ร้อยละ 67.79 รองลงมาเป็นเงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝาก สหกรณ์อื่น ร้อยละ 16.55 และมีอัตราหนี้ค้างชำระ ร้อยละ 20.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ ดังนั้น การลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์ต้องคำนึงถึงการเพิ่มมูลค่าในสินทรัพย์เหล่านั้น การวางแผนงาน การวิเคราะห์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ รวมทั้งการติดตามเร่งรัดลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามกำหนด สัญญา อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากขึ้น

1.3 ความสามารถในการบริหารการจัดการ

มีดัด 3 ชัดความสามารถในการบริหาร

โครงสร้างธุรกิจ				การบริหารจัดการ		ผลการจัดขนาดสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	
- จำนวนสมาชิก	805,754	คน		ขีดความสามารถ/ สมรรถนะของ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ		- ขนาดสหกรณ์	ขนาดใหญ่มาก
- ธุรกิจสหกรณ์							
* รับฝากเงิน	16,518,561,410.91	บาท	42.98 %				
* ให้เงินกู้	20,881,570,948.14	บาท	54.34 %				
* จัดหาสินค้า	649,399,302.12	บาท	1.69 %				
* รวบรวมผลผลิตแปรรูป	374,351,196.04	บาท	0.97 %				
* ให้บริการ	7,098,102.92	บาท	0.02 %				
มูลค่าธุรกิจรวม	38,430,980,960.13	บาท/ปี					
	3,202,581,746.68	บาท/เดือน					
การเติบโตของธุรกิจ	4.842	%					

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มีจำนวนสมาชิก 805,754 คน ดำเนินธุรกิจโดยรวม คิดเป็นมูลค่า 38,430.98 ล้านบาทต่อปี หรือ 3,202.58 ล้านบาทต่อเดือน การเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 4.84 ธุรกิจโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจให้เงินกู้ ร้อยละ 54.34 รองลงมาเป็นธุรกิจรับฝากเงิน ร้อยละ 42.98 จัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 1.69 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูป ร้อยละ 0.97 และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 0.02

1.4 ความสามารถในการทำกำไร

E มติที่ 4 การทำกำไร

ความสามารถในการทำกำไร			
อัตรากำไรสุทธิ			
41.103 %			

กำไร(ขาดทุน)	1,856,070,650.66	บาท	
รายได้	5,329,973,653.87	บาท	100.00 %
รายได้ธุรกิจ	4,515,661,846.29	บาท	84.72 %
รายได้เฉพาะธุรกิจ	143,057,482.38	บาท	2.68 %
รายได้อื่นๆ	671,254,325.20	บาท	12.59 %
ค่าใช้จ่าย	3,473,903,003.21	บาท	65.18 %
ต้นทุนธุรกิจ	1,686,313,788.99	บาท	31.64 %
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	422,072,941.89	บาท	7.92 %
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/อื่นๆ	1,365,516,272.33	บาท	25.62 %
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	42.373	%	

อัตราเฉลี่ยต่อสมาชิก		
กำไรต่อสมาชิก	2,303.520	บาท/คน
เงินออมต่อสมาชิก	61,458.153	บาท/คน
หนี้สินต่อสมาชิก	48,649.464	บาท/คน
การเติบโตของกำไร/ขาดทุน	36.451	%
การเติบโตของทุนสำรอง	9.453	%
การเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ	4.034	%

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีอัตราเฉลี่ยต่อสมาชิกรายคน สมาชิกมีหนี้สิน 48,649.46 บาท/คน ขณะที่สมาชิกมีเงินออม 61,458.15 บาท/คน ส่งผลให้มีกำไรต่อสมาชิก 2,303.52 บาท/คน การทำกำไรส่วนใหญ่ได้มาจากรายได้ธุรกิจหลัก ร้อยละ 84.72 รองลงมาเป็นรายได้อื่นๆ ร้อยละ 12.59 และมีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนธุรกิจ ร้อยละ 31.64 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ ร้อยละ 25.62 โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 42.37 ซึ่งอยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากขึ้น

1.5 สภาพคล่องทางการเงิน

I. มติที่ 5 สภาพคล่อง

สภาพคล่องทางการเงิน			
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน			
0.965 เท่า			

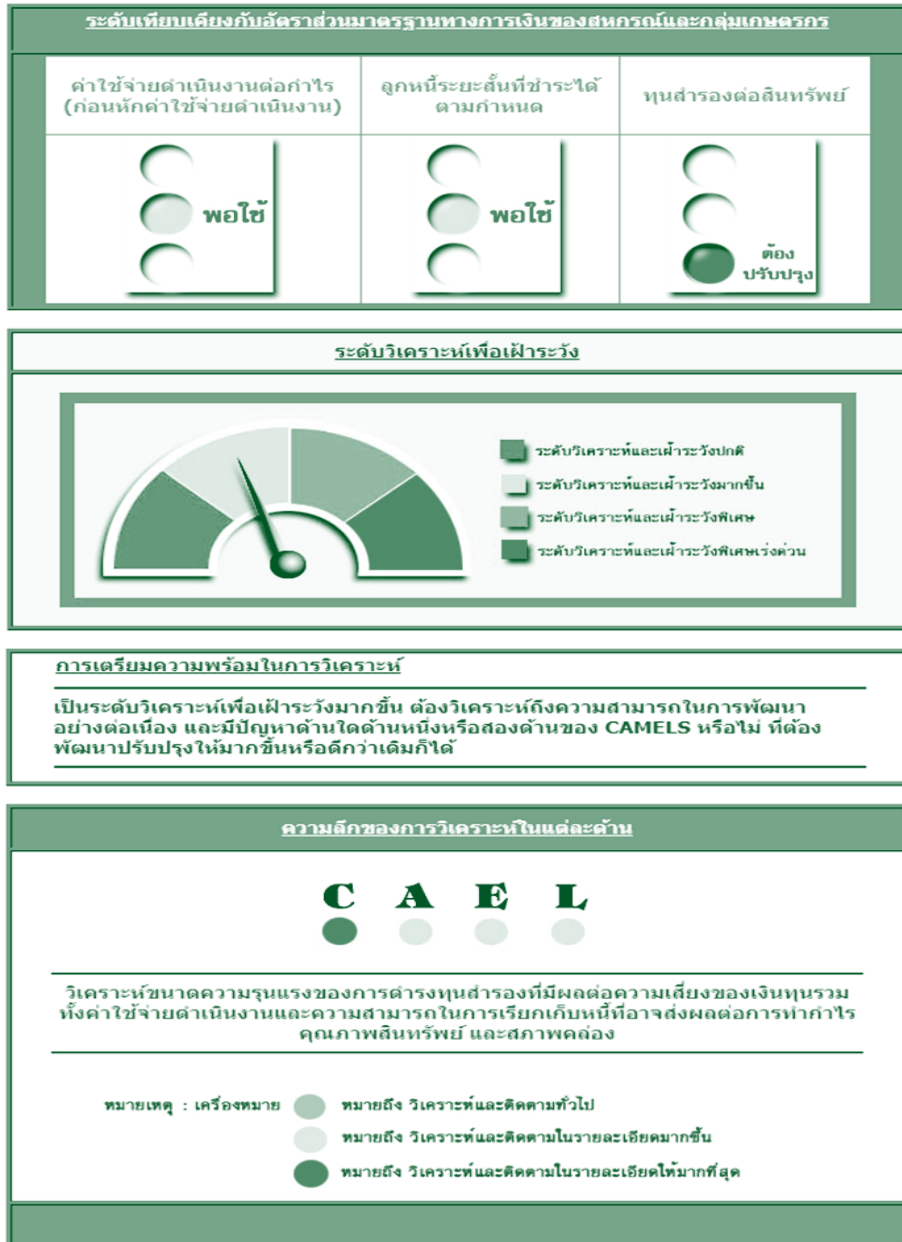
ร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสด	127,312,855.67 บาท	0.49 %	
เงินฝากธนาคาร/สก.	9,513,316,177.91 บาท	36.25 %	
ลูกหนี้ระยะสั้น	13,172,495,804.98 บาท	50.20 %	
หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น	1,122,339,296.66 บาท	4.28 %	
สินค้า	174,084,122.19 บาท	0.66 %	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,132,467,886.69 บาท	8.13 %	
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระ	79.096	%	

ร้อยละของหนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินกู้ระยะสั้น	1,628,543,803.22 บาท	5.99 %	
เจ้าหนี้การค้า	6,083,149.09 บาท	0.02 %	
เงินรับฝาก	22,035,394,811.30 บาท	81.06 %	
อื่นๆ	3,515,705,507.11 บาท	12.93 %	

ระยะเวลา	
อายุเฉลี่ยของสินค้า	74.992 วัน
อัตราหมุนของสินค้า	4.867 ครั้ง

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เท่ากับ 0.97 เท่า จะเห็นได้ว่าสินทรัพย์หมุนเวียนไม่สามารถชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ทั้งหมด เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนมี จำนวน 26,242.02 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 27,185.73 ล้านบาท ซึ่งส่งผลต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ หากพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็น ลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 50.20 รองลงมาเป็นเงินฝากธนาคารและเงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 36.25 และหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็น เงินรับฝาก ร้อยละ 81.06 รองลงมาเป็นหนี้สินหมุนเวียนอื่น ร้อยละ 12.93 ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการลูกหนี้ให้ชำระได้ตามกำหนดเวลา และควรดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ให้เพียงพอ เพื่อเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงจากการไถ่ถอนคืนเงินรับฝากของสมาชิก และสหกรณ์ควรใช้การวางแผนการปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากขึ้น

ความพร้อมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยง CAMEL

ปี 2563 สหกรณ์เครดิตยูเนียน ระดับการเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน แสดงเกณฑ์อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับต้องปรับปรุง ซึ่งแสดงอยู่ในรูปสีแดง และอัตราส่วนลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระได้ตามกำหนด และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) อยู่ในระดับต้องพอใช้ ซึ่งแสดงอยู่ในรูปสีเหลือง เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้

เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึกพบว่า ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่มีผลต่อความเสี่ยงของเงินทุนรวมทั้งค่าใช้จ่ายดำเนินงานและความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำกำไร คุณภาพสินทรัพย์ และสภาพคล่อง

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีจำนวน 539 สหกรณ์ มีภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “มากขึ้น” และมีระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในเรื่อง

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “พอใช้”
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “พอใช้”
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “ต้องปรับปรุง”

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด
2. คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
3. ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
4. สภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำแนกเป็น 4 ระดับดังนี้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ จำนวน 93 สหกรณ์ หรือร้อยละ 17.26 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกก็ได้ ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**มากขึ้น** จำนวน 167 สหกรณ์ หรือร้อยละ 30.98 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**พิเศษ** จำนวน 183 สหกรณ์ หรือร้อยละ 33.95 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่ ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**พิเศษเร่งด่วน** จำนวน 94 สหกรณ์ หรือร้อยละ 17.44 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่ และที่ไม่สามารถจัดระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังได้เพราะ**ไม่มีค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)** จำนวน 2 สหกรณ์ หรือร้อยละ 0.37

ตารางที่ 14 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2563	CFSAWS:ss
จำนวนสหกรณ์ (ที่รวบรวมได้)	สหกรณ์	539	
จำนวนสมาชิก	คน	805,754	
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	58,257.00	
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	2.66	“ต้องปรับปรุง” (น้อยกว่า 0.05)
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.04	
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	14.44	
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	1.85	
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	12.43	
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	20.90	
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.08	
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	3.26	
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	5.01	
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	4.84	
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	2,303.52	“พอใช้” (40.00 - 60.00)
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	61,458.15	
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	48,649.46	
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	42.37	
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	9.45	
4.6 อัตราการเติบโตของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	36.45	
4.7 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	41.10	
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.97	“พอใช้” (60.00 - 90.00)
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	4.87	
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	74.99	
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	79.10	

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดเป็นสหกรณ์ที่มีระบบการหมุนเวียนของเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในเงินรับฝาก ซึ่งผู้บริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียนควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินของสหกรณ์อย่างโปร่งใสและยึดหลักธรรมาภิบาล สามารถให้สมาชิกตรวจสอบได้ สหกรณ์ควรเร่งสะสมทุนสำรองให้เพียงพอต่อการก่อหนี้สินทั้งหมด สามารถเป็นหลักประกันให้กับเจ้าหนี้ได้ โดยการบริหารจัดการลูกหนี้ที่ค้างชำระ ติดตามเร่งรัดให้ชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนด เพื่อให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอในการรักษาสภาพคล่องของสหกรณ์ รวมทั้งควรหาแนวทางลดภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้มีส่วนเหลือของรายได้และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น

ภาคผนวก

ตารางสถิติและข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์
นอกภาคการเกษตร

ตารางสถิติและข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ส่วนที่ 1 เรื่องทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น	108	820	1,374	539	2,841	2,836
จำนวนสหกรณ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(13)	16	(1)	3	5	(263)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(10.74)	1.99	(0.07)	0.56	0.18	(8.49)

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น	664,586	443,785	3,369,707	805,754	5,283,832	5,232,172
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(5,086)	15,679	37,347	3,720	51,660	(49,978)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(0.76)	3.66	1.12	0.46	0.99	(0.95)

ตารางที่ 3 ทุนเรือนหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
ทุนเรือนหุ้น	310.03	6,575.96	1,173,968.87	29,197.70	1,210,052.56	1,139,506.50
จำนวนทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(12.08)	540.53	68,525.18	1,492.43	70,546.06	85,812
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(3.75)	8.96	6.20	5.39	6.19	8.14

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 4 มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
ธุรกิจเงินรับฝาก	6.37	4,108.90	626,394.40	16,518.56	647,028.23	635,642.91
การให้สินเชื่อ	3.20	7,166.48	1,095,694.23	20,881.57	1,123,745.48	1,169,046.57
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,167.13	1,636.22		649.40	6,452.75	7,330.39
การรวบรวมผลิตผล	2.98	6,424.80		360.40	6,788.18	6,348.55
การแปรรูปผลิตผล	21.91	43.90		13.95	79.76	99.33
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	18.86	768.09		7.10	794.05	905.02
รวมมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์	4,220.45	20,148.39	1,722,088.63	38,430.98	1,784,888.45	1,819,372.77
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(387.13)	2,298.11	(38,170.23)	1,774.93	(34,484.32)	51,449.39
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(8.40)	12.87	(2.17)	4.84	(1.90)	2.91

ตารางที่ 5 ธุรกิจเงินรับฝาก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
เงินรับฝากระหว่างปี						
เงินรับฝาก - สมาชิก	3.91	3,691.33	576,647.27	15,468.90	595,811.41	643,058.48
- สหกรณ์อื่น	2.46	304.80	46,526.84	328.94	47,163.04	53,773.57
- แห่หลังอื่น		112.77	3,220.29	720.72	4,053.78	10,311.33
รวมเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น	6.37	4,108.90	626,394.40	16,518.56	647,028.23	707,143.38
จำนวนเงินรับฝากระหว่างปีเพิ่มขึ้น/ลดลงจากปีก่อน	(11.72)	917.41	10,057.44	422.19	(60,115.15)	(42,313.79)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(64.79)	28.75	1.63	2.62	(8.50)	(5.72)
เงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี						
เงินรับฝาก - สมาชิก	53.17	7,162.90	1,087,581.16	20,322.46	1,115,119.69	1,019,309.79
- สหกรณ์อื่น	10.75	979.61	63,451.55	919.41	65,361.32	54,300.26
- แห่หลังอื่น	0.02	39.76	2,667.60	793.53	3,500.91	3,299.21
รวมเงินรับฝากคงเหลือทั้งสิ้น	63.94	8,182.27	1,153,700.31	22,035.40	1,183,981.92	1,076,909.26
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น/ลดลงจากปีก่อน	(11.02)	962.62	104,681.93	1,439.13	107,072.66	74,758.57
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(14.70)	13.33	9.98	6.99	9.94	7.46

ตารางที่ 6 ธุรกิจเงินให้กู้ยืม (สินเชื่อก)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
เงินให้กู้ยืมระหว่างปี						
ให้กู้ยืมแก่สมาชิก		7,068.54	1,016,404.54	20,725.42	1,044,198.50	1,057,418.75
ให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น	3.20	97.94	79,289.69	156.15	79,546.98	111,627.82
รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างปีทั้งสิ้น	3.20	7,166.48	1,095,694.23	20,881.57	1,123,745.48	1,169,046.57
จำนวนเงินให้กู้ยืมระหว่างปีเพิ่มขึ้น/ลดลงจากปีก่อน	(5.46)	1,263.33	(48,198.72)	1,639.76	(45,301.09)	41,972.32
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(63.05)	21.40	(4.21)	8.52	(3.88)	3.72
เงินให้กู้ยืมคงเหลือสิ้นปี						
ให้กู้ยืมแก่สมาชิก	1.32	13,364.48	2,033,222.47	38,814.72	2,085,402.99	2,044,711.01
ให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น	1.60	217.65	117,186.14	202.01	117,607.40	128,180.32
รวมเงินให้กู้ยืมคงเหลือทั้งสิ้น	2.92	13,582.13	2,150,408.61	39,016.73	2,203,010.39	2,172,891.33
จำนวนเงินให้กู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น/ลดลงจากปีก่อน	(5.82)	1,121.54	27,671.98	1,331.36	30,119.06	118,606.87
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(66.59)	9.00	1.30	3.53	1.39	5.77

ตารางที่ 7 ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ		41.83		2,505.69	2,547.52	2,731.61
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขาย/แปรรูป		35.03		249.35	284.38	386.06
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรและภาชีอากร		7.55			7.55	21.87
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน		1,336.07	164,683.90	3,710.88	169,730.85	128,119.52
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดินและแหล่งน้ำ		207.05		933.43	1,140.48	722.42
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างเครื่องสูบน้ำเครื่องจักรกล		13.57		388.92	402.49	207.64
ซื้อสร้างปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง		3,305.03	126,567.42	1,720.19	131,592.64	141,086.35
ลงทุนเลี้ยงสัตว์		5.73		688.86	694.59	485.39
ลงทุนซื้อหุ้นสหกรณ์		122.84		63.19	186.03	92.46
ชำระหนี้สินเดิม		380.32	212,652.71	3,543.92	216,576.95	249,822.01
ใช้สอยส่วนตัว			268,906.23		268,906.23	284,355.10
ซื้อที่ดิน/ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน			57,210.76		57,210.76	53,585.41
ซื้อยานพาหนะ			7,691.39		7,691.39	11,489.73
ลงทุนประกอบอาชีพ			40,139.21		40,139.21	47,777.77
ซื้อ ซ่อมแซม ปรับปรุงยานพาหนะ		396.06		736.10	1,132.16	211.92
กู้เพื่อการศึกษา		42.90	26,509.53	221.34	26,773.77	7,804.74
อื่น ๆ		1,174.56	112,043.39	5,963.55	119,181.50	128,518.75
รวมทางใช้ประโยชน์เงินกู้ระหว่างปีของสมาชิก	-	7,068.54	1,016,404.54	20,725.42	1,044,198.50	1,057,418.75
ให้สหกรณ์อื่นกู้	3.20	97.94	79,289.69	156.15	79,546.98	111,627.82
รวมทางใช้ประโยชน์เงินกู้ระหว่างปีทั้งสิ้น	3.20	7,166.48	1,095,694.23	20,881.57	1,123,745.48	1,169,046.57

ตารางที่ 8 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
สินค้าประเภทการเกษตร						
ปุ๋ย	3.97	4.38		36.46	44.81	78.17
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์		1.51		0.77	2.28	1.94
เคมีเกษตร	0.62	0.58		6.06	7.26	2.78
อาหารสัตว์		0.38		16.22	16.60	20.45
ข้าวสาร		0.03			0.03	22.98
รำ						0.12
พันธุ์พืช	0.97	1.86		3.09	5.92	3.23
ยาปราบศัตรูพืช						0.65
พันธุ์สัตว์						0.29
สินค้าเกษตรอื่นๆ	11.45	5.93		2.45	19.83	3.20
รวมสินค้าประเภทเกษตร	17.01	14.67	-	65.05	96.73	133.81

ตารางที่ 8 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
สินค้าประเภทน้ำมัน						
น้ำมันเชื้อเพลิง	249.72	565.44		435.47	1,250.63	1,613.13
น้ำมันหล่อลื่น	1.32	3.07		1.01	5.40	7.58
รวมสินค้าประเภทน้ำมัน	251.04	568.51	-	436.48	1,256.03	1,620.71
สินค้าทั่วไป						
สินค้าอุปโภค บริโภค	2,241.97			89.15	2,331.12	2,466.42
สินค้า OTOP		331.76			331.76	11.68
สินค้าผลิตเอง		0.02			0.02	
อื่นๆ	1,234.14	370.32		41.32	1,645.78	2,148.84
รวมสินค้าทั่วไป	3,476.11	702.10	-	130.47	4,308.68	4,626.94
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ						
ยานพาหนะ	74.92	166.21			241.13	205.16
เครื่องใช้ไฟฟ้า	78.13	6.06			84.19	29.31
คอมพิวเตอร์	17.91				17.91	1.83
ที่ดิน/บ้าน		128.19		17.40	145.59	275.17
อื่นๆ	64.84	45.35			110.19	266.50
รวมสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	235.80	345.81	-	17.40	599.01	777.97
สินค้าฝากขาย						
ที่ดิน/บ้าน						0.22
อื่นๆ	103.58	0.06			103.64	98.72
รวมสินค้าฝากขาย	103.58	0.06	-	-	103.64	98.94
สินค้าผ่านบัญชี						
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	31.61				31.61	21.94
อื่นๆ	51.98	5.07			57.05	50.08
รวมสินค้าผ่านบัญชี	83.59	5.07	-	-	88.66	72.02
รวมสินค้าจัดหามาจำหน่ายทั้งสิ้น	4,167.13	1,636.22	-	649.40	6,452.75	7,330.39
การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(377.63)	(268.80)	(28.95)	(202.26)	(877.64)	(687.43)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(8.31)	(14.11)	(100.00)	(23.75)	(11.97)	(8.57)

ตารางที่ 9 ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
ผลิตผลพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงาน						
ข้าวเปลือก				17.20	17.20	90.35
ข้าวโพด						131.30
อ้อย				13.87	13.87	
มันสำปะหลัง	2.98				2.98	5.40
ยางพารา		6,413.74		327.59	6,741.33	5,918.93
ปาล์ม						77.71
กาแฟ						2.57
กระเทียม						0.53
ผลิตผลอื่นๆ		11.06			11.06	
รวมพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงาน	2.98	6,424.80	-	358.66	6,786.44	6,226.79
ไม้ผล						
สับปะรด						14.10
ลำไย						0.03
ทุเรียน				0.69	0.69	
มังคุด				1.04	1.04	7.00
ผลไม้อื่นๆ				0.01	0.01	21.42
รวมไม้ผล	-	-	-	1.74	1.74	42.55
ปศุสัตว์						
นํ้านมดิบ						64.96
โค - กระบือ						0.53
สุกร						8.25
รวมปศุสัตว์	-	-	-	-	-	73.74
ผลิตผลอื่นๆ						
ผลิตผลอื่นๆ						5.47
รวมผลิตผลอื่นๆ	-	-	-	-	-	5.47
รวมรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ระหว่างปีทั้งสิ้น	2.98	6,424.80	-	360.40	6,788.18	6,348.55
การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(0.15)	523.19		(83.39)	439.63	(1,576.24)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(4.79)	8.87		(18.79)	6.92	(19.89)

ตารางที่ 10 ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
การแปรรูปผลิตผลการเกษตร	13.35	2.52		8.63	24.50	22.43
ปศุสัตว์		22.42			22.42	33.15
ประมง						34.41
ผลิตภัณฑ์อื่น	8.56	18.96		5.32	32.84	9.34
รวมต้นทุนการรวบรวมผลิตผลเพื่อแปรรูปทั้งสิ้น	21.91	43.90	0.00	13.95	79.76	99.33
ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	5.14	(28.49)		3.77	(19.57)	(6.96)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	30.65	(39.36)		37.03	(19.70)	(6.55)

ตารางที่ 11 ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
โลว์ไร โลนา		0.01		0.24	0.25	
รถบรรทุก				1.83	1.83	37.54
ตลาดกลาง						0.16
อื่นๆ	18.86	768.08		5.03	791.97	867.32
รวมการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรทั้งสิ้น	18.86	768.09	-	7.10	794.05	905.02
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตรเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	2.69	(108.62)		(5.15)	(110.97)	(319.17)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	16.64	(12.39)		(42.04)	(12.26)	(26.07)

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 12 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
รายได้						
ธุรกิจสินเชื่อ	0.06	1,126.04	160,537.00	3,458.14	165,121.24	159,118.74
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,167.13	1,636.22		649.40	6,452.75	7,301.44
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	3.26	6,424.79		384.50	6,812.55	6,356.26
ธุรกิจการแปรรูป	27.36	90.61		16.52	134.49	174.27
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	18.86	768.09		7.10	794.05	905.02
รวมรายได้ธุรกิจหลัก	4,216.67	10,045.75	160,537.00	4,515.66	179,315.08	173,855.73
ต้นทุน						
ธุรกิจสินเชื่อ		365.23	50,766.87	689.17	51,821.27	50,793.15
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3,774.11	1,425.82		602.52	5,802.45	6,593.32
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	2.98	6,424.45		377.70	6,805.13	6,347.16
ธุรกิจการแปรรูป	21.68	75.63		16.11	113.42	129.61
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	11.26	475.50		0.81	487.57	517.62
รวมต้นทุนธุรกิจหลัก	3,810.03	8,766.63	50,766.87	1,686.31	65,029.84	64,380.86
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	406.64	1,279.12	109,770.13	2,829.35	114,285.24	109,474.87
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	23.76	66.78		0.73	91.27	107.92
บวก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน	20.97	86.07		0.97	108.01	103.33
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	403.85	1,298.41	109,770.13	2,829.59	114,301.98	109,470.28
รายได้เฉพาะธุรกิจ	8.66	178.94		143.05	330.65	389.19
รายจ่ายเฉพาะธุรกิจ	57.30	368.14		422.07	847.51	1,149.70
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	355.21	1,109.21	109,770.13	2,550.57	113,785.12	108,709.77
บวก รายได้อื่น	223.60	156.82	1,154.47	670.28	2,205.17	3,160.80
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	372.14	768.55	17,560.00	1,364.78	20,065.47	19,728.23
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	206.67	497.48	93,364.60	1,856.07	95,924.82	92,142.34
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	82	601	1,330	450	2,463	2,476
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	220.36	649.29	94,475.42	2,004.32	97,349.39	93,132.55
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	26	199	32	87	344	331
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	(13.69)	(151.81)	(1,110.82)	(148.25)	(1,424.57)	(990.20)
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)		20	12	2	34	29

ส่วนที่ 4 ฐานะการเงินของสหกรณ์

ตารางที่ 13 ส่วนของสินทรัพย์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	774.25	2,603.48	90,840.91	5,502.37	99,721.01	78,071.59
เงินฝากสหกรณ์อื่น	504.56	723.61	193,003.93	4,138.26	198,370.36	160,451.21
เงินสงเคราะห์ระหว่างทาง		0.42	35.32	0.22	35.96	43.73
เงินลงทุนระยะสั้น	12.70	248.48	98,589.48	1,122.34	99,973.00	72,544.03
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	2.09	3,173.95	234,805.98	11,439.52	249,421.54	247,726.18
- เงินให้กู้	2.09	3,509.21	239,858.95	13,008.01	256,378.26	253,455.78
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย		(335.26)	(5,052.97)	(1,568.49)	(6,956.72)	(5,729.60)
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	268.69	1,020.71	14,252.99	1,732.97	17,275.36	18,381.19
- ลูกหนี้ระยะสั้น	315.49	1,503.20	28,749.50	18,878.02	49,446.21	49,428.30
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย	(46.80)	(482.49)	(14,496.51)	(17,145.05)	(32,170.85)	(31,047.11)
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	0.01	116.39	1,381.71	770.44	2,268.55	2,239.40
สินค้าคงเหลือสุทธิ	274.68	574.15		174.08	1,022.91	1,053.53
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	21.98	664.74	8,671.13	1,361.82	10,719.67	12,026.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,858.96	9,125.93	641,581.45	26,242.02	678,808.36	592,536.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	57.29	141.56	382,898.14	2,009.07	385,106.06	367,499.02
เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ	0.83	10,014.77	1,910,535.51	25,941.08	1,946,492.19	1,919,226.99
- เงินให้กู้	0.83	10,072.92	1,910,549.66	26,008.72	1,946,632.13	1,919,435.55
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย		(58.15)	(14.15)	(67.64)	(139.94)	(208.56)
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	60.46	1,458.74	3,836.05	377.09	5,732.34	2,012.28
- ลูกหนี้ระยะยาว	61.47	1,837.15	4,062.32	417.75	6,378.69	2,304.64
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย	(1.01)	(378.41)	(226.27)	(40.66)	(646.35)	(292.36)
มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ					0.00	0.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	520.97	2,030.91	5,615.42	3,501.49	11,668.79	11,106.44
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	74.58	624.84	656.67	43.17	1,399.26	1,445.89
สินทรัพย์อื่น	16.69	143.22	753.49	143.08	1,056.48	793.20
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	730.82	14,414.04	2,304,295.28	32,014.98	2,351,455.12	2,302,083.82
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68

ส่วนของหนี้สิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	32.54	661.17	162,617.29	869.51	164,180.51	207,054.46
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	154.00	67.68		6.09	227.77	206.85
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	12.19	787.85	48,256.66	759.03	49,815.73	60,337.93
เงินรับฝาก	63.94	8,182.27	1,153,700.31	22,035.40	1,183,981.92	1,076,909.26
คำบํารุงสินนิบาตสหกรณ์	0.84	6.23	5.47	1.91	14.45	13.37
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	204.52	750.71	8,913.03	3,513.79	13,382.05	16,226.91
รวมหนี้สินหมุนเวียน	468.03	10,455.91	1,373,492.76	27,185.73	1,411,602.43	1,360,748.78
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	44.23	2,733.37	149,255.76	2,481.80	154,515.16	162,869.62
ตัวเงินจ่าย/ตัวสัญญาใช้เงิน		2.99			2.99	
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์		45.08	3.42	0.67	49.17	71.59
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	171.42	927.47	8,695.52	12,653.73	22,448.14	19,196.48
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	215.65	3,708.91	157,954.70	15,136.20	177,015.46	182,137.69
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	683.68	14,164.82	1,531,447.46	42,321.93	1,588,617.89	1,542,886.47

ส่วนของทุน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	310.03	6,575.96	1,173,968.87	29,197.70	1,210,052.56	1,139,506.50
ทุนสำรอง	771.22	1,650.50	120,935.84	2,162.93	125,520.49	116,254.84
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่นๆ	486.13	891.46	11,810.58	1,240.23	14,428.40	13,614.96
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	1.18	(5.14)	15,463.72	0.01	15,459.77	9,852.13
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	123.96	61.93	62.33	28.64	276.86	269.06
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	0.63	47.53		2.51	50.67	25.92
(ขาดทุนสะสม)	(7.23)	(488.03)	(2,274.91)	(18,482.49)	(21,252.66)	(20,085.29)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	220.18	640.94	94,462.84	1,785.54	97,109.50	92,296.09
รวมทุนของสหกรณ์	1,906.10	9,375.15	1,414,429.27	15,935.07	1,441,645.59	1,351,734.21
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	38.60	1,553.13	131,273.97	2,777.10	135,642.80	179,770.77
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	1.51	7.06	4.66	5.01	18.24	6.62

ตารางที่ 14 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563					ปี 2562
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต	รวม	
แหล่งที่มา						
หนี้สินทั้งสิ้น	683.68	14,164.82	1,531,447.46	42,321.93	1,588,617.89	1,542,886.47
เงินรับฝากจากสมาชิก	53.17	7,162.90	1,087,581.16	20,322.46	1,115,119.69	1,019,309.79
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	242.96	4,298.14	360,133.13	4,117.10	368,791.33	430,540.45
เงินรับฝากสหกรณ์อื่นและแหล่งอื่น	10.77	1,019.37	66,119.15	1,712.94	68,862.23	57,599.47
หนี้สินอื่น	376.78	1,684.41	17,614.02	16,169.43	35,844.64	35,436.76
ทุนของสหกรณ์	1,906.10	9,375.15	1,414,429.27	15,935.07	1,441,645.59	1,351,734.21
รวม	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68
แหล่งใช้ไป						
เงินสด/เงินฝากธนาคาร	774.25	2,603.48	90,840.91	5,502.37	99,721.01	78,071.59
เงินฝากสหกรณ์อื่น	504.56	723.61	193,003.93	4,138.26	198,370.36	160,451.21
เงินลงทุน	69.99	390.04	481,487.62	3,131.41	485,079.06	440,043.05
ลูกหนี้เงินให้กู้	2.92	13,188.72	2,145,341.49	37,380.60	2,195,913.73	2,153,429.33
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก	1.32	13,364.48	2,033,222.47	38,814.72	2,085,402.99	2,044,711.01
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น	1.60	217.65	117,186.14	202.01	117,607.40	128,180.32
ค่าเผื่อ เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก	0.00	(393.41)	(4,934.05)	(1,636.13)	(6,963.59)	(19,462.00)
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น			(133.07)		(133.07)	
ลูกหนี้การค้า/บริการ/อื่น	329.15	2,479.45	18,089.04	2,110.06	23,007.70	33,917.31
อื่นๆ (ลูกหนี้การค้า/บริการ/อื่น)	376.96	3,340.35	32,811.82	19,295.77	55,824.90	51,732.94
ค่าเผื่อ อื่นๆ (ลูกหนี้การค้า/บริการ/อื่น)	(47.81)	(860.90)	(14,722.78)	(17,185.71)	(32,817.20)	(17,815.63)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	520.97	2,030.91	5,615.42	3,501.49	11,668.79	11,106.44
สินค้าคงเหลือ	274.68	574.15	-	174.08	1,022.91	1,053.53
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	74.58	624.84	656.67	43.17	1,399.26	1,445.89
อื่นๆ	38.68	924.77	10,841.65	2,275.56	14,080.66	15,102.33
รวม	2,589.78	23,539.97	2,945,876.73	58,257.00	3,030,263.48	2,894,620.68

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

www.cad.go.th email: statistic@cad.go.th

โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308

សាមញ្ញភាពនៃការស្រាវជ្រាវ និងការអនុវត្តការងារ
ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការអនុវត្តការងារ

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការងារ និងការអនុវត្តការងារ
ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការអនុវត្តការងារ

